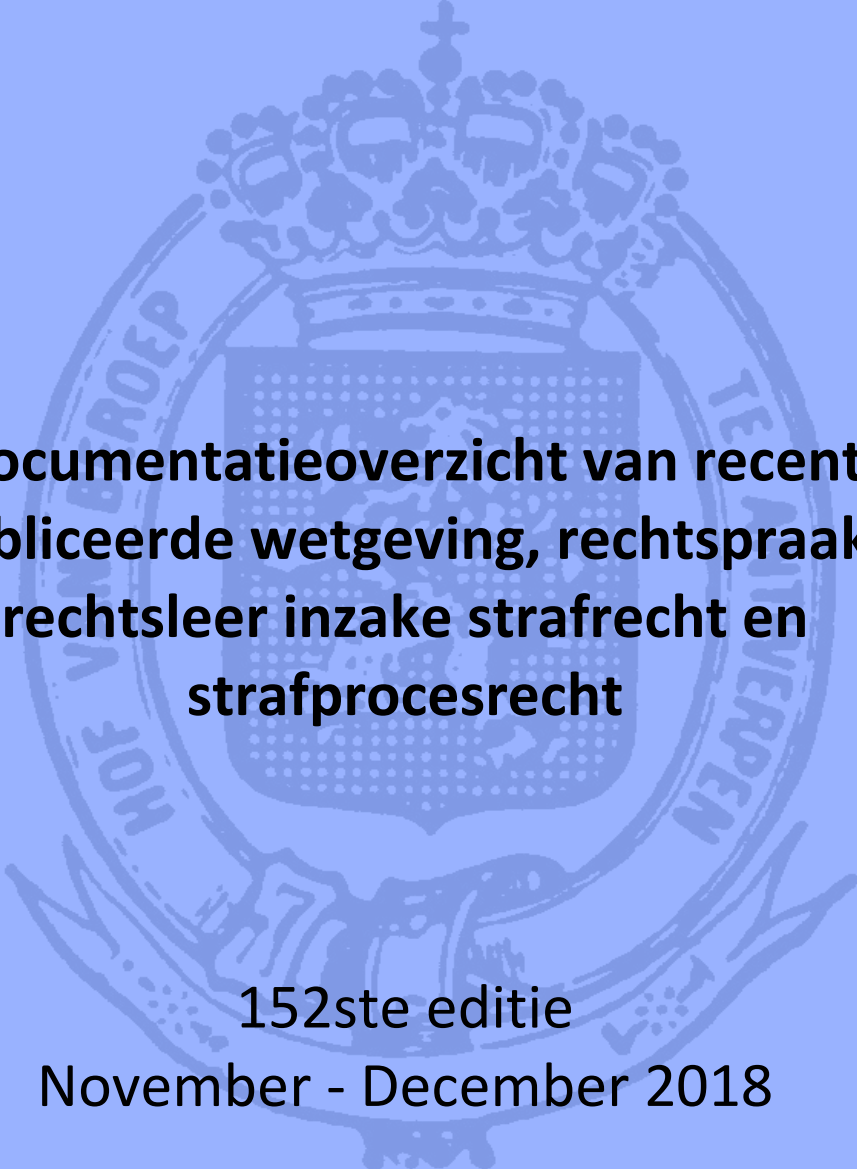

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

147ste editie
December 2017 – Januari 2018

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtelijk jaar 2017-2018 – Editie 147

Editie afgesloten op: 25 januari 2018

Publicatiedatum: 25 januari 2018

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Waalse Kaai 35A

2000 Antwerpen

Tel : 03/247.97.03

Fax :03/247.97.24

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Website hof van beroep te Antwerpen: <http://juridat-test.roj.just.fgov.be/beroep/documentatieoverzichten/doc/>

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	13
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	13
---	-----------

Wet van 21 december 2017 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de invoering van een beveiligingsperiode en tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis voor wat de onmiddellijke aanhouding betreft, *BS* 11 januari 2018. ... 13

Koninklijk Besluit van 23 november 2017 tot vervanging van de bijlage bij het KB van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 1 december 2017..... 13

Koninklijk Besluit van 23 november 2017 tot vervanging van de bijlagen bij het KB van 23 november 2016 tot uitvoering van artikel 47bis, §5, van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 29 november 2017. 14

1.2. EUROPESE REGELGEVING	14
--	-----------

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	14
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	14
---	-----------

Wetsontwerp tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, *Parl.St.* Kamer 2017-2018, 2855/001. 14

Wetsvoorstel betreffende de bijzondere verbeurdverklaring in drugszaken, *Parl.St.* Kamer 2017-2018, 2819/001..... 16

2. RECHTSPRAAK	16
-----------------------------	-----------

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	16
---	-----------

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS	17
--	-----------

EHRM (Grote Kamer) 13 september 2016 (Ibrahim e.a. t. Verenigd Koninkrijk) 17

Trefwoorden: Verdachten terroristische aanslag Londen 2005 - Recht op bijstand van een advocaat – Uitzondering – Dwingende omstandigheden – Weerslag op eerlijk proces..... 17

EHRM 27 april 2017 (Sommer t. Duitsland), 18

Trefwoorden: Droits de l'homme - Respect de la vie privée – Information du ministère public – Compte bancaire d'un avocat – Suspicion de blanchiment d'honoraires payés avec de l'argent d'origine illégale – Investigations – Légalité. 18

EHRM 30 mei 2017 (Trabajo Rueda t. Spanje), 18

Trefwoorden: Digitaal onderzoek – Artikel 8 EVRM – Onrechtmatig bewijs – Recht op een privéleven – Bescherming van persoonsgegevens - Zedenfeiten..... 18

2.3. HOF VAN JUSTITIE	18
------------------------------------	-----------

Hof van Justitie 5 december 2017 (C-42/17), www.eur-lex.eu 18

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Artikel 325 VWEU – Arrest van 8 september 2015, Taricco e.a. (C- 105/14, EU:C:2015:555) – Strafzaak wegens strafbare feiten ter zake van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Nationale wetgeving waarbij verjaringstermijnen worden vastgesteld die

tot gevolg kunnen hebben dat delicten onbestraft blijven – Aantasting van de financiële belangen van de Europese Unie – Verplichting om bepalingen van nationaal recht die afbreuk kunnen doen aan de krachtens het Unierecht op de lidstaten rustende verplichtingen, buiten toepassing te laten – Legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen	19
Hof van Justitie 22 december 2017 (C-571/17), www.eur-lex.eu	19
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Procedures van overlevering tussen de lidstaten – Voorwaarden voor tenuitvoerlegging – Gronden tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging – Artikel 4 bis, lid 1, zoals voortvloeiend uit kaderbesluit 2009/299/JBZ – Bevel dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf – Begrip ‚proces dat tot de beslissing heeft geleid’ – Strekking – Persoon die onherroepelijk tot een vrijheidsstraf is veroordeeld na een proces dat in zijn aanwezigheid is gevoerd – Straf waarvan de tenuitvoerlegging nadien ten dele en onder bepaalde voorwaarden is opgeschort – Later proces dat tot de herroeping van de opschorting wegens niet-naleving van de voorwaarden heeft geleid – Herroepingsproces dat in afwezigheid van de betrokkene is gevoerd	19
Hof van Justitie 23 januari 2018 (C-367/16), www.eur-lex.eu	20
Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel – Procedures van overlevering tussen lidstaten – Gronden tot verplichte weigering van tenuitvoerlegging – Artikel 3, punt 3 – Minderjarigen – Vereiste van verificatie van de minimumleeftijd voor strafrechtelijke verantwoordelijkheid of beoordeling per geval van de in het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging gestelde aanvullende voorwaarden om een minderjarige concreet te kunnen vervolgen of veroordelen	20
2.4. HOF VAN CASSATIE.....	21
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS.....	21
Cass. 3 januari 2017 (P.16.0582.N) , www.juridat.be	21
Trefwoorden: Stedenbouw - Stedenbouw - Herstelmaatregel - Last - Redelijk verband tot het voordeel voor de goede ruimtelijke ordening - Beoordeling - Wijze	21
Cass. 3 januari 2017 (P.15.0308.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Decreus.....	21
Trefwoorden: 1. Redenen van vonnissen en arresten - Onjuiste beoordeling door rechter en andere beoordeling door rechter dan aangevoerd door partij – Gevolg.....	21
2. Strafvordering - Verjaring - Schorsing - Stuiting - Daden of gebeurtenissen die de verjaring schorsen of stuiten - Vermelding in het vonnis of arrest – Verplichting	21
3. Wegverkeerswet - Artikel 67bis - Vermoeden van schuld - Weerlegging - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Wijze.....	21
Cass. 17 januari 2017 (P.16.0194.N) , www.juridat.be	22
Trefwoorden: Heling - Witwassen - Constitutieve bestanddelen - Illegale herkomst of oorsprong - Bepaling	22
Cass. 17 januari 2017 (P.16.0358.N) , www.juridat.be	22
Trefwoorden: 1. Cassatieberoep – Strafbzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening – Strafvordering - Duur, begin en einde – Gevolg.....	22
2. Cassatieberoep – Strafbzaken – Vorm en termijn voor memories en stukken - raagwijdte - Gevolg - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Verschillende rechtstoestanden - Gevolg	22
Cass. 24 januari 2017 (P.16.0893.N) , www.juridat.be	23
Trefwoorden: 1. Wet - Interpretatieve wet - Begrip	24
2. Uitlegging - Decreet - Artikel 39 van het Decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap - Subrogatie - Aard.....	24
Cass. 14 februari 2017 (P.16.0466.N) , www.juridat.be	24
Trefwoorden: Stedenbouw – Bouwvergunning - Gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van grond voor het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens - Draagwijdte - Gevolg.....	24
Cass. 14 februari 2017 (P.16.0342.N) , www.juridat.be	25
Trefwoorden: 1. Strafbzaken - Overschrijding van de redelijke termijn - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Langdurig beraad - Draagwijdte – Gevolg	25

2. Strafzaken - Overschrijding van de redelijke termijn - Beoordeling door het Hof - Voorwaarde - Draagwijdte.....	25
Cass. 14 februari 2017 (P.16.1099.N) , www.juridat.be	25
Trefwoorden: 1. Artikel 6 EVRM - Strafzaken - Redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn vastgesteld door de appelrechter - Reële en meetbare strafvermindering - Draagwijdte - Gevolg	25
2. Artikel 6.1 EVRM - Strafzaken - Redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn vastgesteld door de appelrechter - Reële en meetbare strafvermindering - Verzet - Relatieve werking van het verzet - Draagwijdte - Gevolg.....	25
3. Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Borgsom - Toewijzing door de appelrechter van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Verstekvonnissen dat de borgsom niet toewijst aan de Staat - Geen beroep van het openbaar ministerie - Verzet - Relatieve werking van het verzet - Verzwaring van de toestand van de beklaagde - Draagwijdte – Gevolg.....	26
4. Strafzaken - Beslag per equivalent - Verbeurdverklaring - Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Draagwijdte – Gevolg	26
5. Beslag – Bewarend beslag - Artikel 352 Wetboek van Strafvordering - Teruggave van de in beslag genomen voorwerpen - Beslag per equivalent - Verbeurdverklaring - Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Draagwijdte - Teruggave van de in beslag genomen voorwerpen – Gevolg.....	26
6. Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Beslag per equivalent - Tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring - Rechtsmacht van de vonnisrechter - Draagwijdte - Gevolg.....	26
Cass. 28 februari 2017 (P.16.0261.N) , www.juridat.be	28
Trefwoorden: 1. Strafonderzoek - Onrechtmatig verkregen inlichtingen die niet dienen als bewijs - Gebruik - Gevolg	28
2. Strafonderzoek - Onrechtmatig verkregen inlichtingen die niet dienen als bewijs - Gebruik - Verplichting rechter	28
3. Handvest Grondrechten Europese Unie – Toepassingsgebied	28
4. Strafonderzoek - Inlichtingen verkregen met miskenning van het recht op privacy - Beoordeling door de rechter – Wijze.....	28
5. Misbruik van vertrouwen - Misbruik van vennootschapsgoederen - 'Op betekenisvolle wijze' – Begrip	28
6. Fiscale wetgeving - Vlaamse Codex Fiscaliteit - Wijziging - Gevolg.....	28
Cass. 1 maart 2017 (P.16.0838.F) , www.juridat.be	29
Trefwoorden: 1. Stedenbouw - Waals Milieuwetboek - Herstel van plaats in de vorige staat - Personen aan wie de beklaagde zijn cassatieberoep moet betekenen	29
2. Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Stellen van een zekerheid op straffe van een dwangsom - Termijn waarbinnen de zekerheid moet worden gesteld - Aanvangstijdstip.....	29
Cass. 7 maart 2017 (P.16.0033.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal met opdracht Winants.	30
Trefwoorden: Diefstal en afpersing - Constitutieve bestanddelen - Bedreiging - Begrip - Vrees voor een dreigend kwaad - Afweermiddelen of tegenmaatregelen getroffen door het slachtoffer - Invloed op het bestaan van het dreigend kwaad - Draagwijdte - Gevolg	30
Cass. 7 maart 2017 (P.15.1093.N) , www.juridat.be	31
Trefwoorden: 1. Weren van stukken in een andere taal dan die van de rechtspleging gesteld neergelegd door een medebeklaagde - Gevolg voor de andere beklaagden - Recht van verdediging - Draagwijdte - Gevolg.....	31
2. Hoger beroep – Strafzaken – Principaal beroep – Vorm – Termijn – Draagwijdte – Gevolg	31
3. Uitspraak op strafgebied - Uitsstel van de behandeling van de burgerlijke rechtsvordering - Principaal beroep van de beklaagde - Incidenteel beroep van de burgerlijke partij - Beslissing tot evocatie - Devolutieve werking van het hoger beroep van de beklaagde - Draagwijdte - Gevolg.....	31
Cass. 7 maart 2017 (P.15.0809.N) , www.juridat.be	32
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Borgsom - Toewijzing van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Tenuitvoerlegging van het vonnis - Uitnodiging tot verschijning voor tenuitvoerlegging - Voorwaarden - Draagwijdte – Gevolg	32

2. Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Borgsom - Toewijzing van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Tenuitvoerlegging van het vonnis - Verzuim om te verschijnen - Wettige grond van verschoning - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg	32
Cass. 14 maart 2017 (P.14.1001.N) , www.juridat.be	32
Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Zwijgrecht - Verbod van gedwongen zelfincriminatie - Grens.....	32
2. Onderzoek in strafzaken - Recht op bijstand van een advocaat - Draagwijdte – Toepassing – Huiszoeking	33
3. Recht op bijstand van een advocaat - Persoon bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd - Persoon die meewerkt aan de reconstructie van de feiten - Onderscheid - Bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof - Verplichting voor het Hof van Cassatie.....	33
4. Persoon bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd - Persoon die meewerkt aan de reconstructie van de feiten - Zwijgrecht - Verbod van gedwongen zelfincriminatie - Onderscheid - Bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof - Verplichting voor het Hof van Cassatie.....	33
Cass. 28 maart 2017 (P.16.0115.N) , www.juridat.be	34
Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Betaling van vervroegd invaliditeitspensioen door werkgever krachtens het statuut van de ambtenaren der Europese Gemeenschappen - Gevolg	34
2. Rechterlijke organisatie – Strafzaken - Hof van beroep - Wet van 9 juli 1997 - Aanvullende kamers - Zitting in burgerlijke, fiscale en handelszaken - Burgerlijke zaken - Begrip - Strafzaak waarvan de behandeling beperkt is tot de burgerlijke rechtsvordering - Bevoegdheid	34
Cass. 5 april 2017 (P.17.0052.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch	34
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Gevolg	34
2. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Verzet ongedaan verklaard - Nieuw verzet - Verzet niet-ontvankelijk verklaard - Beslissing gewezen in hoger beroep – Rechtsmiddel.....	34
3. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Verzet ongedaan verklaard - Nieuw verzet - Verzet niet-ontvankelijk verklaard - Beslissing gewezen in hoger beroep - Cassatieberoep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt - Termijn om cassatieberoep in te stellen	35
Cass. 5 april 2017 (P.16.1334.F) , www.juridat.be	35
Trefwoorden: 1. Vluchtmisdrijf - Voorwaarden	35
2. Vluchtmisdrijf - Begrip.....	35
3. Definitief verval van het recht tot sturen – Voorwaarde.....	35
4. Definitief verval van het recht tot sturen - Herstel in het recht tot sturen op voorwaarde van geslaagd te zijn voor examens - Verenigbaarheid	35
Cass. 17 mei 2017 (P.16.0288.F) , www.juridat.be	36
Trefwoorden: 1. Grondwettelijk Hof - Vaststelling van ongrondwettigheid zonder modulering van de gevolgen in de tijd - Gevolgen.....	36
2. Procedure voor de feitenrechter - Strafvordering ingesteld door het openbaar ministerie of verwijzing naar de correctionele rechtbank - Beklaagde strafrechtelijk veroordeeld - Burgerlijke partijstelling niet-ontvankelijk verklaard - Hoger beroep van de beklagde is niet ontvankelijk en hoger beroep van de burgerlijke partij is niet gegrond - Rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep	36
Cass. 23 mei 2017 (P.17.0186.N) , www.juridat.be	37
Trefwoorden: Art. 6.1 EVRM – Redelijke termijn – Aanvang – Voortgezet misdrijf.....	37
Cass. 7 juni 2017 (P.17.0313.F) , www.juridat.be	37
Trefwoorden: 1. Cassatieberoep – Strafzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep - Geen eindbeslissing – Begrip	38
2. Cassatieberoep – Strafzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep - Geen eindbeslissing – Aanvang van de termijn.....	38
3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Raming van schade naar billijkheid – Voorwaarden	38
4. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Huishoudschade - Afwijzing van de herstelwijze door kapitalisatie - Schade niet vaststaand genoeg om gekapitaliseerd te kunnen worden - Raming van schade naar billijkheid - Wettigheid	38

Cass. 7 juni 2017 (P.16.0701.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch	39
Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Verval van de strafvordering - Overlijden van de beklaagde - Invloed op de berechting van de burgerlijke rechtsvordering	
Cass. 7 juni 2017 (P.17.0220.F) , www.juridat.be	39
Trefwoorden: 1. Wegverkeer - Proces-verbaal van vaststelling - Bijzondere bewijswaarde - Voorwaarde - Toezending van een afschrift aan de overtreder	
2. Strafzaken - Gevolg - Verstekvonnis - Geen hoger beroep van het openbaar ministerie - Beklaagde tekent verzet aan - Hoger beroep tegen het vonnis op verzet - Verbod om de bij verstek uitgesproken straf te verzwaren	
Cass. 14 juni 2017 (P.17.0231.F) , www.juridat.be	40
Trefwoorden: Werking in de tijd - Bijkomende straf	
Cass. 14 juni 2017 (P.17.0259.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere	40
Trefwoorden: 1. Bevoegdheid van de rechter - Omschrijving van de telastlegging - Recht en plicht van het vonnisgerecht - Heromschrijving - Grens - Aanhangigmaking - Geheel van de feiten	
2. Omschrijving van de telastlegging - Onaanastbare beoordeling door de feitenrechter - Heromschrijving - Toezicht door het Hof van Cassatie	
Cass. 14 juni 2017 (P.17.0361.F) , www.juridat.be	40
Trefwoorden: 1. Omschrijving van de telastlegging - Recht en plicht van het vonnisgerecht - Heromschrijving - Onaanastbare beoordeling door de feitenrechter - Grens - Aanhangigmaking	
2. Cassatiemiddel - Geschonden wetsbepaling - Gedeeltelijk foutieve vermelding – Gevolg	
3. Omkoping - Aanwenden van invloed - Begrip - Werking van de wet in de tijd	
Cass. 14 juni 2017 (P.17.0531.F) , www.juridat.be	42
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Onmiddellijke aanhouding - Beklaagde aangehouden onder elektronisch toezicht	
2. Voorlopige hechtenis – Onmiddellijke aanhouding – Uitvoeringsmodaliteit	
Cass. 21 juni 2017 (P.17.0275.F) , www.juridat.be	42
Trefwoorden: 1. Schuldeiser van de gefailleerde - Indienen van een schuldvordering - Uitwerking	
2. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Schuldeiser van een gefailleerde persoon - Aangifte van schuldvordering - Gevolg - Strafbare feiten - Burgerlijke partijstelling tegen een gefailleerde - Recht van de schuldeiser om individueel op te treden - Grondslag	
3. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Schuldeiser van een gefailleerde persoon - Strafbare feiten - Burgerlijke partijstelling tegen de gefailleerde voor de strafrechter - Verkrijgen van een titel die het recht op vergoeding van zijn schade bevestigt - Gevolg	
Cass. 28 juni 2017 (P.17.0165.F) , www.juridat.be	43
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Hof van assisen - Beschuldigde verdedigd door een advocaat - Wettelijke beperking inzake erelonen - Beschuldigde heeft een concrete en daadwerkelijke verdediging genoten - Cassatiemiddel voert schending aan van artikel 6.3, c, EVRM – Belang	
2. Hof van assisen - Motivering van de schuldigverklaring - Toepasselijke regels - Verschil in behandeling tussen de beschuldigen en de beklaagden - Artikel 150 Grondwet – Draagwijdte	
3. Artikelen 10 en 11 - Tegenstrijdigheid tussen grondwettelijke bepalingen - Bevoegdheden van het Hof van Cassatie en van de andere rechtscolleges	
Cass. 28 juni 2017 (P.17.0490.F) , www.juridat.be	44
Trefwoorden: Betekening van een bij verstek gewezen beslissing - Ontstentenis van de vermelding van de mogelijke rechtsmiddelen - Gevolgen - Geldigheid van de betekening - Laattijdig verzet of verzet met schending van de vormvereisten voorgeschreven door de bepalingen waarvan de inhoud niet werd meegedeeld	
Cass. 28 juni 2017 (P.17.0168.F) , www.juridat.be	45
Trefwoorden: 1. Vonnissen en arresten - Vermeldingen - Rechters - Hoedanigheid - Geen inschrijving van valsheid – Gevolg	
2. Bloedproef - Alcoholgehalte - Neerlegging bij een erkend laboratorium - Overmaking van de vordering van de gerechtelijke overheid	

3. Bloedproef - Alcoholgehalte - Deskundigenonderzoek - Betwisting van de resultaten - Recht van verdediging	45
Cass. 28 juni 2017 (P.17.0176.F) , www.juridat.be	45
Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Grieven - Nauwkeurigheid - Criterium - Grieven zonder belang - Art. 204 Wetboek van Strafvordering	46
2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Grieven – Nauwkeurigheid	46
3. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm – Grief..	46
4. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn – Nauwkeurige bepaling van de grieven – Afstand – Artt. 203, 204 en 206 Wetboek van Strafvordering	46
Cass. 19 september 2017 (P.17.0465.N) , NC 2017, afl. 6, 575-576.	47
Trefwoorden: Voorlopig bewindvoerder – Geen cassatieberoep tegen beslissing strafvordering tegen beschermde persoon	47
Cass. 26 september 2017 (P.16.1241.N) , NC 2017, afl. 6, 586-587.	48
Trefwoorden: Wegverkeerswet – Onderzoekshandeling – Afnemen speekseltest en bloedproef – Kwetsbare positie – Geen bijstand advocaat.....	48
Cass. 27 september 2017 (P.17.0647.F) , www.juridat.be	48
Trefwoorden: Verval hoger beroep – Afwezigheid grievenformulier – Feitelijke beoordeling ingeroepen overmacht – Gevolgen voor (louter) volgheroep Openbaar Ministerie	48
Cass. 3 oktober 2017 (P.16.0789.N) , NC 2017, afl. 6, 587-589.	48
Trefwoorden: Artikel 442bis Sw. – Belaging – Constitutieve bestanddelen – Ernstige verstoring van de rust – Wijze	49
Cass. 3 oktober 2017 (P.17.0477.N) , www.juridat.be	49
Trefwoorden: Artikel 445 Sw. – Lasterlijke aangifte – Voorwaarden – Spontaan karakter	49
Cass. 10 oktober 2017 (P.17.0848.N) , www.juridat.be	49
Trefwoorden: Grievenformulier – Aankruisen grief strafmaat – Saisine appelrechter omvat ook beslissing bijzondere verbeurdverklaring (en andere straffen)	49
Cass. 10 oktober 2017 (P.16.1106.N) , www.juridat.be	50
Trefwoorden: Hoger beroep – Herkwalificatie – Verjaringstermijn – Geen strafverzwaring.....	50
Cass. 18 oktober 2017 (P.17.0656.F) , www.juridat.be	50
Trefwoorden: Artikel 210, tweede lid Sv. – Ambtshalve opgeworpen grieven – Geen uitbreiding van de saisine bepaald door devolutieve werking akte hoger beroep en verzoekschrift houdende grieven	50
Cass. 31 oktober 2017 (P.17.0255.N) , www.juridat.be	50
Trefwoorden: Recht op bijstand van een advocaat – Verklaringen afgelegd zonder bijstand van een advocaat – Gevolg.....	50
Cass. 7 november 2017 (P.17.0727.N) , www.juridat.be	52
Trefwoorden: Gijzeling met foltering – Hoger beroep – Artikel 204 Sv. – Saisine appelgerecht – Herkwalificatie	52
Cass. 7 november 2017 (P.17.0127.N) , www.juridat.be	52
Trefwoorden: Strafzaken – Conclusiekalender – Geen absoluut recht	52
Cass. 14 november 2017 (P.17.0035.N)	53
Trefwoorden: Motivering – Weigering uitstel – Opgave redenen	53
Cass. 21 november 2017 (P.17.0867.N)	53
Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Horen van getuige – Beoordeling – Criteria.....	53
2. Redelijke termijn – Vertrekpunt.....	53
Cass. 21 november 2017 (P.17.0040.N)	54
Trefwoorden: Hoger beroep – Grievenformulier – Grief waarop appelrechter dient te antwoorden – Verweerders hebben nagelaten om uit grief een rechtsgevolg af te leiden – Gevolg.....	55
Cass. 21 november 2017 (P.16.1178.N)	55
Trefwoorden: Verstek – Beoordeling – Verweer gevoerd op latere rechtszitting	55
Cass. 21 november 2017 (P.17.0180.N)	55

	Trefwoorden: Saisine correctionele rechter – Kwalificatie is voorlopig – Akte van aanhangigmaking verwijst naar één of meer stukken van strafdossier	55
Cass. 21 november 2017 (P.17.0547.N)		56
	Trefwoorden: 1. Strafprocesrecht – Zaak in beraad – Arrest Grondwettelijk Hof – Heropening debatten – Beoordeling rechter	56
	2. Openbaar ministerie verwijst naar gegevens uit andere strafdossiers – Strafdossiers niet gevoegd – Recht van verdediging – Gevolg.....	56
Cass. 21 november 2017 (P.17.0777.N)		57
	Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Neerleggen conclusie – Laattijdig – Geen conclusietermijnen bepaald – Misbruik van rechtspleging: de goede rechtsbedeling verhinderen, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadelen en het recht op een eerlijk proces in het gedrang brengen.....	57
	2. Conclusie – Begrip – Neerlegging ter griffie.....	57
	3. Onderzoeksdaden – Onregelmatigheid – Politieambtenaren worden geacht de wet te kennen – Beoordeling rechter.....	57
Cass. 28 november 2017 (P.17.0217.N)		58
	Trefwoorden: 1. EVRM – Recht op toegang tot de rechter.....	58
	2. Hoger beroep – Grievenformulier – Voldoende nauwkeurig – Beoordeling rechter	58
Cass. 28 november 2017 (P.16.1325.N) , www.juridat.be		59
	Trefwoorden: Saisine rechter – Herkwalificatie – Ontdubbeling	59
Cass. 28 november 2017 (P.17.0309.N)		59
	Trefwoorden: Aanpassing dwangsom – Onmogelijkheid om aan de hoofdveroordeling te voldoen – Art. 1385quinquies, eerste lid Ger.W.	59
Cass. 2 januari 2018 (P.17.0309.N) , www.juridat.be		60
	Trefwoorden: Uitstel – Probateiuitstel – Herroeping – Instemming initiële probatiemaatregelen.....	60
Cass. 9 januari 2018 (P.17.0390.N)		60
	Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Grievenformulier – Aankruisen van de grieven	60
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.		61
Cass. 1 maart 2017 (P.17.0197.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere		61
	Trefwoorden: 1. Uitlevering - Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Voorlopig bevel tot aanhouding - Beschikking tot uitvoerbaarverklaring - Verzoek tot uitlevering op voorlegging van zowel het buitenlands bevel tot aanhouding als het buitenlands vonnis - Gevolg.....	61
	2. Uitlevering - Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Verzoek tot uitlevering op voorlegging van het buitenlandse vonnis - Verval van het bevel tot aanhouding - Algerijnse wetgeving niet bijgevoegd – Gevolg.....	61
	3. Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Voorlopig bevel tot aanhouding - Beschikking tot uitvoerbaarverklaring - Toepasselijkheid.....	61
Cass. 1 maart 2017 (P.17.0199.F) , www.juridat.be		62
	Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding niet betekend binnen de termijn van 24 uur - Onregelmatigheid - Invrijheidstelling door een onderzoeksgerecht - Nieuwe en ernstige omstandigheden - Tweede bevel tot aanhouding - Regelmatigheid.....	62
Cass. 7 maart 2017 (P.17.0204.N) , www.juridat.be		62
	Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken - Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Politiecontrole van de inzittenden van een voertuig - Draagwijdte - Gevolg	62
Cass. 22 maart 2017 (P.17.0248.N) , www.juridat.be		62
	Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Nieuwe administratieve maatregel - Autonome titel - Beroep heeft geen bestaansreden meer	63

2. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Nieuwe administratieve maatregel - Autonome titel - Beroep heeft geen bestaansreden meer - Artikel 159 Grondwet – Toepassing	63
3. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Opdracht van de onderzoeksgerechten - Omvang - Nieuwe administratieve maatregel.....	63
4. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Opdracht van het Hof - Grens.....	63
Cass. 5 april 2017 (P.17.0318.F) , www.juridat.be	63
Trefwoorden: Recht op eerbiediging van het privé-, gezins- en familieleven - Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht - Omvang.....	64
Cass. 19 april 2017 (P.17.0349.F) , www.juridat.be	64
Trefwoorden: Vreemdelingen - Arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen - Opschorting, bij hoogdringendheid, van de uitvoering van een bevel om het grondgebied te verlaten - Gevolg voor de wettigheid van een eerder bevel om het grondgebied te verlaten	64
Cass. 10 mei 2017 (P.17.0447.F) , www.juridat.be	64
Trefwoorden: Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Beroep bij de rechterlijke macht - Nieuwe autonome titel van vrijheidsberoving - Gevolg - Onwettigheid die de opeenvolgende titels van vrijheidsberoving ongeldig maakt - Toezicht door het onderzoeksgerecht	64
Cass. 17 mei 2017 (P.17.0517.F) , www.juridat.be	65
Trefwoorden: Artikel 15 Grondwet - Woonplaats - Onschendbaarheid - Aanhouding - Huiszoeking zonder gerechtelijk bevel of rechterlijke machtiging - Wettigheid.....	65
Cass. 31 mei 2017 (P.17.0572.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere	65
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Aanhouding - Termijn van vierentwintig uur - Bevel tot verlenging - Facultatief karakter	65
2. Voorlopige hechtenis - Aanhouding - Niet-verhoorbare verdachte - Overmacht - Bevel tot aanhouding zonder voorafgaande ondervraging.....	65
Cass. 31 mei 2017 (P.17.0388.F) , www.juridat.be	65
Trefwoorden: 1. Artikel 5.1.e - Internering - Openbaarheid van de rechtszittingen - Gesloten deuren	66
2. Artikel 6.3.d - Recht om getuigen te ondervragen of te doen ondervragen - Draagwijdte – Beoordelingscriteria.....	66
3. Artikel 6.3.d - Recht om een getuige te doen verhoren - Verzoek bij conclusie om de getuige te doen verhoren - Weigering - Motiveringsplicht – Draagwijdte	66
4. Recht op een eerlijk proces - Zwijgrecht - Draagwijdte - Forensisch psychiatrisch of psychologisch deskundigenonderzoek.....	66
5. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Inaanmerkingneming van andere gegevens	66
6. Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Handelingen die overeenkomstig de toenmalig toepasselijke wetgeving werden gesteld – Inaanmerkingneming.....	66
7. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Code van geneeskundige plichtenleer - Bindende kracht	66
8. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Weigering van de beklagde - Gevolgen.....	66
Cass. 14 juni 2017 (P.17.0256.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere	67
Trefwoorden: 1. Onmenselijke en vernederende behandeling - Moreel bestanddeel - Hechtenisvoorwaarden.....	67
2. Schuldig verzuim – Begrip	68
Cass. 21 juni 2017 (P.17.0343.F) , www.juridat.be	68
Trefwoorden: 1. Werking in de tijd - Regel van strafprocesrecht - Internering - Voorafgaand psychiatrisch deskundigenonderzoek - Deskundige is houder van een beroepstitel van forensisch	

psychiater - Deskundige aangewezen vóór de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014 - Deskundige beschikt niet over de vereiste titel - Regelmatigheid van het deskundigenonderzoek	68
2. Wet van 5 mei 2014 - Voorafgaand psychiatrisch deskundigenonderzoek - Actualisering van het deskundigenonderzoek - Begrip - Deskundige aangewezen vóór de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014 - Deskundige beschikt niet over de vereiste titel - Actualisering van het deskundigenonderzoek toevertrouwd aan dezelfde deskundige - Regelmatigheid.....	68
Cass. 9 augustus 2017 (P.17.0879.N) , NC 2017, afl. 6, 569-570	69
Trefwoorden: Recht van verdediging – Geen tolk – Geen bijstand advocaat	69
Cass. 5 december 2017 (P.17.1167.N) , www.juridat.be	69
Trefwoorden: Uitlevering – Vreemdeling – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Toepasselijke regels	69
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	69
Cass. 22 maart 2017 (P.16.1296.F) , www.juridat.be	69
Trefwoorden: Hof van assisen - Schuldigverklaring met zeven stemmen tegen vijf - Arrest waarbij het hof van assisen zich bij de minderheid aansluit - Vrijspraak van de beschuldigde - Motivering - Arresten gewezen met toepassing van de artikelen 334 en 335 Wetboek van Strafvordering - Motivering opgenomen in beide arresten - Wettigheid.....	70
Cass. 21 juni 2017 (P.17.0305.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch	70
Trefwoorden: Hof van assisen - Beraadslaging over de schuld - Deelname van de beroepsrechters - Beginsel van een actieve deelname - Wettigheid.....	70
Cass. 21 september 2017 (F.15.0081.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal met opdracht Van der Fraenen.....	70
Trefwoorden: Fiscale sancties – Non bis in idem – Voortzetting en beëindiging administratieve sancties	70
Cass. 27 september 2017 (P.17.0461.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch	70
Trefwoorden: Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Strafvuivering - Vrijheidsberovende straf - Strafvuiveringsmodaliteit - Toelaatbaarheidsvoorwaarde - Tijdsvoorwaarde - Persoon veroordeeld door de correctionele rechtbank tot een vrijheidsstraf langer dan drie jaar - Misdad strafbaar met vijftien tot twintig jaar opsluiting - Gecorrectionaliseerde misdaad gepleegd in staat van herhaling - Verschil in behandeling met de persoon die door het hof van assisen is veroordeeld	71
2.5. GRONDWETTELIJK HOF.....	71
Grondwettelijk Hof 30 november 2017, www.const-court.be	71
Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Verkeersmisdrijven - Verval van het recht tot sturen - Uitvoering van de straf tijdens het weekend	71
Grondwettelijk Hof 30 november 2017, www.const-court.be	72
Trefwoorden: Strafrecht - Europees aanhoudingsbevel - Borgsom - Beroep	72
Grondwettelijk Hof 21 december 2017, www.const-court.be	72
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hervormingen («Potpourri II-wet»)	72
Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be	73
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hoger beroep van correctionele vonnissen - Ontvankelijkheid van het verzoekschrift - Aanduiding van de grieven en de termijn voor indiening - Vergelijking met de situatie van het openbaar ministerie en die van de gedetineerde of geïnterneerde	73
Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be	74
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen - Geldboeten toepasselijk op misdrijven gepleegd door rechtspersonen - Omzetting van de straffen waarin is voorzien voor natuurlijke personen, naar straffen die kunnen worden toegepast op rechtspersonen .	75
Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be	75
Trefwoorden: Strafrecht - Terroristische misdrijven - Verlaten van of binnenkomen op het nationale grondgebied met terroristische doeleinden	75
2.6. RAAD VAN STATE	76

2.7. HOVEN VAN BEROEP	76
A. CORRECTIONELE KAMERS	76
Gent 8 februari 2012, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1852-1855.	76
Trefwoorden: Strafrechtspleging – Verzet – Devolutieve werking – Internering – Gevolgen.....	76
Gent 15 september 2015, <i>T.G.R.</i> 2017, afl. 1, 57.	76
Trefwoorden: Rechten van verdediging – Telefoontap – Raadplegen gesprekken ter griffie.....	76
Gent 5 februari 2016, <i>T.G.R.</i> 2017, afl. 1, 4.....	77
Trefwoorden: Alternatieve bestuurlijke geldboete (milieubeleid, Vlaams Gewest) - Non bis in idem - Strafrechtelijke aansprakelijkheid - Rechtspersoon.....	77
Brussel 2 mei 2016, <i>T.Strafr.</i> 2017, afl. 5, 334-337.	77
Trefwoorden: Strafrechtspleging – Verzet – Devolutieve werking – Internering – Gevolgen.....	77
Luik 7 december 2016, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1860-1861.	77
Trefwoorden: 1. Procédure pénale - Appel – Appel sur grief – Indication des griefs – Dépôt d'une requête ou d'un formulaire – Jugement contradictoire – Délai.	78
2. Procédure pénale - Appel – Détenue – Délai de désignation d'un avocat pro deo – Force majeure – Prolongation du délai.....	78
Luik 28 februari 2017, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1861-1864.....	78
Trefwoorden: 1. Appel - Généralités – Désistement – Contestation – Pouvoir juridictionnel.	78
2. Procédure pénale - Appel – Appel du ministère public – Désistement – Prescription de l'action publique – Refus de décréter le désistement.	78
Luik 18 oktober 2017, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1878-1881.....	78
Trefwoorden: Terrorisme – Participation à une activité d'un groupe terroriste – Portée.....	78
Gent 19 oktober 2017, <i>NJW</i> 2017, afl. 371, 801-805.....	79
Trefwoorden: Sociale dumping – dimona-aangifte – individuele rekening – sociale fraude – schijnzelfstandigen – vrijheid van diensten – A1-documenten – sociale documenten- sociaal strafrecht – detachering	79
Antwerpen 15 november 2017, <i>Juristenkrant</i> 2017, afl. 359, 1-3.....	80
Trefwoorden: 1. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Verhouding openbaar ministerie - verdachte (opsporingsonderzoek).....	80
2. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Sociaal netwerk (Internet) - Territoriale toepassing van de strafwet	80
3. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Sociaal netwerk (Internet) - Territoriale toepassing van de strafwet	80
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	81
Antwerpen 29 november 2016, <i>Limb.Rechtsl.</i> 2017, afl. 4, 269-273.....	81
Trefwoorden: Strafvordering – Voorlopige hechtenis – Betekening bevel tot aanhouding – Anderstalige – Geen vertaling – Overmacht	81
Bergen 23 juni 2017 2017, <i>Rev.dr.Pén.</i> 2017, afl. 1, 90-113.....	81
Trefwoorden: Mandat d'arrêt européen – exécution – remise – refus – présomption de respect des droits fondamentaux – renversement – preuve	81
Antwerpen 21 september 2017, <i>NC</i> 2017, afl. 6, 590-591.	82
Trefwoorden: Niet-correctionalisering – Burgerlijke partij – Geen belang – Afwezigheid verzachtende omstandigheden – Verwijzing hof van assisen – Motivering.....	82
Gent 31 oktober 2017, <i>NC</i> 2017, afl. 6, 592.....	82
Trefwoorden: Niet-correctionalisering – Burgerlijke partij – Geen belang – Afwezigheid verzachtende omstandigheden – Verwijzing hof van assisen – Motivering.....	82
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING.....	83
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	83
A. CORRECTIONELE KAMERS	83
Corr. Oost-Vlaanderen, afdeling Gent 16 oktober 2017, <i>NJW</i> 2017, afl. 371, 805-813.	83
Trefwoorden: Strafrecht – terrorisme – poging – deelname aan activiteiten terroristische groep – moeten weten – opzet – artikel 139 Strafwetboek – artikel 140 Strafwetboek.....	83
Corr. Brussel 8 november 2017, <i>NJW</i> 2017, afl. 373, 900-902.	83

Trefwoorden: Seksismewet – smaad – weerspanning – bedreiging met een aanslag – politie.....	84
B. RAADKAMER.....	84
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING.....	84
Antwerpen 7 december 2016, <i>NJW</i> 2017, afl. 372, 854-857.....	84
Trefwoorden: Internering – verblijf in afdeling tot de bescherming van de maatschappij – verblijf in paviljoen De Haven in de gevangenis van Merksplas – onrechtmatige detentie – onaangepaste inrichting – artikel 5.1 e) EVRM	84
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	84
2.10. BUITENLANDSE RECHTSPRAAK	85
Cassatie (Frankrijk) 15 december 2015, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1840-1841.....	85
Trefwoorden: Vol – Chose d’autrui – Chose abandonnée – Aliment jeté à la poubelle dans l’attente de sa destruction – Soustraction frauduleuse (non).....	85
Cassatie (Italië) 2 mei 2016, <i>JLMB</i> 2017, afl. 39, 1844-1845.	85
Trefwoorden: Infraction - Causes de justification et d’excuse – Vol – Vol d’aliments – Faim – État de nécessité – Justification (oui).....	85
 3. RECHTSLEER	 85
 3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	 85
3.2. BOEKEN.....	86
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	86
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	86
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	86
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	86
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	86
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	86
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	87
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	88
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	88
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	89
3.5. VARIA	89

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Wet van 21 december 2017 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de invoering van een beveiligingsperiode en tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis voor wat de onmiddellijke aanhouding betreft, *BS* 11 januari 2018.

Toelichting: 1.) De wet voert de mogelijkheid in voor de rechter om een beveiligingsperiode te bepalen. Het gaat om een datum van toelaatbaarheid voor de procedure voorwaardelijke invrijheidsstelling die later ligt dan deze voorzien door de wet van 17 mei 2006 .

Dit thema beoogt de omzetting van het volgende punt van het Regeerakkoord: “Voor bepaalde zeer ernstige misdrijven, zoals terroristische feiten die de dood tot gevolg hebben, verkrachting of aanrandingen van de eerbaarheid met de dood tot gevolg, foltering met de dood tot gevolg, ontvoering van minderjarigen met de dood tot gevolg, moord of moordaanslag op politieambtenaren of wanneer de rechtspraak een levenslange opsluiting uitspreekt, zal de regering aan de bodemrechter de mogelijkheid geven een beveiligingsperiode uit te spreken, voor de afloop waarvan geen voorwaardelijke invrijheidsstelling mogelijk is.”

Wie veroordeeld wordt tot een gevangenisstraf kan aan de strafuitvoeringsrechtbank vragen om vervroegd vrij te komen onder voorwaarden. Voor celstraffen tussen de 3 en 30 jaar, kan dit wanneer de betrokkene 1/3 van zijn straf heeft uitgezeten. Bij straffen van 30 jaar of meer moet de veroordeelde minstens 15 jaar ondergaan (of 19 of 23 in geval van recidive).

De wetgever wil die procedure nu aanscherpen voor daders van extreem zware misdrijven. De bodemrechters krijgen de mogelijkheid om bij hun vonnis tot een vrijheidsstraf een zogenaamde beveiligingsperiode uit te spreken. De veroordeelde zal pas na die periode naar de strafuitvoeringsrechtbank kunnen stappen.

2.) Daarnaast is er een aanpassing van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis met het oog op het verhogen van de drempel voor de onmiddellijke aanhouding naar een hoofdgevangenisstraf van 3 jaar of meer (zonder uitstel). Een uitzondering wordt gemaakt voor twee categorieën. Voor de veroordelingen gegrond op de artikelen 135 tot 141 van het Strafwetboek en voor de veroordelingen gegrond op de artikelen 371/1 tot 387 van het Strafwetboek, blijft de huidige drempel van één jaar behouden. Voor wat de seksuele delicten betreft maakt de wet de uitzondering van toepassing op alle seksuele delicten en niet louter deze gepleegd ten aanzien van minderjarigen, zoals in de omzendbrief het geval is.

ALGEMEEN: Deze wet treedt werking op 21 januari 2018 (10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad).

Koninklijk Besluit van 23 november 2017 tot vervanging van de bijlage bij het KB van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 1 december 2017.

Toelichting: Nieuw grievenformulier hoger beroep strafzaken.

Koninklijk Besluit van 23 november 2017 tot vervanging van de bijlagen bij het KB van 23 november 2016 tot uitvoering van artikel 47bis, §5, van het Wetboek van Strafvordering, *BS* 29 november 2017.

Toelichting: Overwegende dat de Herziening van de Grondwet van 24 oktober 2017 en de wet van 31 oktober 2017 tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize, huiszoeking of aanhouding mag worden verricht, de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, in werking treden de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad;
Overwegende dat artikel 47bis, in § 5, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering voorziet, dat aan bepaalde door de wet bepaalde personen voor het eerste verhoor een verklaring van rechten moet worden overhandigd;
Overwegende dat artikel 47bis, § 5, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, bepaalt dat de vorm en inhoud van deze verklaring van rechten door de Koning moet worden bepaald;
Overwegende dat de verklaring van rechten, zoals vastgesteld door het koninklijk besluit van 23 november 2016 tot uitvoering van artikel 47bis, § 5, van het Wetboek van Strafvordering, dringend moet worden aangepast aan de wijzigingen in de mee te delen rechten ingevolge de herziening van de Grondwet van 24 oktober 2017 en de wet van 31 oktober 2017.
Dit besluit treedt in werking de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad.

1.2. Europese regelgeving

- Nihil

1.3. Overzichten van wetgeving

- KERZMANN, L., DE SAUVAGE, T., COLSON, V., “Chronique de législation pénale 2016”, *Rev.dr.Pén.* 2017, afl. 12, 984-1109.
- SCALIA, D., ALIE, M., « Chronique de droit international pénal (2/2017) », *Rev.dr.Pén.* 2017, afl. 12, 1244-1256.

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsontwerp tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, *Parl.St.* Kamer 2017-2018, 2855/001.

Toelichting: Dit wetsontwerp werd opgesteld in het kader van het Regeerakkoord dat voorziet dat: “De regering zal werk maken van een flexibel wetgevend kader, dat technologische evoluties toelaat in het vaststellen op opsporen van criminaliteit. Onder meer zal de regelgeving op het gebruik en de plaatsing van bewakingscamera’s grondig worden herzien.” (Regeerakkoord, 9 oktober 2014, blz. 133).

Tijdens de uitwerking van deze herziening van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera’s (“camerawet” genoemd), werd er gekozen voor een dubbele optie:

— De camera’s van de politiediensten uit het toepassingsgebied van deze wet halen om hun gebruik in de wet op het politieambt te regelen;

— De camerawet wijzigen om een antwoord te bieden op de andere toepassingsmoeilijkheden.

De wijziging van de wet op het politieambt heeft dus tot doel een bijzondere regeling voor het gebruik van camera’s door de politiediensten uit te werken, zowel in het kader van hun opdrachten van bestuurlijke politie als van gerechtelijke politie.

Bij de uitvoering van haar taken gebruikt de politie meer en meer camera’s om het werk van het personeel te ondersteunen en haar middelen efficiënter en gericht te kunnen inzetten. Het is dus logisch om een eigen regeling te voorzien voor wat het gebruik van camera’s betreft teneinde de politie toe te laten deze technologie te gebruiken binnen een duidelijk afgebakend kader.

Dit wetsontwerp regelt het gebruik van (alle types van) camera’s door de politiediensten (vaste camera’s, mobiele camera’s, intelligent of niet), en voorziet regels zowel op het niveau van de toestemming tot plaatsing en gebruik van de camera’s als van het gebruik ervan op zich of de verwerking van de verzamelde gegevens. Beperkte gevallen van niet-zichtbaar gebruik van camera’s zijn voorzien, met bijzondere toestemmingen en controlemechanismen. Speciale aandacht werd ook besteed aan de omschrijving van een kader voor het gebruik van de door camera’s voor automatische nummerplaatherkenning (ANPR) verzamelde gegevens.

Het wetsontwerp wijzigt ook de camerawet op ingrijpende wijze. Het eerste doel was bepaalde twijfels op te heffen met betrekking tot de toepassing van sommige bepalingen van de camerawet of antwoord te bieden op bepaalde vragen die zich in de praktijk stelden (definitie van de plaatsen, definitie van de tijdelijke bewakingscamera en van de intelligente bewakingscamera, bepaling betreffende wetsconflicten, aanvraag van toegang tot de beelden voor de gefilmde personen, bedrag van de boetes...).

Een tweede doel was de wet aan te passen aan de wijzigingen die zijn tussengekomen op Europees niveau (nieuwe verordening 2016/679 inzake de bescherming van persoonsgegevens), met name wat betreft het aangiftesysteem.

Er werden ook nieuwe regels in deze wet ingevoerd, om duidelijk het gebruik van mobiele bewakingscamera’s in de verschillende soorten plaatsen en de inzet van intelligente bewakingscamera’s te regelen.

Aangezien de bewakingscamera’s een middel vormen dat steeds meer wordt gebruikt voor het uitvoeren van bewakingsactiviteiten, maken de wijzigingen aan de camerawet, wanneer dit noodzakelijk is, de verbinding met de nieuwe wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid. Dat is met name het geval voor het gebruik van mobiele bewakingscamera’s.

Tot slot beoogt het hoofdstuk van het ontwerp betreffende de wijziging van de camerawet ook in situaties waarin dit gerechtvaardigd is door de aard van de plaatsen en het risico voor de veiligheid, het mogelijk te maken:

- de beelden langer te bewaren (3 maand in plaats van één);
- de perimeter van een plaats te filmen;
- de politiediensten toegang te geven tot de beelden in real time.

Dit ontwerp wijzigt ook de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Dit hoofdstuk van het ontwerp bepaalt volgens welke toepassingsvoorwaarden en welke modaliteiten de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, in het belang van de uitoefening van hun opdrachten, toegang kunnen krijgen tot de camera's die de politiediensten mogen gebruiken en tot de databanken waarin de verzamelde persoonsgegevens en informatie mogen worden verwerkt overeenkomstig de nieuwe bepalingen van dit ontwerp.

De Veiligheid van de Staat (VSSE) en de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid (ADIV) kunnen nu hun eigen camera's gebruiken in het kader van een observatie met technische middelen. Op grond van artikel 14 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, kunnen ze toegang vragen tot de verzamelde beelden en informatie. Een rechtstreeks gebruik van "politiecamera's" in real time of een rechtstreekse toegang tot de politionele databanken zijn echter wettelijk niet voorzien voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Een dergelijk gebruik en een dergelijke toegang zijn dus voorzien voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten om een operationele en budgettaire nood te beantwoorden.

Tot slot en ter wille van de samenhang maakten de wijzigingen aan de camerawet en aan de wet op het politieambt een wijziging noodzakelijk aan het artikel van de wet van 2 oktober tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, dat de bevoegdheid van de bewakingsagenten regelt om de beelden van camera's geplaatst op de openbare weg te bekijken.

Dit ontwerp werd opgesteld in een poging de privacy van burgers zoveel mogelijk te garanderen, waarbij het evenwicht tussen de realiteit en de praktische behoeften van het veld werd bewaard.

Wetsvoorstel betreffende de bijzondere verbeurdverklaring in drugszaken, <i>Parl.St.</i> Kamer 2017-2018, 2819/001.

Toelichting: Voor het voorwerp of de instrumenten van een misdrijf kan de bijzondere verbeurdverklaring enkel worden uitgesproken indien ze eigendom zijn van de veroordeelde. Die eigendomsvereiste

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- DE NAUW, A., BOSLY, H.D., COLETTE-BASECQZ, N., DELHAISE, E., MANDOUX, P., NEDERLANDT, O., VANDERMEERSCH, D., « Chronique semestrielle de jurisprudence », *Rev.dr.Pén.* 2017, afl. 12, 1110-1243.

- KRENC, F., VAN DROOGHENBROECK, S., “Chronique de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l’homme (1er janvier – 30 juin 2017)”, *JT* 2017, afl. 6708, 741-750.

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM (Grote Kamer) 13 september 2016 (Ibrahim e.a. t. Verenigd Koninkrijk)
--

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-166680>

Trefwoorden: Verdachten terroristische aanslag Londen 2005 - Recht op bijstand van een advocaat – Uitzondering – Dwingende omstandigheden – Weerslag op eerlijk proces

Samenvatting: On 21 July 2005 four bombs were detonated on the London transport system but failed to explode. The perpetrators fled the scene. The first three applicants, Mr Ibrahim, Mr Mohammed and Mr Omar, were later arrested on suspicion of having detonated three of the bombs. They were questioned by the police in urgent “safety interviews” before having had access to legal advice. They were subsequently convicted of conspiracy to murder. They complained before the Court about the temporary delay in providing them with access to a lawyer and the admission at their subsequent trials of statements made in the absence of lawyers.

In respect of these applicants the Court was convinced that, at the time of their initial police questioning, there had been an urgent need to avert serious adverse consequences for the life and physical integrity of the public, namely further suicide attacks. There had therefore been compelling reasons for the temporary restrictions on their right to legal advice. The Court was also satisfied that the proceedings as a whole in respect of each of the first three applicants had been fair.

The position with regard to Mr Abdurahman, the fourth applicant, who also complained about the delay in access to a lawyer, was different. He was initially interviewed as a witness, and therefore without legal advice. However, it emerged during questioning that he had assisted a fourth bomber following the failed attack. At that point, according to the applicable code of practice, he should have been cautioned and offered legal advice. However, this was not done. After he had made a written witness statement, he was arrested, charged with, and subsequently convicted of, assisting the fourth bomber and failing to disclose information after the attacks.

In his case, the Court was not convinced that there had been compelling reasons for restricting his access to legal advice and for failing to inform him of his right to remain silent. It was significant that there was no basis in domestic law for the police to choose not to caution Mr Abdurahman at the point at which he had started to incriminate himself. The consequence was that Mr Abdurahman had been misled as to his procedural rights. Further, the police decision could not subsequently be reviewed as it had not been recorded and no evidence had been heard as to the reasons behind it. As there were no compelling reasons, it fell to the Government to show that the proceedings were nonetheless fair. In the Court’s view they were unable to do this and it accordingly concluded that the overall fairness of Mr

Abdurahman's trial had been prejudiced by the decision not to caution him and to restrict his access to legal advice.

Voor een duidelijke uiteenzetting, zie weergave door J. MEESE, *RW* 2017-18, afl. 21, 837-839.

EHRM 27 april 2017 (Sommer t. Duitsland),

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-173091>

Trefwoorden: Droits de l'homme - Respect de la vie privée – Information du ministère public – Compte bancaire d'un avocat – Suspicion de blanchiment d'honoraires payés avec de l'argent d'origine illégale – Investigations – Légalité.

Samenvatting: Une enquête bancaire diligentée par le ministère public à l'égard d'un avocat suspecté de blanchir, par le biais des honoraires perçus de son client, de l'argent d'origine illégale méconnaît l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales lorsque le seuil légal permettant celle-ci est peu élevé, que l'investigation est étendue et qu'il n'existe pas de garanties procédurales empêchant la divulgation ultérieure des informations recueillies et réglant leur conservation.

Met noot : KONING, F., « Cela c'est passé près de chez vous », *JLMB* 2017, afl. 39, 1869-1874.

EHRM 30 mei 2017 (Trabajo Rueda t. Spanje),

Hyperlink: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-173787>

Trefwoorden: Digitaal onderzoek – Artikel 8 EVRM – Onrechtmatig bewijs – Recht op een privéleven – Bescherming van persoonsgegevens - Zedenfeiten

Samenvatting: Voor de geheime zoeking in informaticasystemen of persoonlijke communicatie moet een voldoende duidelijk en voorzienbaar kader aanwezig zijn om een arbitraire zoeking uit te sluiten. In zover van de voorziene procedurele regels m.b.t. zoeking in informaticasystemen kan afgeweken worden omwille van de hoogdringendheid, moet deze uitzondering strikt geïnterpreteerd worden. De ernst van het misdrijf is onvoldoende om de hoogdringendheid van de zoeking aan te tonen.

Met noot: VAN DE HEYNING, C., "Ernst van het misdrijf is een onvoldoende reden om procedurele garanties voor de zoeking in informaticasystemen te omzeilen", *T.Strafr.* 2017, afl. 6, 365-367.

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie 5 december 2017 (C-42/17), www.eur-lex.eu

Hyperlink: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1516272765663&uri=CELEX:62017CJ0042>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Artikel 325 VWEU – Arrest van 8 september 2015, Taricco e.a. (C- 105/14, EU:C:2015:555) – Strafzaak wegens strafbare feiten ter zake van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Nationale wetgeving waarbij verjaringstermijnen worden vastgesteld die tot gevolg kunnen hebben dat delicten onbestraft blijven – Aantasting van de financiële belangen van de Europese Unie – Verplichting om bepalingen van nationaal recht die afbreuk kunnen doen aan de krachtens het Unierecht op de lidstaten rustende verplichtingen, buiten toepassing te laten – Legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

Artikel 325, leden 1 en 2, VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de nationale rechter krachtens deze bepaling verplicht is om in het kader van een strafrechtelijke procedure wegens strafbare feiten ter zake van de belasting over de toegevoegde waarde bepalingen over verjaring die deel uitmaken van het nationale materiële recht, buiten toepassing te laten indien deze bepalingen eraan in de weg staan dat doeltreffende en afschrikkende strafrechtelijke sancties worden opgelegd in een groot aantal gevallen van ernstige fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Unie worden geschaad, of indien in die bepalingen voor gevallen van ernstige fraude waardoor die belangen worden geschaad, verjaringstermijnen zijn vastgesteld die korter zijn dan voor gevallen van ernstige fraude waardoor de financiële belangen van de betrokken lidstaat worden geschaad, tenzij niet-toepassing van de bepalingen in kwestie met zich meebrengt dat het legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen wordt geschonden doordat de toepasselijke wet onvoldoende nauwkeurig is, of doordat met terugwerkende kracht een wettelijke bepaling wordt toegepast waarbij voorwaarden voor vervolgbaarheid worden vastgesteld die strenger zijn dan die welke van kracht waren toen het strafbare feit werd gepleegd.

Hof van Justitie 22 december 2017 (C-571/17), www.eur-lex.eu

Hyperlink: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1516272765663&uri=CELEX:62017CJ0571>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Politie en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Procedures van overlevering tussen de lidstaten – Voorwaarden voor tenuitvoerlegging – Gronden tot facultatieve weigering van de tenuitvoerlegging – Artikel 4 bis, lid 1, zoals voortvloeiend uit kaderbesluit 2009/299/JBZ – Bevel dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf – Begrip „proces dat tot de beslissing heeft geleid” – Strekking – Persoon die onherroepelijk tot een vrijheidsstraf is veroordeeld na een proces dat in zijn aanwezigheid is gevoerd – Straf waarvan de tenuitvoerlegging nadien ten dele en onder bepaalde voorwaarden is opgeschort – Later proces dat tot de herroeping van de opschorting wegens niet-naleving van de voorwaarden heeft geleid – Herroepingsproces dat in afwezigheid van de betrokkene is gevoerd

Het Hof (Vijfde kamer) verklaart voor recht:

In een geval waarin de betrokkene in persoon is verschenen op het strafproces dat heeft geleid tot de rechterlijke beslissing waarbij hij onherroepelijk schuldig is verklaard aan het plegen van een strafbaar feit en hem daarvoor een vrijheidsstraf is opgelegd waarvan de tenuitvoerlegging nadien ten dele is opgeschort op voorwaarde van de naleving van bepaalde voorwaarden, moet het begrip „proces dat tot de beslissing heeft geleid” in de zin van artikel 4 bis, lid 1, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, aldus worden uitgelegd dat dit zich niet uitstrekt tot een later proces tot herroeping van die opschorting van de tenuitvoerlegging wegens schending van genoemde voorwaarden tijdens de proeftijd, voor zover de herroepingsbeslissing die na dat proces is vastgesteld noch de aard noch de maat van de aanvankelijk uitgesproken straf wijzigt.

Hof van Justitie 23 januari 2018 (C-367/16), www.eur-lex.eu

Hyperlink: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1516872948497&uri=CELEX:62016CJ0367>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel – Procedures van overlevering tussen lidstaten – Gronden tot verplichte weigering van tenuitvoerlegging – Artikel 3, punt 3 – Minderjarigen – Vereiste van verificatie van de minimumleeftijd voor strafrechtelijke verantwoordelijkheid of beoordeling per geval van de in het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging gestelde aanvullende voorwaarden om een minderjarige concreet te kunnen vervolgen of veroordelen

Samenvatting: Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 3, punt 3, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (PB 2002, L 190, blz. 1), zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009 (PB 2009, L 81, blz. 24) (hierna: „kaderbesluit 2002/584”).

Dit verzoek is ingediend in het kader van de procedure van tenuitvoerlegging, in België, van een Europees aanhoudingsbevel dat de Sąd Okręgowy w Białymstoku (regionale rechter Białystok, Polen) op 17 juli 2014 tegen Dawid Piotrowski had uitgevaardigd.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 3, punt 3, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, moet in die zin worden uitgelegd dat de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende lidstaat alleen de overlevering moet weigeren van minderjarigen tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd en die volgens het recht van de uitvoerende lidstaat niet de leeftijd hebben die is vereist om strafrechtelijk verantwoordelijk te worden gesteld voor de feiten die ten grondslag liggen aan het tegen hen uitgevaardigde aanhoudingsbevel.

2) Artikel 3, punt 3, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, moet in die zin worden uitgelegd dat de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende lidstaat voor haar beslissing over de overlevering van een minderjarige tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, alleen moet nagaan of de betrokkene de minimumleeftijd heeft om in de uitvoerende lidstaat strafrechtelijk verantwoordelijk te worden gesteld voor de feiten die ten grondslag liggen aan dat aanhoudingsbevel, zonder dat zij rekening hoeft te houden met eventuele aanvullende voorwaarden inzake een gepersonaliseerde beoordeling die in het recht van deze lidstaat concreet worden gesteld voor de vervolging of veroordeling van een minderjarige voor dergelijke feiten.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Cass. 3 januari 2017 (P.16.0582.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170103-1

Trefwoorden: Stedenbouw - Stedenbouw - Herstelmaatregel - Last - Redelijk verband tot het voordeel voor de goede ruimtelijke ordening - Beoordeling - Wijze

Samenvatting: De rechter oordeelt in beginsel onaantastbaar of de last die een herstelmaatregel inzake stedenbouw voor de herstelplichtige met zich meebrengt wel in een redelijk verband staat tot het voordeel dat die maatregel oplevert voor de goede ruimtelijke ordening; bij die beoordeling mag de rechter wel degelijk rekening houden met het voordeel dat de herstelplichtige heeft genoten door de onwettige toestand en de duur ervan.

Cass. 3 januari 2017 (P.15.0308.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Decreus

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170103-3

Trefwoorden: 1. Redenen van vonnissen en arresten - Onjuiste beoordeling door rechter en andere beoordeling door rechter dan aangevoerd door partij – Gevolg

2. Strafvordering - Verjaring - Schorsing - Stuiting - Daden of gebeurtenissen die de verjaring schorsen of stuiten - Vermelding in het vonnis of arrest – Verplichting

3. Wegverkeerswet - Artikel 67bis - Vermoeden van schuld - Weerlegging - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Wijze

Samenvatting: 1. Een onjuiste beoordeling en het feit dat de rechter anders oordeelt dan een partij aanvoert, leveren mogelijks een schending van de wet op, maar geen motiveringsgebrek.

2. Bij ontstentenis van daartoe strekkende conclusie, is de rechter niet ertoe gehouden zijn beslissing dat de verjaring van de strafvordering niet is ingetreden, nader te motiveren.

3. Artikel 67bis Wegverkeerswet voert een vermoeden van schuld in voor de titularis van de nummerplaat van een voertuig waarmee een overtreding van die wet is gepleegd, maar waarvan de bestuurder niet geïdentificeerd werd, vermoeden dat door elk middel van recht kan worden weerlegd en waartoe de rechter alle feitelijke gegevens die hem door de betrokkene worden voorgelegd in aanmerking kan nemen, waarvan hij de bewijswaarde onaantastbaar beoordeelt mits eerbiediging van het recht op een eerlijk proces, wat vereist dat hij de betrouwbaarheid van dit bewijs kan beoordelen; zo kan hij bepaalde gegevens en bewijsmiddelen verwerpen omdat hij die op grond van de feitelijke gegevens die hij vermeldt, zoals de omstandigheden waarin ze worden voorgelegd, ongeloofwaardig acht, wat geen miskennis van het recht op een eerlijk proces noch van het recht op wapengelijkheid oplevert (1). (1) Zie concl. OM.

Cass. 17 januari 2017 (P.16.0194.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170117-10

Trefwoorden: Heling - Witwassen - Constitutieve bestanddelen - Illegale herkomst of oorsprong - Bepaling

Samenvatting: Voor de schuldigverklaring en veroordeling van de dader aan de witwasmisdrijven van artikel 505, eerste lid, 3° en 4°, Strafwetboek volstaat het dat de illegale herkomst of oorsprong van de zaken bedoeld in artikel 42, 3°, Strafwetboek en de door de dader vereiste kennis daarvan bewezen zijn, zonder dat vereist is dat de strafrechter het precieze misdrijf kent, op voorwaarde dat hij op grond van feitelijke gegevens elke legale herkomst of oorsprong kan uitsluiten (1). (1) Cass. 3 april 2012, AR P.10.2021.N, AC 2012, nr. 213.

Cass. 17 januari 2017 (P.16.0358.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170117-6

Trefwoorden: 1. Cassatieberoep – Strafzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening – Strafvordering - Duur, begin en einde – Gevolg

2. Cassatieberoep – Strafzaken – Vorm en termijn voor memories en stukken - raagwijdte - Gevolg - Prejudiciële vraag - Hof van Cassatie - Verplichting - Grenzen - Verschillende rechtstoestanden - Gevolg

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 423 Wetboek van Strafvordering moet de verklaring van cassatieberoep worden gedaan binnen vijftien dagen na de uitspraak van de bestreden

beslissing, behoudens wanneer de wet een andere termijn bepaalt; de cassatieberoepen die niet binnen die termijn zijn ingesteld, zijn niet ontvankelijk.

2. Na zijn verklaring van cassatieberoep beschikt de eiser in cassatie over een termijn zoals bepaald in 429, eerste en tweede lid, Wetboek van Strafvordering om eventueel een memorie in te dienen met middelen tot staving van zijn cassatieberoep, maar die memorie is niet vereist voor de ontvankelijkheid van het cassatieberoep, terwijl daarentegen artikel 204 Wetboek van Strafvordering de appellant verplicht, op straffe van verval van het hoger beroep, om binnen de termijn voor het hoger beroep in een verzoekschrift of op een formulier waarvan het model is bepaald door de Koning, nauwkeurig de grieven te vermelden die tegen het beroepen vonnis worden ingebracht; aldus is de rechtspleging voor het Hof wezenlijk verschillend van deze voor de rechter in hoger beroep en is de rechtstoestand van degene die hoger beroep instelt is niet vergelijkbaar met deze van degene die cassatieberoep instelt zodat de prejudiciële vraag die geen betrekking heeft op vergelijkbare rechtstoestanden die verschillend worden behandeld, niet dient te worden gesteld (1). (1) De wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie in strafzaken (BS 27 februari 2014) heeft een aantal belangrijke hervormingen aangebracht aan het penaal cassatieberoep, met de bedoeling het buitengewoon karakter van dit rechtsmiddel te onderstrepen. Deze wijzigingen zijn van kracht met ingang van 1 februari 2015, behoudens de vereiste voor de advocaten om houder te zijn van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures die pas in werking trad op 1 februari 2016. Eén van de wijzigingen betreft de termijn om cassatieberoep in te stellen: daar waar het oude artikel 359 Sv. sprak over vijftien vrije dagen , bedraagt de termijn thans , ingevolge de gewijzigde artikelen 359 en 423 Sv. vijftien dagen en de parlementaire voorbereiding vermeldt uitdrukkelijk dat ze berekend worden overeenkomstig de artikelen 52 en 53 van het Gerechtelijk Wetboek (Parl.St., Senaat, Zitting 2012-2013, n° 5- 1832/1, blz. 12), zodat het geen vrije termijnen meer zijn (Cass. 19 mei 2015, AR P.15.0559.N, AC 2015, nr. 326 en noot AW). Drie beroepen tot vernietiging werden ingesteld tegen de artikelen 25 tot 28, 31 en 50 van de wet van 14 februari 2014 en één van de middelen was gericht tegen de termijn van 15 dagen na de uitspraak om cassatieberoep in te stellen. Bij arrest 108/2015 van 16 juli 2015 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat die beperking van de cassatietermijn niet onevenredig was onder meer omdat de nieuwe termijn overeenstemde met de beroepstermijnen voor vonnissen van de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken (B.19.2.). Ingevolge de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (de zgn. Potpourri II-wet - B.S. 19 februari 2016), meer bepaald artikel 88, 1°, werden de beroepstermijnen voor de vonnissen van de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken (artt. 172, tweede lid, 174, tweede lid en 203, § 1, eerste lid Wetboek van Strafvordering) evenwel gebracht op 30 dagen. Op basis hiervan waren de eisers in cassatie de mening toegedaan dat de redenering van het Grondwettelijk Hof, gelet op de wet van 15 februari 2016, niet meer opging en wensten zij dan ook dat een nieuwe prejudiciële vraag zou worden gesteld nopens de verenigbaarheid van artikel 423, Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd bij wet van 14 februari 2014, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, juncto artikel 6 EVRM. Met bovenstaand arrest verwerpt het Hof van Cassatie deze zienswijze. AW

Cass. 24 januari 2017 (P.16.0893.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170124-3

Trefwoorden: 1. Wet - Interpretatieve wet - Begrip

2. Uitlegging - Decreet - Artikel 39 van het Decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap - Subrogatie - Aard

Samenvatting: 1. Een interpretatieve wet is een wet die betreffende een punt waar de rechtsregel onzeker of betwist is, een oplossing geeft die door de rechtspraak had kunnen worden aangenomen.

2. Uit artikel 14, vierde lid, van het Decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap blijkt dat dit Agentschap enkel voor het bedrag van de tegemoetkoming uitgekeerd aan de persoon met een handicap in diens rechten treedt tegenover derden die krachtens andere wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire bepalingen of krachtens het gemeen recht voor dezelfde schade vergoeding verschuldigd zijn en dat volgens deze bepaling waarvan de rechtsregel niet onzeker, noch voor betwisting vatbaar is, de subrogatie van het Agentschap geen betrekking heeft op de tegemoetkomingen die het heeft uitgekeerd aan derden ten behoeve van de persoon met een handicap; artikel 39 van het Decreet van 21 juni 2013 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin breidt de subrogatie van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap uit tot de tegemoetkomingen die het heeft uitgekeerd voor de persoon met een handicap waardoor zij niet meer beperkt is tot de tegemoetkomingen aan deze persoon waaruit volgt dat artikel 39 van het Decreet van 21 juni 2013 een wijziging inhoudt van artikel 14, vierde lid, van het Decreet van 7 mei 2004 en bijgevolg geen interpretatieve bepaling is.

Cass. 14 februari 2017 (P.16.0466.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170214-3

Trefwoorden: Stedenbouw – Bouwvergunning - Gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van grond voor het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Artikel 99, § 1, 5°, b), Stedenbouwdecreet 1999 en artikel 4.2.1, 5°, b), Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepalen dat niemand zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning een grond gewoonlijk mag gebruiken, aanleggen of inrichten voor het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens; uit die bepalingen en hun doelstelling volgt dat een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning ook is vereist voor het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het stallen van voertuigen, wagens of aanhangwagens met het oog op verkoop, aangezien dergelijke voertuigen net als bij geparkeerde voertuigen slechts bestemd zijn om er tijdelijk te worden

gestald en na verkoop te worden vervangen door andere te koop gestelde voertuigen, waarbij het zonder belang is dat de grond waarop die voertuigen worden gestald, is verhard.

Cass. 14 februari 2017 (P.16.0342.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170214-2

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Overschrijding van de redelijke termijn - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Langdurig beraad - Draagwijdte – Gevolg

2. Strafzaken - Overschrijding van de redelijke termijn - Beoordeling door het Hof - Voorwaarde - Draagwijdte

Samenvatting: 1. De rechter beoordeelt onaantastbaar of rekening houdend met de complexiteit van de zaak, de houding van de beklaagde, de houding van de overheid en het belang van de zaak voor de beklaagde binnen een redelijke termijn over de strafvervolgning werd beslist waarbij hij moet rekening houden met de particuliere omstandigheden van de zaak en de procedure in haar geheel.; een langdurig beraad door de rechter, zelfs indien daardoor de in artikel 648, 4°, Gerechtelijk Wetboek bedoelde termijn van zes maanden wordt overschreden, levert als dusdanig geen overschrijding op van de redelijke termijn (1). (1) Cass. 28 november 2000, AR P.99.0082.N, AC 2000, nr. 648; Cass. 12 maart 1996, AR P.94.1281.N, AC 1996, nr. 96.

2. De regel dat het niet aan het Hof maar aan de feitenrechter staat om te oordelen of de redelijke termijn-vereiste is miskend, kent een uitzondering wanneer de overschrijding van de redelijke termijn te wijten is aan de duur van het beraad door de appelrechter waarover de beklaagde geen verweer heeft kunnen voeren, maar ook in dat geval moet het redelijk karakter van de termijn worden beoordeeld op grond van de concrete omstandigheden van de zaak (1). (1) Cass. 29 november 2011, AR P.10.1766.N, AC 2011, nr. 650; Cass. 14 september 2010, AR P.10.0953.N, AC 2010, nr. 518.; Cass. 15 maart 2005, AR P.05.0125.N, AC 2005, nr. 160; Cass. 13 februari 2001, AC 2001, nr. 86; Cass. 30 juni 2000, AR C.98.0484.N, AC 2000, nr. 424 ; Cass. 30 september 1997, AR P.96.0489.N, AC 1997, nr. 375; Cass. 09 januari 1996, AR P.94.0613.N, AC 1996, nr. 16.

Cass. 14 februari 2017 (P.16.1099.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170214-5

Trefwoorden: 1. Artikel 6 EVRM - Strafzaken - Redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn vastgesteld door de appelrechter - Reële en meetbare strafvermindering - Draagwijdte - Gevolg

2. Artikel 6.1 EVRM - Strafzaken - Redelijke termijn - Overschrijding van de redelijke termijn vastgesteld door de appelrechter - Reële en meetbare strafvermindering - Verzet - Relatieve werking van het verzet - Draagwijdte - Gevolg

3. Voorlopige hechtenis – Invrijheidstelling onder voorwaarden – Borgsom - Toewijzing door de appelrechter van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Verstekvonnis dat de borgsom niet toewijst aan de Staat - Geen beroep van het openbaar ministerie - Verzet - Relatieve werking van het verzet - Verzwaring van de toestand van de beklaagde - Draagwijdte – Gevolg

4. Strafzaken - Beslag per equivalent - Verbeurdverklaring - Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Draagwijdte – Gevolg

5. Beslag – Bewarend beslag - Artikel 352 Wetboek van Strafvordering - Teruggave van de in beslag genomen voorwerpen - Beslag per equivalent - Verbeurdverklaring - Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Draagwijdte - Teruggave van de in beslag genomen voorwerpen – Gevolg

6. Verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen - Verbeurdverklaring per equivalent - Beslag per equivalent - Tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring - Rechtsmacht van de vonnisrechter - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De appelrechter die een overschrijding van de redelijke termijn vaststelt, dient een reële en meetbare strafvermindering toe te passen op de straf die hij zou hebben opgelegd indien er geen overschrijding van de redelijke termijn was; voor het bepalen van de straf die de appelrechter zou hebben opgelegd indien de redelijke termijn niet was overschreden, is de door de eerste rechter opgelegde straf zonder belang aangezien de reële en meetbare vermindering wegens overschrijding van de redelijke termijn niet moet worden afgewogen tegenover de door de eerste rechter opgelegde straf, maar wel tegenover de straf die de appelrechter zou hebben opgelegd bij afwezigheid van een redelijke termijnoverschrijding (1). (1) Cass. 4 december 2007, AR P.07.0592.N, AC 2012, nr. 607.

2. Wanneer de appelrechters, gelet op de relatieve werking van het verzet, aan een beklaagde in geen geval een hogere straf kunnen opleggen dan de straf welke werd opgelegd bij het verstekvonnis waartegen door het openbaar ministerie geen hoger beroep werd ingesteld, dan biedt het arrest dat oordeelt dat het aan de beklaagde een veel hogere straf zou hebben opgelegd dan deze opgelegd door de eerste rechter en dat, rekening houdende met de overschrijding van de redelijke termijn, de beklaagde veroordeelt tot dezelfde gevangenisstraf als in het verstekvonnis maar de in het verstekvonnis uitgesproken geldboete niet langer oplegt, een effectieve remediëring voor de vastgestelde overschrijding van de redelijke termijn.

3. Krachtens artikel 35, § 4, vijfde en zesde lid, Voorlopige Hechteniswet wordt de borgsom toegewezen aan de Staat, zodra gebleken is dat de verdachte zonder wettige reden van verschoning niet verschenen is bij enige proceshandeling en wordt de niet-verschijning van de verdachte bij een proceshandeling vastgesteld door het vonnis of het arrest van veroordeling, waarbij eveneens verklaard wordt dat de borgsom aan de Staat vervalt; de toewijzing van de borgsom aan de Staat is het gevolg van de niet-verschijning zonder wettige reden van verschoning bij enige proceshandeling en die toewijzing door de appelrechter houdt geen verzwaring in van de toestand van een beklaagde die bij een niet door het

openbaar ministerie bestreden verstekvonnis werd veroordeeld tot straf en zonder dat de toewijzing van de borgsom aan de Staat werd gevorderd of tegen hem werd bevolen (1). (1) Contra Cass. 11 juni 2008, AR P.08.0614.F, onuitg.

4. De verbeurdverklaring per equivalent zoals bedoeld in artikel 43bis, tweede lid, Strafwetboek is een straf die erin bestaat dat de rechter de beklaagde veroordeelt tot betaling van een geldsom die volgens de raming van de rechter overeenstemt met de waarde van de niet in het vermogen van de veroordeelde te vinden vermogensvoordelen en die geldsom is verhaalbaar op het ganse vermogen van de veroordeelde; het beslag per equivalent zoals bedoeld in artikel 35ter Wetboek van Strafvordering is een beslag op enig welk vermogensbestanddeel dat in de regel toebehoort aan de beklaagde en dat strekt ertoe de tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring per equivalent te waarborgen indien de veroordeelde hieraan niet vrijwillig voldoet (1). (1) Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl.St. Kamer 2001-02, nr. 50-1601/006, 7; Verslag namens de Commissie voor de Justitie, PariSt. Senaat 2002-03, nr. 2-1197/3, 5; E. FRANCIS, 'Algemene principes van de bijzondere verbeurdverklaring en het beslag in strafzaken', T.Strafr. 2011 ,325. F. DESTERBECK, De inbeslagneming en verbeurdverklaring in strafzaken in België, Mechelen, Kluwer, 2007, 54 en 55; F. DESTERBECK, 'De inbeslagneming, vervreemding en verbeurdverklaring van onroerende goederen in strafzaken', in X (ed.), CBR Jaarboek 2007-08, Antwerpen, Intersentia, 2008, 52, nr. 37.

5. Artikel 352 Wetboek van Strafvordering is niet van toepassing op goederen die overeenkomstig artikel 35ter Wetboek van Strafvordering per equivalent in beslag zijn genomen.; indien de rechter die de verbeurdverklaring per equivalent uitsprekt de teruggave van die goederen of de opheffing van het beslag op die goederen zou bevelen, zou hij de finaliteit van het beslag tenietdoen (1). (1) Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl.St. Kamer 2001-02, nr. 50-1601/006, 7; Verslag namens de Commissie voor de Justitie, PariSt. Senaat 2002-03, nr. 2-1197/3, 5; E. FRANCIS, 'Algemene principes van de bijzondere verbeurdverklaring en het beslag in strafzaken', T.Strafr. 2011 ,325. F. DESTERBECK, De inbeslagneming en verbeurdverklaring in strafzaken in België, Mechelen, Kluwer, 2007, 54 en 55; F. DESTERBECK, 'De inbeslagneming, vervreemding en verbeurdverklaring van onroerende goederen in strafzaken', in X (ed.), CBR Jaarboek 2007-08, Antwerpen, Intersentia, 2008, 52, nr. 37.

6. Krachtens de artikelen 197 en 197bis Wetboek van Strafvordering staat de tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring, met inbegrip van de verbeurdverklaring per equivalent, aan het openbaar ministerie en de vonnisrechter heeft geen rechtsmacht om zich over die tenuitvoerlegging uit te spreken of erop te anticiperen; hieruit volgt dat de vonnisrechter evenmin rechtsmacht heeft om het beslag op die goederen te handhaven tot zekerheid van de tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring per equivalent die hij beveelt (1). (1) Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl.St. Kamer 2001-02, nr. 50-1601/006, 7; Verslag namens de Commissie voor de Justitie, PariSt. Senaat 2002-03, nr. 2-1197/3, 5; E. FRANCIS, 'Algemene principes van de bijzondere verbeurdverklaring en het beslag in strafzaken', T.Strafr. 2011 ,325. F. DESTERBECK, De inbeslagneming en verbeurdverklaring in strafzaken in België, Mechelen, Kluwer, 2007, 54 en 55; F. DESTERBECK, 'De inbeslagneming, vervreemding en verbeurdverklaring van onroerende

goederen in strafzaken', in X (ed.), CBR Jaarboek 2007-08, Antwerpen, Intersentia, 2008, 52, nr. 37.

Cass. 28 februari 2017 (P.16.0261.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170228-3

Trefwoorden: 1. Strafonderzoek - Onrechtmatig verkregen inlichtingen die niet dienen als bewijs - Gebruik - Gevolg

2. Strafonderzoek - Onrechtmatig verkregen inlichtingen die niet dienen als bewijs - Gebruik - Verplichting rechter

3. Handvest Grondrechten Europese Unie – Toepassingsgebied

4. Strafonderzoek - Inlichtingen verkregen met miskenning van het recht op privacy - Beoordeling door de rechter – Wijze

5. Misbruik van vertrouwen - Misbruik van vennootschapsgoederen - 'Op betekenisvolle wijze' – Begrip

6. Fiscale wetgeving - Vlaamse Codex Fiscaliteit - Wijziging - Gevolg

Samenvatting: 1. Het gebruik van onrechtmatig verkregen inlichtingen die niet dienen als bewijs maar louter worden aangewend ter oriëntering en voor de verdere uitbouw van een strafonderzoek, leidt niet tot de onontvankelijkheid van de strafvordering.

2. Uit de tekst van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en van artikel 13 van de wet van 9 december 2004 betreffende de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter Wetboek van Strafvordering volgt dat deze bepalingen niet van toepassing zijn op onregelmatig verkregen inlichtingen die niet als bewijs in aanmerking kunnen worden genomen, maar louter worden aangewend ter oriëntering en voor de verdere uitbouw van een strafonderzoek; dit ontslaat evenwel de rechter die vaststelt dat dergelijke inlichtingen onrechtmatig werden verkregen, niet van de verplichting na te gaan of het gebruik van die inlichtingen met dat doel het recht van de partijen op een eerlijk proces niet aantast, waarbij het eerlijk proces in zijn geheel moet worden beschouwd.

3. Krachtens artikel 51 Handvest Grondrechten Europese Unie zijn de bepalingen van dit handvest gericht tot de Lidstaten uitsluitend van toepassing wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen; bijgevolg geldt de verplichting om de grondrechten te eerbiedigen zoals ze in het kader van het Handvest Grondrechten Europese Unie zijn omschreven, enkel indien de lidstaten het communautair recht toepassen (1). (1) Zie Cass. 23 december 2015, AR P.15.1596.F, AC 2015, nr 781, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH; DE VOS, P. en VERBEKE, D., 'Beperkt het handvest van de grondrechten van de EU de toepassing

van de Antigoon-doctrine in fiscalibus?' (noot onder HvJ, 17 december 2015, zaak C-419/14), TFR 2016, (356) 361.

4. Uit de artikelen 6 en 8 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt niet dat inlichtingen die werden verkregen met miskenning van het recht op privacy nooit in aanmerking mogen worden genomen; een miskenning van het recht op privacy doet immers het recht op een eerlijk proces niet noodzakelijk teniet en het staat aan de rechter te oordelen of de miskenning van het recht op privacy in het licht van de gehele procedure heeft geleid tot de miskenning van het recht op een eerlijk proces.

5. Uit de wetsgeschiedenis van artikel 492bis, eerste lid, Strafwetboek volgt dat de vermelding in de misdrijfomschrijving van het begrip 'op betekenisvolle wijze' tot doel had te vermijden dat onbelangrijke feiten onder de strafwet zouden vallen en het wijst op de verhouding van het misbruik tot het resultaat ervan; het nadeel dat door het gebruik van de goederen of van het krediet van de rechtspersoon is veroorzaakt, moet gewichtig zijn voor de vermogensbelangen van de rechtspersoon en voor die van zijn schuldeisers of vennoten (1). (1) Parl. St. Senaat 1996-97, nr. 1-499/18, 6; GwH 15 maart 2006, nr. 40/2006, ro B.6 en B.7.

6. De artikelen 2.7.1.0.1, 3.1.0.0.1, 3.2.1.0.1, 3.2.2.0.1, 5.0.0.0.1, eerste lid, 4° en 5.0.0.0.11 Vlaamse Codex Fiscaliteit en de artikelen 2.7.1.0.1, 5.0.0.0.1, eerste lid, 4° en 5.0.0.0.11 Vlaamse Codex Fiscaliteit, zoals ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, zijn bij toepassing van artikel 325 van dit decreet in werking getreden op 1 januari 2015; bij een wijziging van de fiscale wetgeving zijn de bepalingen van de nieuwe fiscale wet niet van toepassing op rechtshandelingen en toestanden die juridisch voltrokken zijn onder de oude wet (1). (1) N. GEELHAND DE MERXEM, 'Boete wegens laattijdige indiening aangifte drastisch verzwwaard', Fiscooloog 2015, afl. 1413, (3) 5; T. LAUWERS, 'De Vlaamse erfbelasting ingevolge de Vlaamse Codex Fiscaliteit', NNK 2015, afl. 3-4, (3) 12; J. RUYSEVELDT, Successierechten, Brussel, Hogere Leergangen voor Fiscale en Sociale Wetenschappen cvo, 2015, 310; A. TIBERGHEN, Handboek voor fiscaal recht 2015-2016, Mechelen, Kluwer, 2016, 1058, nr. 2130.

Cass. 1 maart 2017 (P.16.0838.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170301-1

Trefwoorden: 1. Stedenbouw - Waals Milieuwetboek - Herstel van plaats in de vorige staat - Personen aan wie de beklagde zijn cassatieberoep moet betekenen

2. Stedenbouw - Herstel van plaats in de vorige staat - Stellen van een zekerheid op straffe van een dwangsom - Termijn waarbinnen de zekerheid moet worden gesteld - Aanvangstijdstip

Samenvatting: 1. Inzake stedenbouw moet de beklagde, op straffe van niet-ontvankelijkheid van zijn cassatieberoep, zijn cassatieberoep laten betekenen aan het openbaar ministerie (1) en aan het dienaangaande tussengekomen bestuur (2), wanneer het

gericht is tegen de beslissing betreffende het herstel van de plaats in de vorige staat (3). (1) Zie Cass. 13 oktober 2015, AR P.15.0305.N, AC 2015, nr. 598: "Uit het gegeven dat het openbaar ministerie bevoegd is om de door de herstellvorderende overheid per brief geformuleerde herstellvordering voor de strafrechter uit te oefenen, inclusief het aanwenden van rechtsmiddelen, en dit ongeacht of de herstellvorderende overheden zich als procespartij hebben gemanifesteerd en dat de beslissing van de strafrechter over een door de herstellvorderende overheid ingediende herstellvordering een maatregel is van burgerlijke aard, die niettemin onder de strafvordering valt, volgt dat hij tegen wie op grond van artikel 6.1.41, § 1, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening een herstelmaatregel is bevolen, op straffe van niet-ontvankelijkheid, zijn cassatieberoep wat betreft die beslissing moet laten betekenen aan het openbaar ministerie bij het gerecht dat die beslissing heeft gewezen." (koppen); Cass. 13 september 2016, AR P.15.0999.N, AC 2016, nr. 482. (2) Cass. (beschikking), 8 juli 2015, AR P.15.0636.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. (beschikking), 17 augustus 2015, AR P.15.0720.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 15 september 2015, AR P.15.0911.N, arrest niet gepubliceerd; Cass. 22 september 2015, AR P.15.0397.N, AC 2015, nr. 540; Cass. 22 september 2015, AR P.15.0398.N, AC 2015, nr. 543; Cass. 22 september 2015, AR P.15.0512.N, AC 2015, nr. 544; Cass. 1 december 2015, AR P.15.0399.N, AC 2015, nr. 715; Cass. 13 september 2016, AR P.15.0999.N, AC 2016, nr. 482. (3) Krachtens artikel 427, Wetboek van Strafvordering, zoals vervangen door artikel 29 Wet van 14 februari 2014 met betrekking tot de rechtspleging voor het Hof van Cassatie.

2. Krachtens artikel D.157, § 3, Waals Milieuwetboek kan de rechter bevelen dat de veroordeelde een zekerheid stelt binnen een termijn die ingaat op de datum waarop de beslissing definitief wordt en niet op de datum van de uitspraak (1). (1) Definitief' lijkt hier te zijn begrepen in de zin van 'niet vatbaar voor hoger beroep', of 'in kracht van gewijsde': inderdaad, een vonnis 'wordt' niet maar 'is' al dan niet definitief in de zin van artikel 420 Wetboek van Strafvordering (met andere woorden, dat het geding beëindigt, in tegenstelling tot een beslissing alvorens recht te doen) of in de zin van artikel 19 Gerechtelijk Wetboek (met andere woorden dat de rechtsmacht van de rechter over een geschilpunt uitput). (MNB)

Cass. 7 maart 2017 (P.16.0033.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal met opdracht Winants.

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170307-4

Trefwoorden: Diefstal en afpersing - Constitutieve bestanddelen - Bedreiging - Begrip - Vrees voor een dreigend kwaad - Afweermiddelen of tegenmaatregelen getroffen door het slachtoffer - Invloed op het bestaan van het dreigend kwaad - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Het aanwenden van enig afweermiddel of het stellen van enige tegenmaatregel door het slachtoffer of de enkele omstandigheid dat een slachtoffer meent iets te kunnen ondernemen tegen het kwaad waarmee het bedreigd wordt, al dan niet door een beroep te doen op de overheid, sluiten niet noodzakelijk uit dat er sprake is van een dreigend kwaad als bedoeld bij de bepalingen van de artikel 470 en 483, tweede lid, Strafwetboek aangezien deze elementen niet noodzakelijk inhouden dat de bedreiging

ophoudt te bestaan en dat het slachtoffer zich niet gedwongen voelt daarop in te gaan (1).
(1) Zie concl OM.

Cass. 7 maart 2017 (P.15.1093.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170307-2

Trefwoorden: 1. Weren van stukken in een andere taal dan die van de rechtspleging gesteld neergelegd door een medebeklaagde - Gevolg voor de andere beklaagden - Recht van verdediging - Draagwijdte - Gevolg

2. Hoger beroep – Strafzaken – Principaal beroep – Vorm – Termijn – Draagwijdte – Gevolg

3. Uitspraak op strafgebied - Uitstel van de behandeling van de burgerlijke rechtsvordering - Principaal beroep van de beklaagde - Incidenteel beroep van de burgerlijke partij - Beslissing tot evocatie - Devolutieve werking van het hoger beroep van de beklaagde - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. Wanneer de rechter stukken uit het debat weert waarop een medebeklaagde zich beroept omdat ze in een andere taal dan die van de rechtspleging zijn gesteld, kan uit het feit alleen dat deze medebeklaagde wordt vervolgd voor feiten waarvoor ook de beklaagde wordt vervolgd, niet worden afgeleid dat het recht van verdediging van deze laatste wordt miskend; de beklaagde moet aanvoeren dat deze stukken ook voor zijn verdediging van belang zijn (1). (1) Cass. 22 januari 2008, AR P.07.1415.N, AC 2008, nr. 47, NC 2008, p.449 en noot M. MINNAERT, 'Tolken en vertalen in een fair trial'; inzonderheid de rechtspraak sub III; Cass. 13 maart 1992, AR F.1943.N, AC 1991-92, nr. 371.

2. Het instellen van een incidenteel hoger beroep vereist het bestaan van een ontvankelijk hoger beroep door een partij tegen wie het incidenteel beroep is gericht (1). (1) Cass. 15 juni 2005, AR P.05.0278.F, AC 2005, nr. 344, RDPC 2006, p. 115 en noot G.-F. RANERI, 'Le sort de l'appel incident greffé sur l'appel principal recevable'; Cass. 2 september 1997, AC 1997, AR P.97.1093.N, AC 1997, nr. 327.

3. Indien de eerste rechter, nadat hij zich op strafgebied heeft uitgesproken over de aan de burgerlijke rechtsvordering ten grondslag liggende misdrijven en die misdrijven bewezen heeft verklaard, de behandeling van de op die misdrijven gesteunde burgerlijke rechtsvordering uitstelt bij toepassing van artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en de beklaagde zijn hoger beroep richt tegen zowel de beslissing op de straf- als op de burgerlijke rechtsvordering, hebben de appelrechters gelet op de devolutieve werking van het hoger beroep van de beklaagde ook te oordelen over de tegen de beklaagde door de burgerlijke partij gericht burgerlijke rechtsvordering en kunnen zij het incidenteel beroep van de burgerlijke partij ontvankelijk verklaren; het gegeven dat de appelrechters de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering ten onrechte evoceren kan de beklaagden geen nadeel toebrengen, indien de appelrechters krachtens de devolutieve kracht van het hoger beroep van de beklaagden en het incidenteel beroep van de burgerlijke partijen gehouden waren over die beslissing te oordelen.

Cass. 7 maart 2017 (P.15.0809.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170307-1

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Borgsom - Toewijzing van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Tenuitvoerlegging van het vonnis - Uitnodiging tot verschijning voor tenuitvoerlegging - Voorwaarden - Draagwijdte – Gevolg

2. Voorlopige hechtenis - Invrijheidstelling onder voorwaarden - Borgsom - Toewijzing van de borgsom aan de Staat bij niet-verschijning - Tenuitvoerlegging van het vonnis - Verzuim om te verschijnen - Wettige grond van verschoning - Voorwaarden - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De bepalingen van artikel 35, § 4, vijfde lid, Voorlopige Hechteniswet vereisen niet dat de mededeling die de veroordeelde opdraagt te verschijnen ter tenuitvoerlegging van de hem opgelegde gevangenisstraf gebeurt door middel van een opsluitingsbriefje met opgave van de plaats waar hij zich dient aan te bieden; deze mededeling kan eveneens gebeuren door elke kennisgeving waarbij de bevoegde overheid de veroordeelde duidelijk opdraagt zich op een bepaald moment of binnen een opgegeven tijdsspanne bij een aangeduide dienst aan te bieden en het feit dat de veroordeelde aan een dergelijk bevel geen gevolg geeft, kan leiden tot het verzuim van verschijning op grond waarvan de rechter kan oordelen dat de borgsom vervalt aan de Staat (1). (1) Cass. 12 juni 2007, AR P.07.0237.N, AC 2007, nr. 318 met concl. eerste advocaat-generaal DE SWAEF; Cass. 19 juli 2005, AR P.05.1008.N, AC 2005, nr. 390, RDPC, 2006, p. 285 en noot G.-F. RANERI, 'La mise en liberté sous caution dans la jurisprudence de la Cour de Cassation'.

2. De rechter oordeelt op grond van alle gegevens die hem regelmatig ter kennis zijn gebracht op het moment van zijn uitspraak, onaantastbaar of de veroordeelde die niet is verschenen ter tenuitvoerlegging van zijn straf een wettige grond van verschoning voor dat verzuim aanvoert; aldus kan de rechter, ook al stelt hij vast dat de veroordeelde voorheen door zijn foutieve nalatigheid geen gevolg heeft gegeven aan een bevel van het openbaar ministerie om zich aan te bieden met het oog op die tenuitvoerlegging, de verschoonbaarheid van de veroordeelde afleiden uit het feit dat hij zich heeft aangeboden om zijn straf te ondergaan nadat hij door het openbaar ministerie werd gedagvaard tot vervallenverklaring van de borgsom (1). (1) Contra G. TIMMERMANS, Etude sur la détention préventive, Gent, Hoste, 1878, p. 303, nr. 390.

Cass. 14 maart 2017 (P.14.1001.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170314-2

Trefwoorden: 1. Recht op een eerlijk proces - Zwijgrecht - Verbod van gedwongen zelfincriminatie - Grens

2. Onderzoek in strafzaken - Recht op bijstand van een advocaat - Draagwijdte – Toepassing – Huiszoeking

3. Recht op bijstand van een advocaat - Persoon bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd - Persoon die meewerkt aan de reconstructie van de feiten - Onderscheid - Bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof - Verplichting voor het Hof van Cassatie

4. Persoon bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd - Persoon die meewerkt aan de reconstructie van de feiten - Zwijgrecht - Verbod van gedwongen zelfincriminatie - Onderscheid - Bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet - Prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof - Verplichting voor het Hof van Cassatie

Samenvatting: 1. Het zwijgrecht en het verbod op gedwongen zelfincriminatie zijn niet van toepassing op bewijsmiddelen die kunnen worden verkregen door het gebruik van dwang en die bestaan onafhankelijk van de wil van de verdachte (1). (1) EHRM 11 juli 2006, Jalloh t. Duitsland, EHRM 15 maart 2011, Begu t. Roemenië.

2. Het recht op bijstand van een advocaat geldt bij onderzoekshandelingen die een actieve medewerking van de verdachte veronderstellen (1); de noodzakelijke dialoog tussen de agenten die met een huiszoeking zijn belast en de persoon bij wie de onderzoekshandeling wordt uitgevoerd, vereist geen actieve medewerking. (1) EHRM 8 december 2009, Savas t. Turkije, EHRM 29 juni 2010, Karadag t. Turkije

3. Personen bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd, bevinden zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met deze waarin personen zich bevinden die meewerken aan een reconstructie van de feiten vermits de reconstructie van de feiten de actieve medewerking van de verdachte vereist terwijl de huiszoeking kan plaatsvinden buiten de aanwezigheid van de verdachte en leidt tot het verzamelen van bewijs dat bestaat los van de wil van de verdachte, zodat, wanneer voor het Hof de vraag rijst naar de bestaanbaarheid van de artikelen 87 en 89bis van het Wetboek van Strafvordering met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM doordat zij niet vereisen dat bij een huiszoeking verricht in de woning van de verdachte die verdachte zich kan laten vergezellen door zijn raadsman, terwijl dat wel het geval is bij een plaatsbezoek dat georganiseerd wordt met het oog op een reconstructie overeenkomstig artikel 62, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering, het Hof de vraag aan het Grondwettelijk Hof niet moet stellen.

4. Personen bij wie een huiszoeking wordt uitgevoerd, bevinden zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met deze waarin personen zich bevinden die meewerken aan een reconstructie van de feiten vermits de reconstructie van de feiten de actieve medewerking van de verdachte vereist terwijl de huiszoeking kan plaatsvinden buiten de aanwezigheid van de verdachte en leidt tot het verzamelen van bewijs dat bestaat los van de wil van de verdachte, zodat, wanneer voor het Hof de vraag rijst naar de bestaanbaarheid van de artikelen 87 en 89bis van het Wetboek van Strafvordering met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 6 EVRM doordat zij niet vereisen dat voorafgaand aan een huiszoeking verricht in de woning van de verdachte die verdachte in kennis moet zijn gesteld van zijn rechten (inzonderheid het zwijgrecht en het verbod van

gedwongen zelfincriminatie) of contact moet hebben kunnen nemen met een raadsman, zelfs niet wanneer die verdachte op dat ogenblik van zijn vrijheid is beroofd, terwijl bij een plaatsbezoek dat georganiseerd wordt met het oog op een reconstructie overeenkomstig artikel 62, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering de verdachte, zelfs wanneer hij niet is aangehouden, zich kan laten vergezellen door zijn raadsman en dus ook reeds kennis kan hebben van zijn rechten, het Hof de vraag aan het Grondwettelijk Hof niet moet stellen.

Met noot: COLETTE, M., "Het begrip 'verhoor' en het zwijgen", *NC* 2017, afl. 6, 555-562.

Cass. 28 maart 2017 (P.16.0115.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170328-9

Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Betaling van vervroegd invaliditeitspensioen door werkgever krachtens het statuut van de ambtenaren der Europese Gemeenschappen - Gevolg

2. Rechterlijke organisatie – Strafzaken - Hof van beroep - Wet van 9 juli 1997 - Aanvullende kamers - Zitting in burgerlijke, fiscale en handelszaken - Burgerlijke zaken - Begrip - Strafzaak waarvan de behandeling beperkt is tot de burgerlijke rechtsvordering - Bevoegdheid

Samenvatting: 1. Wanneer de werkgever een werknemer die ingevolge de fout van een derde een bestendige arbeidsongeschiktheid heeft opgelopen, vervroegd op pensioen stelt, is het invaliditeitspensioen dat hij zijn werknemer uitkeert, voor de pensioenschuldenaar geen schade (1). (1) Cass. 26 mei 2009, AR P.08.1288.N, AC 2009, nr. 343 met concl. van eerste advocaat-generaal M. DE SWAEF.

2. Uit de wetsgeschiedenis van de wet van 9 juli 1997 houdende maatregelen teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken bij de hoven van beroep, waarbij de artikelen 102, §2, 106bis en 109ter in het Gerechtelijk Wetboek werden ingevoerd, blijkt dat onder het begrip burgerlijke zaken in de zin van artikel 106bis, §1, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek ook de strafzaken begrepen zijn waarvan de behandeling is beperkt tot de burgerlijke rechtsvordering (1). (1) Cass. 29 november 2011, AR P.11.1250.N, AC 2011, nr. 656.

Cass. 5 april 2017 (P.17.0052.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170405-2

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Gevolg

2. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Verzet ongedaan verklaard - Nieuw verzet - Verzet niet-ontvankelijk verklaard - Beslissing gewezen in hoger beroep – Rechtsmiddel

3. Strafzaken - Herhaald verstek van de eiser in verzet - Verzet ongedaan verklaard - Nieuw verzet - Verzet niet-ontvankelijk verklaard - Beslissing gewezen in hoger beroep - Cassatieberoep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt - Termijn om cassatieberoep in te stellen

Samenvatting: 1. Het verzet wordt als ongedaan beschouwd indien de eiser in verzet nogmaals verstek laat gaan bij zijn verzet, en dat in alle gevallen, ongeacht de redenen voor de opeenvolgende verstekken en zelfs indien het verzet reeds ontvankelijk werd verklaard (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr.

2. De verzetdoende partij die zich een tweede keer laat vonnissen bij verstek mag geen nieuw verzet meer aantekenen; tegen de op verzet gewezen beslissing staat cassatieberoep open indien ze in hoger beroep werd gewezen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr.

3. Wanneer de verzetdoende partij zich een tweede keer laat vonnissen bij verstek en het op zijn eerste verzet gewezen vonnis hem niet werd betekend, is de termijn waarover hij beschikt om cassatieberoep in te stellen tegen het vonnis dat zijn verzet als ongedaan beschouwt, dezelfde als die waarover zij beschikt om cassatieberoep in te stellen tegen het tweede vonnis dat, uitspraak doende op haar tweede verzet, dat verzet niet-ontvankelijk heeft verklaard (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr.

Cass. 5 april 2017 (P.16.1334.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170405-1

Trefwoorden: 1. Vluchtmisdrijf - Voorwaarden

2. Vluchtmisdrijf - Begrip

3. Definitief verval van het recht tot sturen – Voorwaarde

4. Definitief verval van het recht tot sturen - Herstel in het recht tot sturen op voorwaarde van geslaagd te zijn voor examens - Verenigbaarheid

Samenvatting: 1. Aangezien vluchtmisdrijf een aflopend misdrijf is, is omstandigheid dat de in een ongeval betrokken bestuurder heeft aanvaard om daags na het ongeval te worden gehoord en zich aan een bloedafname te onderwerpen alsook dat de dienstige vaststellingen hebben kunnen plaatsvinden, niet van dien aard dat dit aan de feiten hun strafbaar karakter ontnemt.

2. De bestuurder van een voertuig die, in het besef dat dit voertuig zonet een ongeval op een openbare plaats heeft veroorzaakt, zijn hoedanigheid van bestuurder verhult op het ogenblik dat de politie ter plaatse komt, ook al heeft hij de onmiddellijke omgeving van de plaats van het ongeval niet verlaten, maakt zich schuldig aan vluchtmisdrijf (1). (1) Cass. 28 november 1995, AR P.95.0276.N, AC 1995, nr. 511.

3. Wanneer de appelrechters inzake wegverkeer de aanvankelijk aan de beklaagde ten laste gelegde persoonlijke verzwarende omstandigheid van herhaling afwijzen, op grond dat zijn laatste veroordeling werd uitgesproken meer dan drie jaar vóór de feiten die het voorwerp zijn van de nieuwe vervolgingen, kunnen zij hem niet tot een definitief verval van het recht tot sturen veroordelen.

4. Aangezien het definitieve verval van het recht tot sturen het voorwerp kan uitmaken van een genademaatregel of van een herstel in eer en rechten welke, door een einde te maken aan het definitieve verlies van recht, de veroordeelde de mogelijkheid bieden de uitoefening van dat recht terug te krijgen door de voorgeschreven examens af te leggen, is het niet tegenstrijdig om enerzijds een bestuurder te veroordelen tot een definitief verval van het recht tot sturen en om anderzijds het herstel van het recht tot sturen afhankelijk te maken van het slagen voor examens.

Cass. 17 mei 2017 (P.16.0288.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170517-1

Trefwoorden: 1. Grondwettelijk Hof - Vaststelling van ongrondwettigheid zonder modulering van de gevolgen in de tijd - Gevolgen

2. Procedure voor de feitenrechter - Strafvordering ingesteld door het openbaar ministerie of verwijzing naar de correctionele rechtbank - Beklaagde strafrechtelijk veroordeeld - Burgerlijke partijstelling niet-ontvankelijk verklaard - Hoger beroep van de beklaagde is niet ontvankelijk en hoger beroep van de burgerlijke partij is niet gegrond - Rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep

Samenvatting: 1. Wanneer het Grondwettelijk Hof geen toepassing maakt van artikel 28, tweede lid, Bijzonder Wet Grondwettelijk Hof (1) om de gevolgen van zijn beslissing te moduleren in de tijd, is de door het Grondwettelijk Hof in antwoord op een prejudiciële vraag vastgestelde ongrondwettigheid gericht tegen de nietigverklaarde bepaling zoals ze sinds haar inwerkingtreding van toepassing was (2). (1) Art. 28, zoals aangevuld met een tweede lid door de Bijzondere wet van 25 december 2016 tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, teneinde het Grondwettelijk Hof te machtigen om in een op prejudiciële vraag gewezen arrest de gevolgen te handhaven van een ongrondwettig verklaarde bepaling. (2) Zonder een eventuele miskennis op te werpen van het beginsel van de niet-terugwerkende kracht van de strafwet (zie art. 2 Strafwetboek en artikel 7.1 EVRM), voerde de eiser aan dat het wettigheidsbeginsel (cf. art. 14 Grondwet) verbood dat hij tot een rechtsplegingsvergoeding zou worden veroordeeld terwijl hij op het ogenblik waarop hij hoger beroep instelde - d.i. vóór het arrest van het Grondwettelijk Hof -, niet kon weten dat hij daartoe kon worden veroordeeld.

2. De strafrechter kan de beklaagde een rechtsplegingsvergoeding toekennen in hoger beroep ten laste van de in het ongelijk gestelde burgerlijke partij die, bij ontstentenis van enig beroep van het openbaar ministerie of van de beklaagde, hoger beroep heeft ingesteld tegen een vonnis waarbij haar vordering onontvankelijk wordt verklaard nadat de beklaagde

op de strafvordering werd veroordeeld (3); de omstandigheid dat de beklaagde een kennelijk niet-ontvankelijk hoger beroep heeft ingesteld tegen een beslissing die hem, in zijn betrekkingen met de burgerlijke partij, geen enkel nadeel berokkende, staat niet eraan in de weg dat een rechtsplegingsvergoeding wordt toegekend ten laste van die burgerlijke partij die, van haar kant, door haar hoger beroep, de beslissing van de correctionele rechtbank wilde doen wijzigen en die een rechtsplegingsvergoeding ten laste van de beklaagde vorderde. (3) Zie GwH, 9 maart 2017, nr. 33/2017, dat uitspraak doet over de prejudiciële vraag gesteld bij Cass. 26 oktober 2016, AR P.16.0288.F - P.16.0289.F - P.16.0290.F, AC 2016, nr....

Cass. 23 mei 2017 (P.17.0186.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170523-3

Trefwoorden: Art. 6.1 EVRM – Redelijke termijn – Aanvang – Voortgezet misdrijf

Samenvatting: Aanvangspunt voor de berekening van de redelijke termijn is het tijdstip waarop een persoon het voorwerp uitmaakt van “een beschuldiging”, dit is vanaf het ogenblik dat hij in verdenking is gesteld of door kennisname van enige andere daad van het opsporings- of gerechtelijk onderzoek onder de dreiging van een strafvervolging leeft, waardoor hij verplicht is bepaalde maatregelen te nemen om zich te verdedigen tegen “de beschuldiging”.

Indien een strafvervolging tegen een beklaagde meerdere gedurende een zekere tijdsperiode gepleegde misdrijven tot voorwerp heeft, waarvan de rechter aanneemt dat ze werden gepleegd met eenzelfde misdadig opzet, vangt de redelijke termijn aan op het ogenblik waarop de beklaagde voor één of meerdere van die misdrijven wordt “beschuldigd”.

Artikel 6.1 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, verzet zich ertegen dat bij voortgezette misdrijven de redelijke termijn voor het geheel van de vervolgte misdrijven slechts een aanvang neemt op het tijdstip waarop de beklaagde wordt “beschuldigd” van het laatst gepleegde misdrijf.

De rechter kan bij de beoordeling van de redelijkheid van het tijdsverloop het gegeven dat de beklaagde gedurende een zekere tijdsperiode meerdere misdrijven heeft gepleegd in aanmerking nemen als een element dat de strafvervolging complex of complexer maakt of als een gedraging van de beklaagde die de voortgang van de vervolging beïnvloedt.

Met noot: MEESE, J., “De aanvang van de redelijke termijn bij voortgezette, voortdurende en samenhangende misdrijven”, *NC* 2017, afl. 6, 564-565.

Cass. 7 juni 2017 (P.17.0313.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170607-4

Trefwoorden: 1. Cassatieberoep – Strafzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep - Geen eindbeslissing – Begrip

2. Cassatieberoep – Strafzaken - Termijnen voor cassatieberoep en betekening - Burgerlijke rechtsvordering - Voorbarig cassatieberoep - Geen eindbeslissing – Aanvang van de termijn

3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Raming van schade naar billijkheid – Voorwaarden

4. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Huishoudschade - Afwijzing van de herstelwijze door kapitalisatie - Schade niet vaststaand genoeg om gekapitaliseerd te kunnen worden - Raming van schade naar billijkheid - Wettigheid

Samenvatting: 1. De beslissing is een eindbeslissing in de zin van artikel 420, eerste lid, Wetboek van Strafvordering wanneer de rechter definitief uitspraak heeft gedaan over alles wat betrekking heeft op de voor hem gebrachte vorderingen, zelfs als hij de burgerlijke partijen akte heeft verleend van hun voorbehoud op fiscaal vlak en de zaak wat dat betreft sine die heeft uitgesteld (1). (1) Zie Cass. 1 december 1999, AR P.99.0930.F, AC 1999, nr. 646; R. Declercq, Pourvoi en cassation en matière répressive, Brussel, Bruylant, 2015, p. 213.

2. Cassatieberoep tegen voorbereidende vonnissen en arresten en tegen vonnissen en arresten van onderzoek, staat eerst open na het eindarrest of na het eindvonnis; wanneer de eindbeslissing op tegenspraak doch in eerste aanleg is geweest en daartegen geen hoger beroep is ingesteld, staat de termijn om cassatieberoep in te dienen tegen een voorafgaande niet-definitieve beslissing eerst open na het verstrijken van de termijn om hoger beroep in te stellen tegen de eindbeslissing (Impliciet) (1). (1) Cass. 30 april 1985, AC 1984-85, nr. 519. Dit is een schoolvoorbeeld. In casu was de eindbeslissing, die op tegenspraak en in eerste aanleg werd uitgesproken, geweest door de politierechtbank op 9 januari 2017. Tegen die beslissing werd geen hoger beroep ingesteld. De eiseres had tegen het bestreden (niet-definitieve) vonnis dat in de zaak werd gewezen op 20 november 2013, twee cassatieberoepen ingesteld, respectievelijk op 23 januari 2017 (tijdens de beroepstermijn) en 9 februari 2017 (de dag na het verstrijken van de beroepstermijn). Het Hof heeft afstand verleend van het eerste cassatieberoep en heeft het tweede cassatieberoep ontvankelijk verklaard.

3. De rechter mag de blijvende schade naar billijkheid ramen, mits hij de reden aangeeft waarom hij de door het slachtoffer voorgestelde kapitalisatiemethode niet kan aannemen en tevens vaststelt dat de schade onmogelijk anders kan worden bepaald (1). (1) Cass. 20 november 2012, AR P.12.0499.N, AC 2012, nr. 624.

4. Door te oordelen dat de huishoudschade aanzienlijk zal afnemen wegens, enerzijds, de groeiende deelname van de kinderen van de burgerlijke partij aan de huishoudelijke activiteiten en, anderzijds, hun toekomstig vertrek uit het gezin, hebben de appelrechters de redenen aangegeven waarom de voorgestelde herstelwijze niet kon worden aangenomen; aangezien de rechter vrij blijft om te oordelen dat de schade niet voldoende vaststaand is om gekapitaliseerd te kunnen worden, heeft de rechtbank, aan de hand van de haar

voorgelegde feitelijke gegevens beslist om het bedrag van de voormelde schade naar billijkheid te begroten, zonder de artikelen 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek te schenden (1). (1) Zie Cass. 24 september 2014, AR P.14.0608.F, J.L.M.B. 2014, p. 180.

Cass. 7 juni 2017 (P.16.0701.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170607-1

Trefwoorden: Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Verval van de strafvordering - Overlijden van de beklaagde - Invloed op de berechting van de burgerlijke rechtsvordering

Samenvatting: In geval van overlijden van de beklaagde vooraleer zijn strafrechtelijke verantwoordelijkheid werd vastgesteld, staat het niet aan de strafrechter bij wie de burgerlijke rechtsvordering aanhangig is gemaakt om te onderzoeken of de overledene zich aan het misdrijf schuldig heeft gemaakt maar wel of zijn gedrag, zoals dat uit de in de vervolging bedoelde feiten blijkt, een fout heeft opgeleverd die in oorzakelijk verband staat met de door de burgerlijke partij aangevoerde schade (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr. X.

Cass. 7 juni 2017 (P.17.0220.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170607-3

Trefwoorden: 1. Wegverkeer - Proces-verbaal van vaststelling - Bijzondere bewijswaarde - Voorwaarde - Toezending van een afschrift aan de overtreder

2. Strafzaken - Gevolg - Verstekvonnis - Geen hoger beroep van het openbaar ministerie - Beklaagde tekent verzet aan - Hoger beroep tegen het vonnis op verzet - Verbod om de bij verstek uitgesproken straf te verzwaren

Samenvatting: 1. De vaststellingen van de verbaliserende agent, volgens welke de snelheidsmeter werd nagezien en geïnstalleerd overeenkomstig de instructies van de gebruikers- en installatiehandleiding, maken deel uit van de materiële vaststellingen die de verbaliserende agent dient te verrichten; indien ze in een proces-verbaal zijn opgenomen waarvan een afschrift aan de overtreder wordt toegezonden binnen een termijn van veertien dagen te rekenen van de datum van de vaststelling van de overtreding, hebben die vaststellingen de bewijswaarde die in artikel 62 Wegverkeerswet is bepaald (1). (1) Cass. 26 september 2006, AR P.06.0572.N, AC 2006, nr. 438.

2. Wanneer het openbaar ministerie geen hoger beroep heeft ingesteld tegen het verstekvonnis dat de eiser tot een geldboete veroordeelt samen met een gedeeltelijk uitstel, belet de relatieve werking van het verzet dat de appelrechter de toestand van de eiser verzwart door het uitstel te schrappen (1). (1) Cass. 17 december 2008, AR P.08.1281.F, AC 2008, nr. 738.

Cass. 14 juni 2017 (P.17.0231.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170614-4

Trefwoorden: Werking in de tijd - Bijkomende straf

Samenvatting: De rechter kan geen bijkomende straf opleggen die bij wet niet was bepaald voordat de bewezen verklaarde misdrijven werden gepleegd.

Cass. 14 juni 2017 (P.17.0259.F) , www.juridat.be, met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170614-2

Trefwoorden: 1. Bevoegdheid van de rechter - Omschrijving van de telastlegging - Recht en plicht van het vonnisgerecht - Heromschrijving - Grens - Aanhangigmaking - Geheel van de feiten

2. Omschrijving van de telastlegging - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Heromschrijving - Toezicht door het Hof van Cassatie

Samenvatting: 1. De omschrijving van de feiten in de beschikking tot verwijzing of in de dagvaarding om te verschijnen is voorlopig en het vonnisgerecht heeft, ook in hoger beroep, het recht en de plicht om, met inachtneming van het recht van verdediging, aan de feiten die de beklaagde ten laste zijn gelegd hun juiste kwalificatie en juiste omschrijving te geven; het vonnisgerecht dient zich daarbij evenwel te beperken tot de ten laste gelegde feiten zoals ze in de akte van aanhangigmaking zijn bepaald of bedoeld en die zijn opgenomen in het geheel van de in de stukken van het dossier omschreven feiten; wanneer de rechter de omschrijving wijzigt, dient hij vast te stellen dat het heromschreven feit hetzelfde is als datgene waarop de vervolging was gegrond (1). (1) Zie de dienaangaande gelijklopende concl. 'in substantie' van het OM, in Pas. 2017, nr.

2. De rechter oordeelt onaantastbaar, op grond van de gegevens van de beschikking tot verwijzing, van de dagvaarding of van het strafdossier, of de feiten die hij onder hun nieuwe omschrijving bewezen verklaart werkelijk die zijn welke het voorwerp uitmaken van de strafvordering of welke daaraan ten grondslag liggen; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Zie de dienaangaande gelijklopende concl. 'in substantie' van het OM, in Pas. 2017, nr.

Cass. 14 juni 2017 (P.17.0361.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170614-1

Trefwoorden: 1. Omschrijving van de telastlegging - Recht en plicht van het vonnisgerecht - Heromschrijving - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter - Grens - Aanhangigmaking

2. Cassatiemiddel - Geschonden wetsbepaling - Gedeeltelijk foutieve vermelding – Gevolg

3. Omkoping - Aanwenden van invloed - Begrip - Werking van de wet in de tijd

Samenvatting: 1. In correctionele en politiezaken maakt de beschikking tot verwijzing of de dagvaarding om te verschijnen niet de daarin vervatte omschrijving van de feiten aanhangig bij het vonnisgerecht, maar de feiten zoals ze blijken uit de stukken van het onderzoek en die aan de beschikking tot verwijzing of de dagvaarding ten grondslag liggen; de feitenrechter is niet gebonden door de omschrijving die de voormelde akten aan de feiten hebben gegeven; die eerste omschrijving is voorlopig en het vonnisgerecht heeft, ook in hoger beroep, het recht en de plicht om, met eerbiediging van het recht van verdediging, aan de feiten hun juiste omschrijving te geven; met het oog op herkwalificatie is niet vereist dat de bestanddelen van het aanvankelijk omschreven misdrijf en die van het heromschreven misdrijf dezelfde zijn; de nieuwe omschrijving moet evenwel hetzelfde feit betreffen als datgene wat aan de vervolging ten grondslag ligt of moet daarin zijn begrepen; hoewel de feitenrechter hierover op onaantastbare wijze oordeelt, moet hij evenwel in concreto uiteenzetten waarom hij meent dat de nieuwe door een partij voorgestelde omschrijving al dan niet overeenstemt met het feit dat bij hem aanhangig is gemaakt (1). (1) Zie Cass. 14 juni 2017, AR P.17.0259.F, AC 2017, zie datum, met concl. 'in substantie' van advocaat-generaal M. NOLET de BRAUWERE; P. MORLET, 'Changement de qualification, droits et devoirs du juge', R.D.P.C. 1990, p. 561 tot 590.

2. In strafzaken is de omstandigheid dat de eiser in cassatie op gedeeltelijk foutieve wijze de wetsbepaling vermeldt die het arrest zou hebben geschonden, niet in strijd met enig vormvereiste die tot niet-ontvankelijkheid van het middel kan leiden (1). (1) Zie Cass. 25 februari 1992, AR nr. 4965, AC 1991-1992, nr. 333, met concl. M. DE SWAEF, toen advocaat-generaal; R. DECLERCQ, 'Pourvoi en cassation en matière répressive', R.P.D.B. 2015, nr. 597-598; Cass. 24 juni 2015, AR P.15.0451.F, AC 2015, nr. 438: «In strafzaken wordt niet vereist dat het cassatiemiddel de wetsbepaling vermeldt, in de zin van artikel 608 Gerechtelijk Wetboek, die volgens de eiser door de bestreden beslissing is geschonden; daaruit volgt dat de eiser niet gehouden is de door hem bedoelde bepaling met redenen te omkleden of te verantwoorden.'

3. Het misdrijf publieke omkoping, met als doel het aanwenden van invloed, is een vorm van omkoping die niet het verrichten van een handeling of het nalaten ervan beoogt maar de uitoefening door de omgekochte persoon van zijn invloed om een handeling van een openbare overheid of van een openbaar bestuur of het nalaten van een dergelijke handeling te verkrijgen (1); vóór de inwerkingtreding van de wet van 10 februari 1999 was de handeling van het ambt bedoeld in de artikelen 246 e.v. Strafwetboek, zoals van toepassing op het ogenblik van de feiten, de handeling die deel uitmaakt van de werkzaamheden van de ambtenaar, zonder dat werd vereist dat laatstgenoemde ook beslissingsbevoegdheid had (2) ; wat dat betreft was de aanwending van een daadwerkelijke dan wel vermeende invloed die

een onderdeel is van de uitoefening, door de ambtenaar, van zijn ambt, zelfs als hij niet over beslissingsbevoegdheid beschikt doch zodra hij op enigerlei wijze deelneemt aan het besluitvormingsproces of aan de voorbereiding daarvan, reeds vóór de inwerkingtreding van de wet van 10 februari 1999 strafbaar gesteld. (1) Cass. 27 januari 2016, AR P.15.1362.F, AC 2016, nr. 61. (2) Cass. 9 december 1997, AR P.95.0610.N, AC 1997, nr. 540, inz. p. 1387 (passieve omkoping); in dezelfde zin, zie ook Cass. 21 oktober 2009, P.08.1334.F (actieve omkoping); D. FLORE, 'La corruption' in D. BOSLY en Ch. DE VALKENEER, Les infractions, dl. I, Les infractions contre les biens, 1ste uitg., Brussel, Larcier 2008, p. 331 en 336.

Cass. 14 juni 2017 (P.17.0531.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170614-3

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Onmiddellijke aanhouding - Beklaagde aangehouden onder elektronisch toezicht

2. Voorlopige hechtenis – Onmiddellijke aanhouding – Uitvoeringsmodaliteit

Samenvatting: 1. Wanneer een gevangenisstraf van minstens een jaar, zonder uitstel, werd uitgesproken voor een feit dat de voorlopige hechtenis heeft gewettigd, en het openbaar ministerie de onmiddellijke aanhouding heeft gevorderd, moet de rechter die de beklagde heeft veroordeeld die voorlopig is aangehouden onder elektronisch toezicht, onderzoeken of die vordering beantwoordt aan de voorwaarde bepaald in artikel 33, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet.

2. Geen enkele wettelijke bepaling biedt de rechter de mogelijkheid te beslissen dat de door hem bevolen onmiddellijke aanhouding onder elektronisch toezicht zal worden uitgevoerd; het specifieke doel van de onmiddellijke aanhouding houdt in dat ze wordt bevolen om in een strafinrichting te worden uitgevoerd.

Cass. 21 juni 2017 (P.17.0275.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170621-2

Trefwoorden: 1. Schuldeiser van de gefailleerde - Indienen van een schuldvordering - Uitwerking

2. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Schuldeiser van een gefailleerde persoon - Aangifte van schuldvordering - Gevolg - Strafbare feiten - Burgerlijke partijstelling tegen een gefailleerde - Recht van de schuldeiser om individueel op te treden - Grondslag

3. Burgerlijke rechtsvordering voor de strafrechter - Schuldeiser van een gefailleerde persoon - Strafbare feiten - Burgerlijke partijstelling tegen de gefailleerde voor de strafrechter - Verkrijgen van een titel die het recht op vergoeding van zijn schade bevestigt - Gevolg

Samenvatting: 1. Het indienen van een schuldvordering verleent de schuldeiser geen enkele uitvoerbare titel ten aanzien van de gefailleerde na sluiting van het faillissement maar verleent hem enkel een recht bij de verdeling van het actief van het faillissement.

2. De eventuele aangifte van schuldvordering van een benadeelde individuele schuldeiser in het passief van de gefailleerde vennootschap, verbiedt hem niet zijn eigen rechten te doen gelden, waaronder het recht om zich burgerlijke partij te stellen met het oog op het verkrijgen van een titel die het recht op vergoeding van schade voortvloeiend uit het plegen van strafbare feiten bevestigt; de erkenning van het recht om individueel op te treden, is gegrond op het feit dat de opschorting van de strafvordering voortvloeiend uit de faillietverklaring, zich niet uitstrekt tot de strafrechtelijke vorderingen die per definitie persoonlijk zijn, zodat de beperking van het vorderingsrecht van de individuele schuldeisers, in dat geval, niet verantwoord is (1). (1) M. REGOUT, 'De la constitution de partie civile contre le failli', J.T. 1979, p. 417 en 418; J. WINDEY, 'Incidence du concordat et de la faillite sur la responsabilité des administrateurs et fondateurs', R.D.C. 2001, p. 303.

3. De omstandigheid dat de schuldeiser van de strafrechter een titel verkrijgt die het recht op vergoeding van zijn schade bevestigt en die het bedrag van de schade vaststelt, belet niet dat, in geval van ontoereikendheid van de activa van de gefailleerde vennootschap, de tenuitvoerlegging van die titel plaatsvindt volgens de regel van de samenloop en de ter zake geldende beginselen van gemeen recht (1). (1) M. REGOUT, 'De la constitution de partie civile contre le failli', J.T. 1979, p. 417 en 418; J. WINDEY, 'Incidence du concordat et de la faillite sur la responsabilité des administrateurs et fondateurs', R.D.C. 2001, p. 303.

Cass. 28 juni 2017 (P.17.0165.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170607-2

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Hof van assisen - Beschuldigde verdedigd door een advocaat - Wettelijke beperking inzake erelonen - Beschuldigde heeft een concrete en daadwerkelijke verdediging genoten - Cassatiemiddel voert schending aan van artikel 6.3, c, EVRM – Belang

2. Hof van assisen - Motivering van de schuldigverklaring - Toepasselijke regels - Verschil in behandeling tussen de beschuldigen en de beklagden - Artikel 150 Grondwet – Draagwijdte

3. Artikelen 10 en 11 - Tegenstrijdigheid tussen grondwettelijke bepalingen - Bevoegdheden van het Hof van Cassatie en van de andere rechtscolleges

Samenvatting: 1. Het cassatiemiddel, dat schending aanvoert van artikel 6.3, c, EVRM omdat de advocaat die voor het hof van assisen een beschuldigde verdedigt die niet over voldoende middelen beschikt, niet vergoed wordt op een wijze die hem toelaat zijn opdracht te vervullen, is niet ontvankelijk bij gebrek aan belang wanneer de eiser niet aanvoert dat hij in zijn zaak geen bijstand heeft kunnen genieten van een advocaat die op

concrete en daadwerkelijke wijze zijn verweer heeft waargenomen, niettegenstaande de wettelijke beperkingen inzake erelonen.

2. Met artikel 150 Grondwet, dat voor criminele zaken het hof van assisen instelt, heeft de grondwetgever zijn wil uitgedrukt om de assisenjury te onderscheiden van de andere door hem ingestelde rechtscolleges, die in de andere bepalingen van hoofdstuk VI Grondwet zijn bedoeld, welke aan de rechterlijke macht zijn gewijd; aldus heeft hij toegestaan dat de wet bijzondere procedureregels invoert die van toepassing zijn op de assisenjury, waaronder de regel bepaald in artikel 334, eerste lid, Wetboek van Strafvordering betreffende de motivering, door het college, van de beslissing van de jury over de schuld of onschuld van de beschuldigde.

3. Noch het Hof van Cassatie noch enig ander intern rechtscollege zijn bevoegd om een eventuele tegenstrijdigheid te beslechten tussen twee grondwettelijke bepalingen.

Cass. 28 juni 2017 (P.17.0490.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170628-2

Trefwoorden: Betekening van een bij verstek gewezen beslissing - Ontstentenis van de vermelding van de mogelijke rechtsmiddelen - Gevolgen - Geldigheid van de betekening - Laattijdig verzet of verzet met schending van de vormvereisten voorgeschreven door de bepalingen waarvan de inhoud niet werd meegedeeld

Samenvatting: Het recht op een eerlijk proces, dat door artikel 6.1 EVRM is gewaarborgd, vereist dat aan de verstekdoende veroordeelde, zo klaar en duidelijk mogelijk, de nadere regels worden meegedeeld van de mogelijke rechtsmiddelen tegen een verstekbeslissing, op het ogenblik waarop die regels de aanwending van een rechtsmiddel toelaten of op het ogenblik dat die beslissing hem wordt betekend (1); dergelijke vermeldingen hebben tot doel om de bestemming van de akte toe te laten te beslissen over het al dan niet instellen van een rechtsmiddel, tijdig en met inachtneming van de vormvoorschriften; het verzuim, door de gerechtsdeurwaarder, om die informatie te vermelden, is geen grond tot nietigheid van de betekening en heeft enkel tot gevolg dat het de rechter verboden is de niet-ontvankelijkheid uit te spreken van het rechtsmiddel dat laattijdig werd ingesteld of met schending van de vormvereisten die voorgeschreven zijn door de bepalingen waarvan de inhoud niet werd meegedeeld; bijgevolg kan de feitenrechter beslissen dat dit verzuim de belangen van de beklaagde niet heeft geschaad, daar hij in voorliggend geval toegang had tot een rechter om zijn zaak te horen, zodat hij zijn rechten heeft kunnen laten gelden, en kan de feitenrechter aan de akte in kwestie een opschortende werking van de verjaring van de strafvordering verlenen (2). (1) Cass. 3 juni 2015, AR P.15.0067.F, AC 2015, nr. 368. (2) Het openbaar ministerie concludeerde dat de appelrechters niet naar recht konden beslissen dat de onregelmatige betekening uitwerking kon hebben op de verjaring van de strafvordering, en dat die verjaring derhalve zou zijn opgeschort voor een buitengewone termijn die niet heeft bestaan: zie Cass. 9 maart 2016, AR P.15.1679.F, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH, Pas. 2016, nr. 168, en T. Strafr. 2016, nr. 3, pp. 236-239, met noot van T. DECAIGNY, 'Formele aspecten van de buitengewone termijn voor

verzet'; EHRM 24 mei 2007, Da Luiz Domingues Ferreira t. België, in het bijzonder §§58-59 en, na heropening van de rechtspleging op grond van artikel 442bis Wetboek van Strafvordering, Cass. 9 april 2008, AR P.08.0051.F, AC 2008, nr. 214: 'Wanneer een verstekbeslissing aan de beklaagde in een buitenlandse gevangenis is betekend, zonder dat hij is ingelicht over de wijze waarop hij zich tegen deze beslissing kon voorzien, blijft deze betekening zonder gevolg en kan zij bijgevolg de buitengewone termijn om verzet aan te tekenen niet doen ingaan'. (M.N.B.)

Cass. 28 juni 2017 (P.17.0168.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170628-3

Trefwoorden: 1. Vonnissen en arresten - Vermeldingen - Rechters - Hoedanigheid - Geen inschrijving van valsheid – Gevolg

2. Bloedproef - Alcoholgehalte - Neerlegging bij een erkend laboratorium - Overmaking van de vordering van de gerechtelijke overheid

3. Bloedproef - Alcoholgehalte - Deskundigenonderzoek - Betwisting van de resultaten - Recht van verdediging

Samenvatting: 1. De vermeldingen van de namen en hoedanigheid van de leden van de zetel in een vonnis dat zij hebben uitgesproken, gelden tot er betichting van valsheid is (1). (1) Geen enkele bepaling vereist dat het bewijs van de hoedanigheid van de rechters die de beslissingen wijzen en wiens naam en hoedanigheid in de beslissing worden vermeld, ambtshalve moet worden toegevoegd aan het dossier. Uit het arrest van het Hof blijkt bovendien dat de partijen niet kunnen eisen dat de rechters hun hoedanigheid bewijzen. Volgens het openbaar ministerie faalde het middel bovendien naar recht in zoverre artikel 259octies, § 6, zesde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat gedurende de periodes van verlenging van de gerechtelijke stage - openbaargemaakt in het Belgisch Staatsblad -, de gerechtelijke stagiair een plaatsvervanging kan uitoefenen, in tegenstelling tot wat de eiser betoogde. (M.N.B.)

2. De wet vereist niet dat het bloedstaal dat werd afgenomen om het alcoholgehalte te bepalen, tezelfdertijd wordt overgemaakt als de vordering van de gerechtelijke overheid wanneer de neerlegging van het bloedstaal gebeurt in een erkend laboratorium en niet ter griffie.

3. Enkel wanneer de persoon wiens bloed werd geanalyseerd om het alcoholgehalte te bepalen, het recht om een tweede analyse te laten verrichten, heeft uitgeoefend binnen vijftien dagen te rekenen vanaf de dag der kennisgeving van de resultaten van de analyse door het openbaar ministerie, kan hij een miskennis van zijn recht van verdediging in verband met dat resultaat inroepen.

Cass. 28 juni 2017 (P.17.0176.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170628-4

Trefwoorden: 1. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Grieven - Nauwkeurigheid - Criterium - Grieven zonder belang - Art. 204 Wetboek van Strafvordering

2. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm - Grieven – Nauwkeurigheid

3. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Vorm – Grief

4. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn – Nauwkeurige bepaling van de grieven – Afstand – Artt. 203, 204 en 206 Wetboek van Strafvordering

Samenvatting: 1. Om de nauwkeurigheid van de bepaling van de grieven in het verzoekschrift tot hoger beroep te beoordelen, kan de rechter met name rekening houden met de omstandigheid dat de appelland grieven heeft bepaald die ofwel geen enkel verband houden met de beroepen beslissing en derhalve zonder voorwerp zijn, omdat zij gericht zijn tegen onbestaande beslissingen en beslissingen die geen verband houden met het geschil (1), bijvoorbeeld omdat de grief betrekking heeft op maatregelen die niet werden uitgesproken en die waarschijnlijk nooit zullen worden uitgesproken, ofwel zonder belang zijn om een andere reden, bijvoorbeeld omdat ze het vonnis verwijten dat het uitstel weigert, terwijl het vonnis de opschorting toekent voor de gehele straf, of betrekking hebben op de verbeurdverklaring, terwijl het vonnis geen verbeurdverklaring uitspreekt; wanneer evenwel het verzoekschrift in hoger beroep ook andere grieven bepaalt die precies gericht zijn tegen één of meerdere beslissingen van het beroepen vonnis, kan de omstandigheid dat bepaalde tegen het vonnis gerichte grieven zonder voorwerp zijn, niet als dusdanig het verval van het hoger beroep rechtvaardigen (2).

Noot:

(1) Cass. 28 februari 2017, AR P.16.1177.N, AC 2017, zie datum (overweging nr. 8); Cass. 18 april 2017, AR P.17.0087.N, AC 2017, zie datum (overweging nr. 8).

(2) Zie concl. OM; Cass. 1 maart 2017, AR P.16.1283.F (impliciete beslissing), AC 2017, zie datum, met de concl. OM, nr. III. Zie ook Cass. 3 mei 2017, AR P.17.0145.F, AC 2017, zie datum: "Artikel 204, Wetboek van Strafvordering ontnemt de beklagde het recht niet om het strafrechtelijk dictum dat op hemzelf betrekking heeft in zijn geheel aan te vechten, door desnoods het voorwerp van zijn beroep aan te passen door het op de rechtszitting te beperken, zoals bij artikel 206, zesde lid, Wetboek van Strafvordering is toegestaan". B. MEGANCK meent dat, wanneer een grief niet "relevant" is, omdat hij gericht is tegen een onbestaande beslissing van de appelrechter, hij in werkelijkheid zonder voorwerp is, en dat die grief op zich niet het verval teweegbrengt van het hoger beroep tegen de beslissingen van het vonnis waarop een bepaalde grief betrekking heeft. ("Grieven in hoger beroep en de revival van artikel 204 Wetboek van Strafvordering: hoe precies moet nauwkeurig zijn?", noot onder Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N, T. Strafr. 2017/1, p. 43, nr. 12.1).

2. De grieven zijn nauwkeurig bepaald in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering wanneer de appelrechters en de partijen met zekerheid de beslissing of de beslissingen van het beroepen vonnis kunnen bepalen waarvan de appelland de hervorming vraagt, met andere woorden wanneer daardoor de mate waarin de zaak bij de appelrechters aanhangig is gemaakt, kan worden bepaald. (zie Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F).

3. Een grief in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing in het verzoekschrift tot hoger beroep van een bepaalde beslissing van het beroepen vonnis waarvan de appelland de hervorming door de appelrechter vraagt; niet vereist is dat de appelland, in het verzoekschrift of in het grievenformulier, opgave doet van de redenen van zijn hoger beroep (1), noch van de middelen die hij wil aanvoeren om de hervorming van de in de grief bedoelde beslissing te bekomen (2)(3).

Noot:

(1) Cass. 18 oktober 2016, AR P.16.0818.N (overweging nr. 5), met concl. Van advocaat-generaal MORTIER, AC 2016, nr. 584; Cass. 28 februari 2017, AR P.16.1177.N (overweging nr. 7); Cass. 18 april 2017, AR P.17.0031.N (overweging nr. 3); Cass. 18 april 2017, AR P.17.0087.N (overweging nr. 3); Cass. 18 april 2017, AR P.17.0105.N (overweging nr. 6); Cass. 3 mei 2017, AR P.17.0145.F/2.

(2) Zie Cass. 1 februari 2017, AR P.16.1100.F; FR. LUGENTZ, "La procédure d'appel", J.T. 2016, p. 431; N. COLETTE-BASECQZ en E. DELHAISE, "La phase de jugement et les voies de recours: éléments neufs", in La loi « Pot-Pourri II » : un recul de civilisation ?, Anthémis, 2016, p. 168.

(3) Zie parlementaire voorbereiding van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, de zogenaamde "Potpourri II-wet", Parl.st. Kamer, 54-1418/001, pp. 84 (memorie van toelichting) en 294-295 (advies van de Raad van State).

4. De wet bepaalt niet dat de appelland gebruik kan maken van het recht om afstand te doen van het hoger beroep of om het hoger beroep te beperken, zoals voorzien in artikel 206 Wetboek van Strafvordering, om een gebrek aan nauwkeurigheid bij het bepalen van de grieven in het

verzoekschrift tot hoger beroep te remediëren; om na te gaan of de appelland zijn grieven op nauwkeurige wijze heeft bepaald in het verzoekschrift, mag de rechter geen rekening houden met de omstandigheid dat de appelland, na het verval van de in artikel 203 bedoelde termijn, afstand heeft gedaan van zijn beroep of dat beroep heeft beperkt, noch om te oordelen dat de grieven nauwkeurig zijn, noch om te oordelen dat zij dat niet zijn (zie Cass. 18 april 2017, AR P.17.0087.N, (overweging nr. 6); Cass. 18 april 2017, AR P.17.0105.N, (overweging nr. 5)).

Cass. 19 september 2017 (P.17.0465.N) , NC 2017, afl. 6, 575-576.

Hyperlink:

Trefwoorden: Voorlopig bewindvoerder – Geen cassatieberoep tegen beslissing strafvordering tegen beschermde persoon

Samenvatting: De strafvordering houdt geen verband met één der handelingen vermeld in artikel 492/1, §1 en §2 BW die betrekking hebben op de bescherming van de persoon of goederen van de beschermde persoon. De voorlopig bewindvoerder die aangesteld is om een beschermde persoon te vertegenwoordigen, kan dan ook geen cassatieberoep instellen tegen een beslissing over de strafvordering tegen die beschermde persoon.

Cass. 26 september 2017 (P.16.1241.N) , NC 2017, afl. 6, 586-587.

Hyperlink:

Trefwoorden: Wegverkeerswet – Onderzoekshandeling – Afnemen speekseltest en bloedproef – Kwetsbare positie – Geen bijstand advocaat

Samenvatting: Het vonnis dat oordeelt dat het vaststellen van indicaties van druggebruik materiële vaststellingen zijn die de politie kan doen op een moment dat de beklaagde nog geen bijstand van een advocaat heeft en dat het afnemen van een speekseltest en bloedproef onderzoekshandelingen zijn die niet anders kunnen worden gesteld dan in de voorwaarden en volgens de methode vastgelegd in de wet, zodat deze, zelfs ingeval beklaagde zich in een kwetsbare positie zou bevinden, dienen te worden uitgevoerd en dat bijstand van een raadsman hieraan geen afbreuk zou doen, verantwoordt zijn beslissing naar recht.

Cass. 27 september 2017 (P.17.0647.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170927-6

Trefwoorden: Verval hoger beroep – Afwezigheid grievenformulier – Feitelijke beoordeling ingeroepen overmacht – Gevolgen voor (louter) volgberoep Openbaar Ministerie

Samenvatting: Wanneer een appellant naliet binnen de wettelijke termijn grieven aan te duiden overeenkomstig artikel 204, eerste lid Sv., beoordeelt de rechter soeverein of de door de appellant aangevoerde omstandigheden overmacht vormen.

Wanneer het hoger beroep van de beklaagde vervallen is omdat deze, binnen de wettelijke termijn, geen enkele grief heeft bepaald tegen het beroepen vonnis, kunnen de enige aanduidingen in het grievenformulier van het OM dat het hoger beroep van de beklaagde volgt en dat het, onjuist, verwijst naar de voorgehouden grieven van de beklaagde, de saisine van de appelrechter niet bepalen en is niet voldaan aan de formele vereiste van artikel 204 Sv.

Cass. 3 oktober 2017 (P.16.0789.N) , NC 2017, afl. 6, 587-589.

Hyperlink:

Trefwoorden: Artikel 442bis Sw. – Belaging – Constitutieve bestanddelen – Ernstige verstoring van de rust – Wijze

Samenvatting: Artikel 442bis Sw. bestraft degene die door niet-aflatende of steeds terugkerende gedragingen iemands persoonlijke levenssfeer ernstig aantast door hem op irritante wijze lastig te vallen, daar waar hij dit gevolg van zijn gedrag kende of had moeten kennen. Ook één enkele gedraging die door haar aard niet-aflatende of steeds terugkerende gevolgen heeft waardoor iemands persoonlijke levenssfeer ernstig wordt aangetast, kan het misdrijf belaging opleveren.

Cass. 3 oktober 2017 (P.17.0477.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171003-8

Trefwoorden: Artikel 445 Sw. – Lasterlijke aangifte – Voorwaarden – Spontaan karakter

Samenvatting: Lasterlijke aangifte vereist een spontane daad door de dader die op eigen initiatief vrijwillig en ongedwongen aangifte doet; uit het feit dat een aangifte de reactie is op een verklaring van een derde of dat de aangifte verband houdt met feiten waarvoor de aangever wordt vervolgd, volgt niet noodzakelijk dat die aangifte niet het voor het misdrijf van artikel 445 Sw. vereiste spontaan karakter heeft.

Cass. 10 oktober 2017 (P.17.0848.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171010-8

Trefwoorden: Grievenformulier – Aankruisen grief strafmaat – Saisine appelrechter omvat ook beslissing bijzondere verbeurdverklaring (en andere straffen)

Samenvatting: Uit het feit dat het OM een grievenformulier heeft ingediend waarop voor elk van de verweerders de rubriek strafmaat was aangekruist, volgt dat het OM aangaf met betrekking tot de verweerders de wijziging na te streven van de beslissingen van het bestreden vonnis met betrekking tot de strafmaat, wat alle beslissingen met betrekking tot het opleggen of niet-opleggen van hoofd-, bijkomende en vervangende straffen of modaliteiten van die straffen inhoudt. Van een appellant die de rubriek strafmaat aankruist, kan niet worden verwacht dat hij ook de afzonderlijke rubriek bijzondere verbeurdverklaring aankruist, aangezien zulks dubbel gebruik zou uitmaken met de aangekruiste rubriek strafmaat.

De appelrechters kunnen uit het niet-aankruisen van de rubriek bijzondere verbeurdverklaring terwijl de appellant de rubriek strafmaat had aangekruist, niet afleiden dat het OM geen wijziging beoogde van de beslissingen over de bijzondere verbeurdverklaringen met betrekking tot de verweerders en dat zij op dat vlak geen saisine hebben.

Cass. 10 oktober 2017 (P.16.1106.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171010-3

Trefwoorden: Hoger beroep – Herkwalificatie – Verjaringstermijn – Geen strafverzwaring

Samenvatting: De appelrechters die, op het hoger beroep van de beklaagde alleen, de ten laste gelegde feiten heromschrijven onder een zwaardere kwalificatie, maar geen hogere straf uitspreken, verzwaren de toestand van de beklaagde niet. Het feit dat ingevolgde de nieuwe kwalificatie de verjaringstermijn verlengd is, doet hieraan geen afbreuk.

Cass. 18 oktober 2017 (P.17.0656.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20171018-3

Trefwoorden: Artikel 210, tweede lid Sv. – Ambtshalve opgeworpen grieven – Geen uitbreiding van de saisine bepaald door devolutieve werking akte hoger beroep en verzoekschrift houdende grieven

Samenvatting: Op grond van artikel 210, tweede lid Sv. kan de appelrechter ambtshalve grieven van openbare orde opwerpen, doch hij kan dit slechts doen binnen de perken van de saisine bepaald door de akte van hoger beroep en het verzoekschrift houdende grieven. De uitzonderingen van artikel 210, tweede lid Sv. laten de appelrechter niet toe zijn saisine ambtshalve uit te breiden, bij miskenning van de devolutieve werking van het hoger beroep, tot beslissingen die door geen partij in de zaak in het hoger beroep werd betrokken.

Cass. 31 oktober 2017 (P.17.0255.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171031-7

Trefwoorden: Recht op bijstand van een advocaat – Verklaringen afgelegd zonder bijstand van een advocaat – Gevolg

Samenvatting: Het recht van verdediging en het recht op een eerlijk proces zijn in de regel geschaad wanneer een verdachte die zich ingevolge zijn vrijheidsberoving in een bijzonder kwetsbare positie bevindt, incriminerende verklaringen aflegt tijdens een politieverhoor zonder mogelijkheid van bijstand door een advocaat. Deze omstandigheid heeft nochtans niet automatisch voor gevolg dat het definitief onmogelijk is om de zaak van die verdachte en vervolgens beklaagde of beschuldigde op eerlijke wijze te behandelen. De rechter kan immers op grond van andere factoren oordelen dat het proces in zijn geheel eerlijk is verlopen. Het feit dat het gebrek aan bijstand door een raadsman niet steunt op een dwingende reden zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, doet daaraan geen afbreuk, maar heeft enkel tot gevolg dat de rechter des te nauwkeuriger moet onderzoeken of het proces in zijn geheel eerlijk is verlopen.

Voor de rechter kan de beklaagde met de bijstand door een advocaat alle verklaringen die hij nodig acht, afleggen en zijn eerder afgelegde verklaringen verduidelijken, vervolledigen of intrekken. Het staat aan de rechter om, na op nauwkeurige wijze te hebben onderzocht of het proces in zijn geheel eerlijk is verlopen, na te gaan of de bewijswaarde van alle hem voorgelegde gegevens aangetast is door het enkele feit dat bepaalde verklaringen tijdens het onderzoek zijn afgelegd zonder naleving van de cautieplicht of zonder bijstand door een advocaat en, in voorkomend geval, te beslissen tot de uitsluiting van deze bewijsmiddelen. Daarbij dient de rechter in het bijzonder na te gaan of de afwezigheid van die waarborgen ertoe heeft geleid dat het zwijgrecht van de verdachte werd miskend of dat hij verklaringen onder dwang of ongeoorloofde druk heeft afgelegd. Om de impact van de afwezigheid van die waarborgen op de eerlijkheid van het proces in zijn geheel te beoordelen, dient de rechter rekening te houden met een niet-limitatieve lijst van factoren, zoals:

- (a) de vraag of de verdachte zich in een bijzonder kwetsbare positie bevond, bijvoorbeeld ingevolge zijn leeftijd of geestelijke vermogens;
- (b) het wettelijk kader dat van toepassing is op het vooronderzoek en op de toelaatbaarheid van het bewijs tijdens de procedure voor de vonnisrechter, en of dit wettelijk kader werd nageleefd;
- (c) de vraag of de verdachte de mogelijkheid had verweer te voeren over de authenticiteit van het bewijs en zich tegen het gebruik ervan kon verzetten;
- (d) de vraag of de kwaliteit van het bewijs en de omstandigheden waarin het werd verkregen een invloed hebben op de betrouwbaarheid of de accuraatheid ervan, rekening houdende met de omvang en aard van enige vorm van druk;
- (e) indien het bewijs onwettig werd verkregen, de aard van de onwettigheid in kwestie en, wanneer het de schending van een ander artikel dan artikel 6 van het EVRM betreft, de aard van de vastgestelde schending;
- (f) indien het een verklaring betreft, de aard van de verklaring en of deze onmiddellijk werd ingetrokken of gewijzigd;
- (g) het gebruik dat van het bewijs is gemaakt, en in het bijzonder of het bewijs het enige of een aanzienlijk deel van het bewijs uitmaakt waarop de veroordeling is gegrond, alsook de sterkte van ander bewijs in de zaak;
- (h) de vraag of de beoordeling van de schuldvraag door een professionele rechter of door een jury gebeurde, en in het laatste geval de inhoud van de richtlijnen ten aanzien van de juryleden;
- (i) het algemeen belang bij het onderzoek en de bestraffing van het specifieke misdrijf;
- (j) andere relevante procedurele waarborgen die werden geboden door het interne recht en door de rechtspraak.

Artikel 6 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, laat de rechter toe het belang van de verklaringen die een beklaagde tijdens het vooronderzoek heeft afgelegd zonder bijstand van een raadsman, af te wegen tegen het belang van het overige bewijs waaruit de schuld van die beklaagde blijkt. De rechter kan daarbij oordelen dat het vóór het verhoor van de beklaagde verzamelde bewijs reeds dermate overtuigend is met betrekking tot zijn schuld, dat het belang ervan veel groter is dan de voormelde verklaringen die slechts de bevestiging ervan zijn. In dat geval belet niets dat de rechter melding maakt van die verklaringen als onderdeel van de gehele motivering met betrekking tot de schuldigverklaring.

De rechter schendt artikel 6 EVRM zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens niet wanneer hij de beoordeling van de schuld van een beklaagde steunt op belastende verklaringen die een derde met miskennis van het recht op bijstand van een advocaat lastens hem heeft afgelegd, wanneer hij de schuld van de beklaagde niet enkel afleidt uit die verklaring.

Cass. 7 november 2017 (P.17.0727.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171107-6

Trefwoorden: Gijzeling met foltering – Hoger beroep – Artikel 204 Sv. – Saisine appelgerecht – Herkwalificatie

Samenvatting: De omstandigheid dat er bij het door artikel 33, eerste lid, Tucht- en Strafwetboek Koopvaardij en Zeevisserij bedoelde misdrijf, desgevallend met de verzwarende omstandigheid van artikel 34, tweede lid, Tucht- en Strafwetboek Koopvaardij en Zeevisserij, handelingen worden gesteld als bedoeld door artikel 417ter, eerste lid Sw., sluit de toepassing niet uit van artikel 347bis, §4, 2° Sv.

Het staat aan het appelgerecht om op basis van de inhoud van de verklaring van hoger beroep en vervolgens de overeenkomstig artikel 204 Sv. geformuleerde grieven de draagwijdte van het hoger beroep en dus de saisine van het appelgerecht te bepalen. Het Hof gaat wel na of het appelgerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

Cass. 7 november 2017 (P.17.0127.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171107-4

Trefwoorden: Strafzaken – Conclusiekalender – Geen absoluut recht

Samenvatting: Uit de tekst van de artikelen 152, §1, eerste en tweede lid Sv. en 209bis, zevende lid Sv., de doelstelling van de wetgever een efficiënter beheer van de zittingen te realiseren en de algemene economie van de regeling volgt dat de rechter in de regel dient in te gaan op het op de inleidingszitting geformuleerde verzoek van een partij, die nog geen conclusies heeft neergelegd, om conclusietermijnen te bepalen.

Die partij heeft evenwel geen absoluut recht op conclusietermijnen.

De rechter kan oordelen dat er omstandigheden zijn eigen aan de zaak die maken dat het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet vereist dat er conclusietermijnen worden bepaald. Hij kan daarbij onder meer rekening houden met het tijdsverloop tussen de betekening van de dagvaarding en de inleidende rechtszitting welke partijen in de gelegenheid moet hebben gesteld hun verdediging voor te bereiden, het weinig complex karakter van de te beoordelen zaak, de verjaring van de strafvordering, de verplichting een overschrijding of een verdere overschrijding van de redelijke termijn te vermijden of de hechtenistoestand van één of meerdere beklaagden.

De rechter dient steeds met verwijzing naar de omstandigheden eigen aan de zaak aan te geven waarom het recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet vereist dat conclusietermijnen worden toegekend.

Met noot: TERSAGO, P., "Conclusiekalender in strafzaken: waakzaamheid vereist!", *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 6.

Cass. 14 november 2017 (P.17.0035.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Motivering – Weigering uitstel – Opgave redenen

Samenvatting: De rechter die een hem gevraagd uitstel van tenuitvoerlegging weigert, dient overeenkomstig artikel 8, § 1, vierde lid, Probatiewet die weigering met redenen te omkleden overeenkomstig artikel 195 Wetboek van Strafvordering. Hij moet dus nauwkeurig, maar op een wijze die beknopt mag zijn, de redenen vermelden voor die beslissing.

Daaruit volgt dat indien een appelgerecht met verwijzing naar de redenen van het beroepen vonnis de door de eerste rechter opgelegde straffen bevestigt, maar oordeelt dat er geen redenen zijn om zoals de eerste rechter deed uitstel van tenuitvoerlegging voor een gedeelte van die straffen te verlenen en dit zonder nadere opgave van die redenen, niet voldoet aan de motiveringsplicht van artikel 8, § 1, vierde lid, Probatiewet en artikel 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering.

Cass. 21 november 2017 (P.17.0867.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Rechten van de verdediging – Horen van getuige – Beoordeling – Criteria

2. Redelijke termijn – Vertrekpunt

Samenvatting: 1. Of de rechter die zich over de gegrondheid van de strafvordering moet uitspreken verplicht is een persoon, die tijdens het vooronderzoek een voor een beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, te horen als getuige indien die beklaagde daarom verzoekt, moet worden beoordeeld in het licht van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en het door artikel 6.3.d EVRM gewaarborgde recht om getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen. Wezenlijk daarbij is of de tegen de beklaagde gevoerde strafvervolging in haar geheel beschouwd eerlijk verloopt, wat niet uitsluit dat de rechter niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van die beklaagde, maar ook met de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf.

Uit artikel 6.1 EVRM volgt in de regel dat het tegen een beklaagde aangevoerde bewijs hem wordt voorgelegd tijdens een openbare rechtszitting en de beklaagde dit bewijs moet kunnen tegenspreken.

Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vereist dat om een belastende verklaring van een tijdens het vooronderzoek gehoorde persoon als bewijs in aanmerking te nemen, zonder dat de beklaagde de gelegenheid had die persoon als getuige op de rechtszitting te ondervragen, de rechter nagaat of:

(i) er ernstige redenen zijn voor het niet-horen van de getuige, dit wil zeggen feitelijke of juridische gronden die de afwezigheid van de getuige op de rechtszitting kunnen verantwoorden;

(ii) de belastende verklaring het enige of doorslaggevende element is waarop de schuldigverklaring steunt, waarbij onder doorslaggevend wordt verstaan bewijs dat dermate belangrijk is dat het aannemelijk is dat het het resultaat van de zaak heeft bepaald;

(iii) er voor het niet-kunnen ondervragen van de getuige voldoende compenserende factoren zijn met inbegrip van sterke procedurele waarborgen. Dergelijke compenserende factoren kunnen onder meer bestaan in het toekennen van een mindere bewijswaarde aan dergelijke verklaringen, het voorhanden zijn van een video-opname van het tijdens het vooronderzoek afgenomen verhoor wat een beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring moet toelaten, het bestaan van bewijsmateriaal dat de inhoud van de tijdens het vooronderzoek afgelegde verklaring ondersteunt of bevestigt, de mogelijkheid om aan de getuige geschreven vragen te bezorgen of de gelegenheid die de beklaagde had om tijdens het vooronderzoek de getuige te ondervragen of te doen ondervragen en de mogelijkheid voor de beklaagde om zijn standpunt kenbaar te maken op het vlak van de geloofwaardigheid van de getuige of interne strijdigheden in die verklaring of strijdigheid met verklaringen van andere getuigen.

In de regel zal de rechter de impact op het eerlijk proces van het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een belastende verklaring heeft afgelegd, beoordelen aan de hand van de drie voormelde criteria en in- de vermelde volgorde, tenzij één van de criteria van dermate overwegend belang is dat dit criterium volstaat om uit te maken of het strafproces in zijn geheel beschouwd al dan niet eerlijk verloopt.

Het staat aan de rechter om rekening houdende met de voormelde criteria onaantastbaar te oordelen of het niet-horen op de rechtszitting van een getuige die tijdens het vooronderzoek een voor de beklaagde belastende verklaring heeft afgelegd, diens recht op een eerlijkproces in zijn geheel beschouwd miskent. De rechter moet zijn beslissing steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst.

2. Het vertrekpunt van de redelijke termijn waarbinnen eenieder recht heeft op de berechting van zijn zaak, is het ogenblik dat de betrokkene kennis krijgt van het feit dat tegen hem een strafvervolging is of kan worden ingesteld. Dit kan het geval zijn wanneer een verdachte bij zijn eerste verhoor wordt in verdenking gesteld.

Cass. 21 november 2017 (P.17.0040.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Hoger beroep – Grievensformulier – Grief waarop appelrechter dient te antwoorden – Verweerders hebben nagelaten om uit grief een rechtsgevolg af te leiden – Gevolg

Samenvatting: Uit artikel 149 Grondwet volgt dat in de mate dat een appelland in een grievensformulier niet alleen zijn grieven aanduidt, maar ook een duidelijke eis, exceptie of verweer formuleert, de appelrechter daarop moet antwoorden. Artikel 149 Grondwet houdt echter niet in dat de rechter moet antwoorden op een aanvoering waaruit de appelland geen rechtsgevolg voor de te nemen beslissing afleidt.

Met de voormelde aanvoering hebben de eisers in hun grievensformulier weliswaar aangeduid waarin volgens hen de schending van het EVRM bestaat, maar hebben zij daaruit geen rechtsgevolg afgeleid voor de door de appelrechters te nemen beslissing. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt evenmin dat de eisers over dat rechtsgevolg verweer hebben gevoerd in een voor de appelrechters genomen conclusie. Aldus bevat die aanvoering geen verweer dat het arrest dient te beantwoorden.

Cass. 21 november 2017 (P.16.1178.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Verstek – Beoordeling – Verweer gevoerd op latere rechtszitting

Samenvatting: Om te bepalen of een beslissing op tegenspraak of bij verstek is geweest, dient geen rekening te worden gehouden met de omschrijving die de rechter geeft aan de voor hem gevoerde rechtspleging, maar met de stukken waaruit blijkt dat partijen al dan niet het debat hebben bijgewoond en hun vorderingen, verweermiddelen en excepties hebben kunnen aanvoeren.

Een beslissing is ten aanzien van een verweerder op de burgerlijke rechtsvordering op tegenspraak geweest wanneer deze, persoonlijk of vertegenwoordigd door een advocaat, op de rechtszitting is verschenen en er zijn verweer heeft voorgedragen op de tegen hem aangevoerde vorderingen en middelen. Het feit dat die verweerder afwezig is op een rechtszitting waarop tegen hem vorderingen of middelen worden aangevoerd, heeft niet steeds tot gevolg dat de ganse rechtspleging ten aanzien van hem bij verstek verloopt. Indien die verweerder over deze vorderingen of middelen nog zijn verweer kan voeren op een latere rechtszitting waarop hij wel aanwezig is, is de beslissing tegenover hem op tegenspraak geweest.

Cass. 21 november 2017 (P.17.0180.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Saisine correctionele rechter – Kwalificatie is voorlopig – Akte van aanhangigmaking verwijst naar één of meer stukken van strafdossier

Samenvatting: In correctionele en politiezaken maakt de verwijzingsbeslissing van het onderzoeksgerecht of de dagvaarding om te verschijnen voor het vonnisgerecht niet de daarin vervatte kwalificatie bij het vonnisgerecht aanhangig, maar wel de feiten zoals ze blijken uit de stukken van het onderzoek en die aan de akte van aanhangigmaking ten grondslag liggen. Die kwalificatie is voorlopig en het vonnisgerecht heeft de plicht om aan de feiten hun juiste omschrijving te geven.

Het vonnisgerecht bepaalt aan de hand van de bewoordingen van de akte van aanhangigmaking welke feiten het voorwerp uitmaken van die akte, waarbij de gegevens van het onderzoek enkel kunnen dienen om de bewoordingen van de akte van aanhangigmaking zo nodig uit te leggen. Indien in de in de akte van aanhangigmaking vermelde telastlegging of telastleggingen evenwel uitdrukkelijk wordt verwezen naar één of meer stukken van het strafdossier kan de vonnisrechter niet weigeren deze stukken bij zijn beoordeling over de draagwijdte van de akte van aanhangigmaking te betrekken.

Cass. 21 november 2017 (P.17.0547.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Strafprocesrecht – Zaak in beraad – Arrest Grondwettelijk Hof – Heropening debatten – Beoordeling rechter

2. Openbaar ministerie verwijst naar gegevens uit andere strafdossiers – Strafdossiers niet gevoegd – Recht van verdediging – Gevolg

Samenvatting: 1. Uit de omstandigheid dat het Grondwettelijk Hof zich, nadat een rechter een zaak in beraad heeft genomen, in antwoord op een prejudiciële vraag van een andere rechter uitspreekt over de verenigbaarheid van een door de eerste rechter toe te passen wetsbepaling met door het Grondwettelijk Hof te toetsen normen, volgt voor die eerste rechter niet de verplichting het debat te heropenen.

De rechter oordeelt immers onaantastbaar in feite of een tijdens het beraad overgelegd stuk nuttig is voor zijn oordeelsvorming en of hiertoe het debat moet worden heropend.

2. Uit de enkele omstandigheid dat het openbaar ministerie in een strafproces in een neergelegde zittingsnota verwijst naar gegevens uit andere strafdossiers volgt niet dat het recht van verdediging van de partijen de voeging van die andere strafdossiers noodzakelijk maakt.

De vonnisrechter kan het openbaar ministerie niet bevelen bepaalde strafdossiers te voegen.

Een partij die voorhoudt dat de niet-voeging een strafdossier haar recht van verdediging miskent, dient die bewering enigszins aannemelijk te maken.

Het staat dan aan de rechter onaantastbaar in feite te oordelen of de niet-voeging van een strafdossier door het openbaar ministerie het recht van verdediging van een partij daadwerkelijk miskent. Het Hof gaat alleen na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Rechten van verdediging – Neerleggen conclusie – Laattijdig – Geen conclusietermijnen bepaald – Misbruik van rechtspleging: de goede rechtsbedeling verhinderen, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadelen en het recht op een eerlijk proces in het gedrang brengen

2. Conclusie – Begrip – Neerlegging ter griffie

3. Onderzoeksdaden – Onregelmatigheid – Politieambtenaren worden geacht de wet te kennen – Beoordeling rechter

Samenvatting: 1. Opdat de strafrechter op grond van artikel 152 Sv. de conclusie van een partij uit het debat kan weren, is vereist dat hij conclusietermijnen heeft bepaald en dat hij, behoudens de in de tweede paragraaf bepaalde uitzonderingen, vaststelt dat die partij haar conclusie laattijdig heeft neergelegd of overgemaakt aan de andere partij en.

Wanneer de strafrechter evenwel geen conclusietermijnen heeft bepaald, kan elke partij een conclusie ter rechtszitting neerleggen tot aan de sluiting van het debat.

De strafrechter kan die conclusie enkel uit het debat weren wanneer hij oordeelt dat ze misbruik van rechtspleging inhoudt omdat ze een goede rechtsbedeling verhindert, de rechten van de tegenpartij op onrechtmatige wijze benadeelt en het recht op een eerlijke behandeling van de zaak in het gedrang brengt.

2. In strafzaken moet de conclusie in de regel blijken uit een geschrift dat, ongeacht zijn benaming of vorm, tijdens het debat ter rechtszitting door een partij of zijn advocaat aan de rechter wordt voorgelegd, waarvan regelmatig is vastgesteld dat de rechter kennis ervan heeft genomen en waarin middelen tot staving van een eis, verweer of exceptie zijn aangevoerd. Bijgevolg is het geschrift uitgaande van een partij of haar advocaat dat, ook al bevat het dergelijke middelen, niet tijdens het debat aan de rechter is voorgelegd maar aan de griffie is overgemaakt, zonder dat uit de stukken van de rechtspleging blijkt dat het andermaal ter rechtszitting is neergelegd of dat de eiser zijn middelen mondeling heeft aangevoerd, in de regel geen schriftelijke conclusie waarmee de rechter rekening moet houden. Behoudens in het hier niet-toepasselijke geval van artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, kan een partij haar conclusie enkel neerleggen ter griffie van het straf gerecht wanneer de rechter conclusietermijnen heeft bepaald op grond van artikel 152 Wetboek van Strafvordering.

3. De enkele omstandigheid dat politieambtenaren geacht worden de wetten te kennen die de uitvoering van hun opdrachten beheersen, houdt niet in dat de onregelmatigheden die zij bij de uitvoering van die opdrachten begaan, steeds opzettelijk of niet-verschoonbaar zijn. De rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de concrete feiten die hem regelmatig zijn overgelegd. Hierdoor wordt geen willekeur toegelaten en wordt het recht op een eerlijk proces niet miskend.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. EVRM – Recht op toegang tot de rechter

2. Hoger beroep – Grievensformulier – Voldoende nauwkeurig – Beoordeling rechter

Samenvatting: 1. Het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht van toegang tot de rechter, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, belet de lidstaten niet om het instellen van rechtsmiddelen afhankelijk te maken van voorwaarden, voor zover die voorwaarden een wettig doel dienen en er een redelijke verhouding bestaat tussen de opgelegde voorwaarden en het nagestreefde doel. Die voorwaarden mogen niet ertoe leiden dat het recht op het instellen van het rechtsmiddel in de kern wordt aangetast. Bij de toepassing van die voorwaarden mag de rechter niet overdreven formalistisch zijn zodat de billijkheid van de procedure wordt aangetast of overdreven soepel zodat de opgelegde voorwaarden inhoudsloos worden.

2. Het door artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde grievensformulier werd vastgesteld met het koninklijk besluit van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering.

Uit deze bepalingen en de wetsgeschiedenis ervan volgt dat:

- de wetgever door het invoeren van de verplichting om de tegen het in eerste aanleg gewezen vonnis geformuleerde grieven nauwkeurig te bepalen, een doelmatiger behandeling van de strafzaken in hoger beroep beoogt en in het bijzonder nutteloze werklast en kosten wil vermijden door niet langer niet-betwiste beslissingen aan de appelrechter voor te leggen;
- door de verplichting de grieven nauwkeurig te bepalen, de appelland wordt gedwongen na te denken over de wenselijkheid en de gevolgen van het instellen van het hoger beroep en de geïntimeerde dadelijk kan uitmaken welke beslissingen van het eerste vonnis worden betwist en waarover hij in hoger beroep verweer zal moeten voeren;
- aan alle partijen die een hoofdberoep of volgbepoep aantekenen, op straffe van vervallenverklaring van dat hoger beroep de verplichting wordt opgelegd te preciseren welke punten van het in eerste aanleg gewezen vonnis zouden moeten worden gewijzigd, zonder dat zij evenwel daartoe de argumenten voor de beoogde wijzigingen dienen op te geven;
- het modelgrievensformulier vooral bedoeld is voor hen die geen advocaat hebben noch een ruime scholing om zich bewust te zijn van de draagwijdte van de akte van hoger beroep en van de mogelijkheid om die te beperken en om hen in staat te stellen te preciseren op welke punten de in eerste aanleg gewezen beslissing moet worden gewijzigd;
- bij een gebruik van het grievensformulier het niet de bedoeling kan zijn dat systematisch alle grieven worden aangevinkt, aangezien daardoor de beoogde doelstelling niet kan worden bereikt.

Aldus uitgelegd is de door artikel 204 Wetboek van Strafvordering aan een appelland opgelegde verplichting om op straffe van vervallenverklaring van het hoger beroep

nauwkeurig de grieven op te geven tegen de beroepen beslissing, in overeenstemming met artikel 6 EVRM.

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appellant van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de hervorming door de appelrechter vraagt.

Het feit dat op een grievenformulier bepaalde grieven onterecht zijn aangevinkt, leidt niet noodzakelijk tot de onnauwkeurigheid van het geheel van de grieven, met inbegrip van deze die terecht zijn aangevinkt. Dit is echter wel het geval wanneer daaruit blijkt dat de appellant in werkelijkheid niet de wenselijkheid en de gevolgen van het instellen van zijn hoger beroep heeft overwogen, maar heeft gehandeld vanuit een automatisme, zodat de appelrechter zijn saisine niet kan bepalen of de geïntimeerde niet weet waarop zich te verdedigen. Dergelijk automatisme kan blijken uit het feit dat de appellant op het grievenformulier zonder meer alle grieven op strafgebied of op burgerlijk gebied heeft aangevinkt of daarop grieven heeft aangevinkt die geen verband houden met het beroepen vonnis.

De appelrechter oordeelt onaantastbaar in feite of de appellant in het verzoekschrift of in het grievenformulier zijn grieven tegen het beroepen vonnis voldoende nauwkeurig heeft opgegeven, zoals vereist door artikel 204 Wetboek van Strafvordering. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Idem: Cass. 28 november 2017 (P.17.0252.N)

Cass. 28 november 2017 (P.16.1325.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171128-4

Trefwoorden: Saisine rechter – Herkwalificatie – Ontdubbeling

Samenvatting: Wanneer een telastlegging waarvoor een beklaagde is vervolgd, als een welbepaald misdrijf is gekwalificeerd waarvan een der bestanddelen in werkelijkheid een valsheid in geschrifte of het gebruik van dergelijk geschrift oplevert, dan omvat de telastlegging dit feit dat bijgevolg ook voor de geadieerde rechter aanhangig is. De rechter moet aan die feiten de juiste juridische kwalificatie geven door eveneens de valsheid in geschrifte of het gebruik ervan in de bewoordingen van de wet te omschrijven. Dit is geen verboden ontdubbeling van de oorspronkelijke telastlegging.

Cass. 28 november 2017 (P.17.0309.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Aanpassing dwangsom – Onmogelijkheid om aan de hoofdveroordeling te voldoen – Art. 1385quinquies, eerste lid Ger.W.

Samenvatting: Volgens artikel 1385quinquies, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek kan de rechter die de dwangsom heeft opgelegd, op vordering van de veroordeelde de dwangsom

opheffen, de looptijd ervan opschorten gedurende de door hem te bepalen termijn of de dwangsom verminderen ingeval van blijvende of tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen.

Er is sprake van een onmogelijkheid in de zin van deze bepaling indien zich een toestand voordoet waarin de dwangsom haar zin als dwangmiddel, dit wil zeggen als geldelijke prikkel om de nakoming van de veroordeling zoveel mogelijk te verzekeren, verliest. Dat is het geval indien het onredelijk zou zijn om van de veroordeelde meer inspanning en zorgvuldigheid te vergen dan hij heeft betracht.

De feitenrechter oordeelt onaantastbaar over het bestaan, de aard en de gevolgen van een onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen. Het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Cass. 2 januari 2018 (P.17.0309.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20180102-1

Trefwoorden: Uitstel – Probatiemitstel – Herroeping – Instemming initiële probatiemaatregelen

Samenvatting: De veroordeelde aan wie bij definitieve beslissing probatiemitstel van tenuitvoerlegging werd toegekend, kan in de procedure strekkende tot herroeping van dit probatiemitstel wegens niet-naleving van de probatievoorwaarden niet op ontvankelijke wijze aanvoeren dat hij niet heeft ingestemd met de probatiemaatregelen. 3. Uit artikel 14.3.g IVBRP dat aan een vervolgte het recht toekent niet te worden gedwongen tegen zichzelf te getuigen of een bekentenis af te leggen, volgt niet dat de veroordeelde zich kan onttrekken aan de uitvoering van een bij definitieve gerechtelijke beslissing opgelegde probatiemaatregel die schuldinzicht veronderstelt, door voor te houden dat hij niet schuldig is aan de feiten waarvoor hij is veroordeeld.

Cass. 9 januari 2018 (P.17.0390.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Hoger beroep – Grieven – Grievenformulier – Aankruisen van de grieven

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 februari 2016 tot uitvoering van artikel 204, derde lid, Wetboek van Strafvordering, dat van toepassing was op het ogenblik van het instellen van het hoger beroep, kan voor het instellen van het hoger beroep gebruik worden gemaakt van het formulier zoals bepaald in bijlage 1 van dit besluit. Deze bijlage 1 vermeldt onder meer, als toelichting voor het invullen van het formulier: "Het toepasselijk vakje aankruisen, schrappen wat niet past en aanvullen met uw eventuele opmerkingen."

Een grief als bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering is de specifieke aanwijzing door de appelland van een afzonderlijke beslissing van het beroepen vonnis, waarvan hij de

hervorming door de appelrechter vraagt. Dit grievenstelsel beoogt het ingestelde hoger beroep te beperken tot de betwistingen die tegen het beroepen vonnis worden aangevoerd. Wanneer de appellant alle vakjes aankruist op het grievenformulier, zonder te schrappen wat niet past en zonder nadere precisering aangaande deze grieven, doet hij geen nauwkeurige opgave van zijn grieven, zoals bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering. Dat de partijen overeenkomstig artikel 206 Wetboek van Strafvordering afstand kunnen doen van hun hoger beroep of het ingestelde hoger beroep kunnen beperken doet hieraan geen afbreuk.

Het arrest oordeelt dat de eiseres tijdig het verzoekschrift zoals bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering heeft neergelegd, maar dat daarin geen nauwkeurige grieven worden vermeld omdat alle mogelijke rubrieken en zelfs niet toepasselijke rubrieken werden aangekruist zonder verdere uitleg.

Met deze redenen is de beslissing de eiseres vervallen te verklaren van haar hoger beroep naar recht verantwoord.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Cass. 1 maart 2017 (P.17.0197.F) , www.juridat.be, met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170301-4

Trefwoorden: 1. Uitlevering - Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Voorlopig bevel tot aanhouding - Beschikking tot uitvoerbaarverklaring - Verzoek tot uitlevering op voorlegging van zowel het buitenlands bevel tot aanhouding als het buitenlands vonnis - Gevolg

2. Uitlevering - Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Verzoek tot uitlevering op voorlegging van het buitenlandse vonnis - Verval van het bevel tot aanhouding - Algerijnse wetgeving niet bijgevoegd – Gevolg

3. Bevel tot aanhouding verleend door de buitenlandse gerechtelijke overheid - Vreemdeling voorlopig aangehouden met het oog op zijn uitlevering - Voorlopig bevel tot aanhouding - Beschikking tot uitvoerbaarverklaring - Toepasselijkheid

Samenvatting: 1. De kamer van inbeschuldigingstelling, waar het hoger beroep aanhangig is gemaakt tegen de beschikking tot uitvoerbaarverklaring van een door de buitenlandse overheid verleend bevel tot aanhouding, kan vaststellen dat, aangezien de hechtenis voortaan op een andere titel is gegrond, dat hoger beroep niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang (1). (1) Zie concl. "in substantie" OM in Pas. 2017, nr. .

2. Aangezien het verval van het bevel tot aanhouding bij verstek voortvloeit uit de toepassing van de Uitleveringswet 1874 en niet uit die van de Algerijnse wet, wordt niet vereist dat de Algerijnse wet is gevoegd om dat verval vast te stellen.

3. De beslissing van een onderzoeksgerecht waarbij een door een buitenlandse overheid verleend bevel tot aanhouding uitvoerbaar wordt verklaard, is geen vonnis in de zin van artikel 149 Grondwet (1); bijgevolg is die bepaling daarop niet van toepassing (2). (1) Zie Cass. 13 november 1985, AR 4662, AC 1985-86, nr. 168. (2) Zie concl. "in substantie" OM in Pas. 2017, nr. ..., alsook M.-A. Beernaert, H.-D. Bosly en D. Vandermeersch, *Droit de la procédure pénale*, Die Keure, Brugge, 7de uitgave, 2014, p. 1626 met verwijzingen.

Cass. 1 maart 2017 (P.17.0199.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170301-5

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Bevel tot aanhouding niet betekend binnen de termijn van 24 uur - Onregelmatigheid - Invrijheidstelling door een onderzoeksgerecht - Nieuwe en ernstige omstandigheden - Tweede bevel tot aanhouding - Regelmatigheid

Samenvatting: Een in het kader van het toezicht op de regelmatigheid van het bevel tot aanhouding genomen beslissing tot invrijheidstelling belet niet dat een nieuw bevel tot aanhouding wordt uitgevaardigd indien nieuwe en ernstige omstandigheden, die dat bevel vermeldt, die maatregel noodzakelijk maken (1). (1) Zie Cass. 22 september 1993, AR P.93.1311.F, AC 1993, nr. 370; Cass. 8 november 2006, P.06.1391.F, AC 2006, nr. 550, met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH; Cass. 11 januari 2012, AR P.12.0023.F, AC 2012, nr. 28; Cass. 20 maart 2012, AR P.12.0437.N, AC 2012, nr. 185; Cass. 9 november 2016, AR P.16.1080.F, AC 2016, nr. 636; Raoul DECLERCQ, R.P.D.B., *Complément X, v° "Détection préventive"*, Bruylant, 2007, p. 176, n°. 293; H.-D. BOSLY, D. VANDERMEERSCH en M.-A. BEERNAERT, *Droit de la procédure pénale*, Die Keure, Brugge, 6de uitg., 2010, p. 844.

Cass. 7 maart 2017 (P.17.0204.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170307-7

Trefwoorden: Onderzoek in strafzaken - Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Politiecontrole van de inzittenden van een voertuig - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Artikel 29 Wet Politieambt bepaalt de omstandigheden waarin politieambtenaren kunnen overgaan tot het doorzoeken van een voertuig; dat artikel is niet van toepassing op een politiecontrole die enkel betrekking heeft op de inzittenden van een voertuig, zonder zich uit te strekken tot een zoeking in dat voertuig zelf (1). (1) L. ARNOU, *Zoeking in voertuigen*, Comm. Strafr., nrs. 1bis en 19; contra G. L. BOURDOUX en C. DE VALKENEER, *La loi sur la fonction de police*, Brussel Larquier, 1993, 235.

Cass. 22 maart 2017 (P.17.0248.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170322-5

Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Nieuwe administratieve maatregel - Autonome titel - Beroep heeft geen bestaansreden meer

2. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Nieuwe administratieve maatregel - Autonome titel - Beroep heeft geen bestaansreden meer - Artikel 159 Grondwet – Toepassing

3. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Opdracht van de onderzoeksgerechten - Omvang - Nieuwe administratieve maatregel

4. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Administratieve maatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep - Opdracht van het Hof - Grens

Samenvatting: 1. De omstandigheid dat na het cassatieberoep een nieuwe beslissing tot vrijheidsberoving in de plaats is gesteld van de eerste bewaringstitel maakt dat cassatieberoep niet onontvankelijk maar heeft tot gevolg dat het cassatieberoep tegen het arrest dat toezicht uitoefent op de wettigheid van die nieuwe beslissing geen bestaansreden meer heeft (1). (1) Cass. 23 augustus 2011, AR P.11.1456.F, AC 2011, nr. 444.

2. Door te oordelen dat het cassatieberoep geen bestaansreden meer heeft omdat er een nieuwe administratieve beslissing van vrijheidsberoving is genomen, maakt het Hof geen toepassing van die beslissing in de zin van artikel 159 Grondwet, maar stelt het enkel het bestaan van die beslissing vast.

3. Uit artikel 71, eerste lid, Vreemdelingenwet volgt dat de wet de onderzoeksgerechten belast met de uitspraak over het beroep van de vreemdeling tegen de vrijheidsberovende maatregel waarvan hij op het ogenblik van dat beroep het voorwerp was; daaruit volgt niet dat die gerechten alsook het Hof waarbij een cassatieberoep aanhangig is gemaakt tegen de beslissing in hoger beroep van de kamer van inbeschuldigingstelling, bevoegd blijven wanneer de vreemdeling niet langer op grond van die maatregel is aangehouden maar die maatregel werd vervangen door een andere beslissing met een andere grondslag.

4. Het Hof is enkel bevoegd om uitspraak te doen over het cassatieberoep tegen het arrest dat de administratieve hechtenis van de vreemdeling handhaaft; het is niet bevoegd om diens invrijheidstelling te bevelen.

Cass. 5 april 2017 (P.17.0318.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170405-3

Trefwoorden: Recht op eerbiediging van het privé-, gezins- en familieleven - Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Toezicht - Omvang

Samenvatting: Luidens artikel 74/13 Vreemdelingenwet houdt de minister of zijn gemachtigde, bij het nemen van een beslissing tot verwijdering, rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land; wanneer de aan het toezicht van de kamer van inbeschuldigingstelling voorgelegde titel van vrijheidsberoving verzuimt de omstandigheden te onderzoeken die eigen zijn aan het familie- en gezinsleven van de vreemdeling, moet de kamer van inbeschuldigingstelling de gevolgen nagaan van de door de vreemdeling aangeklaagde leemten op de in artikel 8 EVRM vastgelegde rechten.

Cass. 19 april 2017 (P.17.0349.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170419-1

Trefwoorden: Vreemdelingen - Arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen - Opschorting, bij hoogdringendheid, van de uitvoering van een bevel om het grondgebied te verlaten - Gevolg voor de wettigheid van een eerder bevel om het grondgebied te verlaten

Samenvatting: De artikelen 72, tweede lid, en 73, eerste lid, Vreemdelingenwet maken de onderzoeksgerechten niet bevoegd om de maatregel van vrijheidsberoving op te heffen die aan hun toezicht is onderworpen, op grond dat een ná die maatregel genomen beslissing tot verwijdering, die niet aan hun toezicht is onderworpen, door onwettigheid zou zijn aangetast of dat een beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de uitvoering van die beslissing opschort.

Cass. 10 mei 2017 (P.17.0447.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170510-3

Trefwoorden: Vreemdelingen - Vrijheidsberoving van een vreemdeling - Beroep bij de rechterlijke macht - Nieuwe autonome titel van vrijheidsberoving - Gevolg - Onwettigheid die de opeenvolgende titels van vrijheidsberoving ongeldig maakt - Toezicht door het onderzoeksgerecht

Samenvatting: Wanneer een nieuwe administratieve beslissing, met een verschillende grondslag, in de plaats komt van de beslissing die de verwijdering van het grondgebied en de bewaring van een vreemdeling beveelt, heeft het beroep daartegen bij de rechterlijke macht, in beginsel, geen bestaansreden meer; wanneer evenwel wordt aangevoerd dat de eerste beslissing tot vrijheidsberoving door een onwettigheid is aangetast die de navolgende beslissing ongeldig maakt, staat het aan de rechter bij wie die betwisting aanhangig is gemaakt om dat in het licht van artikel 5.4 EVRM te onderzoeken (1). (1) Zie Cass. 23 augustus 2011, AR P.11.1456.F, AC 2011, nr. 444.

Cass. 17 mei 2017 (P.17.0517.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170517-2

Trefwoorden: Artikel 15 Grondwet - Woonplaats - Onschendbaarheid - Aanhouding - Huiszoeking zonder gerechtelijk bevel of rechterlijke machtiging - Wettigheid

Samenvatting: Het nastreven van de doelstellingen die de artikelen 21 en 34, §3, Wet Politieambt en artikel 74/7 Vreemdelingenwet aan de politie toewijzen, houdt geen verband met de gevallen waarin de wet de met een opdracht van bestuurlijke politie belaste politieambtenaren toestaat binnen te dringen in een niet voor het publiek toegankelijke plaats en volstaat als dusdanig niet om die politieagenten te machtigen een huiszoeking te verrichten in de woonplaats van de betrokkenen.

Cass. 31 mei 2017 (P.17.0572.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170531-3

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis – Aanhouding - Termijn van vierentwintig uur - Bevel tot verlenging - Facultatief karakter

2. Voorlopige hechtenis - Aanhouding - Niet-verhoorbare verdachte - Overmacht - Bevel tot aanhouding zonder voorafgaande ondervraging

Samenvatting: 1. De verlenging van de termijn van vrijheidsberoving met vierentwintig uur, zoals geregeld door artikel 15bis Voorlopige Hechteniswet, is een mogelijkheid en geen verplichting voor de onderzoeksrechter (1). (1) Zie concl. 'in substantie' van het OM.

2. De overmacht die voortvloeit uit het feit dat de verdachte niet gehoord kan worden, laat toe om zonder voorafgaande ondervraging een aanhoudingsbevel te verlenen; de rechter beoordeelt op onaantastbare wijze de feiten waaruit hij de overmacht afleidt, terwijl het Hof alleen nagaat of hij uit die vaststellingen die beslissing wettig heeft kunnen afleiden (1). (1) Zie concl. 'in substantie' van het OM in Pas. 2017, n....; we bevinden ons hier niet in de hypothese van het aanhoudingsbevel bij verstek dat kan worden verleend tegen een in verdenkinggestelde die voortvluchtig is en zich verbergt of wiens uitlevering moet worden gevorderd (art. 34 Voorlopige Hechteniswet).

Cass. 31 mei 2017 (P.17.0388.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170531-1

Trefwoorden: 1. Artikel 5.1.e - Internering - Openbaarheid van de rechtszittingen - Gesloten deuren

2. Artikel 6.3.d - Recht om getuigen te ondervragen of te doen ondervragen - Draagwijdte – Beoordelingscriteria

3. Artikel 6.3.d - Recht om een getuige te doen verhoren - Verzoek bij conclusie om de getuige te doen verhoren - Weigering - Motiveringsplicht – Draagwijdte

4. Recht op een eerlijk proces - Zwijgrecht - Draagwijdte - Forensisch psychiatrisch of psychologisch deskundigenonderzoek

5. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Inaanmerkingneming van andere gegevens

6. Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Handelingen die overeenkomstig de toenmalig toepasselijke wetgeving werden gesteld – Inaanmerkingneming

7. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Code van geneeskundige plichtenleer - Bindende kracht

8. Internering - Voorafgaand forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek - Weigering van de beklaagde - Gevolgen

Samenvatting: 1. Artikel 6.1 EVRM en artikel 148 Grondwet, die het recht van eenieder op een openbare behandeling van zijn zaak waarborgen, zijn niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de regeling van de rechtspleging, inclusief tijdens het debat dat er wordt gevoerd over de noodzaak om de internering van een inverdenkinggestelde te bevelen; die rechtspleging wordt geregeld door artikel 5.1, e, EVRM van toepassing, dat de openbaarheid van het debat niet oplegt (1). (1) Zie GwH 18 februari 2016, nr. 22/2016, inzonderheid B.42 tot B.45; Parl.St. Senaat 2012-13, nr. 5-2001/1, pp. 25-26.

2. Eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, heeft het recht de getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen en de oproeping en ondervraging van getuigen à décharge te doen geschieden onder dezelfde voorwaarden als het geval is met de getuigen à charge; dat recht is niet onbeperkt; de rechter kan een dergelijk verzoek immers inwilligen dan wel afwijzen, naargelang het verzoek al dan niet dienstig blijkt voor de waarheidsvinding en mits eerbiediging van het recht op een eerlijk proces (1). (1) Cass. 16 november 2016, AR P.16.0872.F, AC 2016, n. 648.

3. Wanneer bij conclusie om het verhoor van een getuige wordt verzocht, moet de rechter, wanneer hij dat verzoek afwijst, daarop antwoorden en verduidelijken waarom hij de gevraagde onderzoeksmaatregel niet nuttig acht om tot zijn overtuiging te komen (1). (1) Cass. 16 november 2016, AR P.16.0872.F, AC 2016, n. 648.

4. Het zwijgrecht, dat besloten ligt in het recht op een eerlijk proces, houdt niet alleen het recht in om niet tegen zichzelf te getuigen maar ook het recht van iedere inverdenkinggestelde om niet mee te werken aan de eigen beschuldiging (1); aangezien de verdachte niet kan worden gedwongen om zijn medewerking te verlenen aan het bewijs van de gegrondheid van de beschuldiging die tegen hem zal worden ingesteld, kan hij niet worden bestraft omdat hij niet deelneemt aan het onderzoek; de weigering van een inverdenkinggestelde om een forensisch psychiatrisch of psychologisch deskundigenonderzoek te ondergaan verbiedt de onderzoeksrechter evenwel niet om desondanks een deskundige te vorderen teneinde over een advies met betrekking tot de mentale toestand van die inverdenkinggestelde te beschikken, a fortiori wanneer, zoals te dezen, de wet vereist dat een dergelijk deskundigenverslag deel uitmaakt van het dossier alvorens uitspraak wordt gedaan; het staat de inverdenkinggestelde te allen tijde vrij te beslissen of hij al dan niet wil deelnemen aan het deskundigenonderzoek.(1) Cass. 19 juni 2013, AR P.12.1150.F, AC 2013, nr. 380 met concl. van advocaat-generaal VANDERMEERSCH.

5. Geen enkele andere regel verbiedt de rechter die de internering van een inverdenkinggestelde of een beklaagde in overweging neemt, dat hij zijn beslissing verantwoordt door andere informatie in aanmerking te nemen dan diegene die afkomstig is uit het dossier van het forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek.

6. De inwerkingtreding van nieuwe procedurebepalingen met betrekking tot het forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek tast noch de regelmatigheid van handelingen die voordien overeenkomstig de toenmalig toepasselijke wetgeving werden gesteld, noch de bevoegdheid van de rechter om die handelingen in aanmerking te nemen, aan.

7. De rechter is niet gebonden door de regels die vervat liggen in de Code van geneeskundige plichtenleer, die geen kracht van wet heeft aangezien hij niet bindend is verklaard; de omstandigheid dat bepaalde modaliteiten van het door hem bevolen forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek desgevallend in strijd kunnen zijn met die code, is op zich niet van die aard dat de onpartijdigheid van de rechter in twijfel kan worden getrokken.

8. Aangezien de wet vereist dat voorafgaand aan de interneringsbeslissing een forensisch psychiatrisch deskundigenonderzoek wordt uitgevoerd, mag de rechter rekening houden met het geval waarin de beklaagde weigert de deskundige te ontmoeten en het bevolen medisch onderzoek te ondergaan door bijvoorbeeld te bepalen dat in een dergelijk geval de geneesheer zijn opdracht zal vervullen door gebruik te maken van de al dan niet medische gegevens van het dossier van de rechtspleging.

Cass. 14 juni 2017 (P.17.0256.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Nolet de Brauwere

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170614-5

Trefwoorden: 1. Onmenselijke en vernederende behandeling - Moreel bestanddeel - Hechtenisvoorwaarden

2. Schuldig verzuim – Begrip

Samenvatting: 1. Onmenselijke of ontorende behandeling is een misdrijf (1) waarvoor opzet is vereist; ofschoon, in de zin van artikel 3 EVRM, een behandeling die niet tot doel heeft het slachtoffer te vernederen of te verlagen, niet definitief de vaststelling uitsluit dat die bepaling werd geschonden door een Staat die met de organisatie van de detentievoorwaarden is belast, houdt die uitlegging niet in dat de telastleggingen onmenselijke of ontorende behandeling als bedoeld in artikel 417bis Strafwetboek, die aan een persoon ten laste worden gelegd, jegens hem bewezen kunnen worden verklaard zonder dat het moreel bestanddeel voorhanden is dat bij die persoon is vereist. (1) In het arrest wordt enkel het woord 'misdrijf' gebruikt, maar anders dan de ontorende behandeling (417quinqies Strafwetboek) is de onmenselijke behandeling een misdrijf (Art. 417quater Strafwetboek).

2. Artikel 422bis Strafwetboek, dat het misdrijf schuldig verzuim bestraft, is gericht tegen degene die weigert hulp te verlenen en niet tegen de persoon die hulp biedt die achteraf ondoeltreffend blijkt te zijn (1). (1) Zie Cass. 27 januari 2015, AR P.14.1293.N, AC 2015, nr. 62.

Cass. 21 juni 2017 (P.17.0343.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170621-4

Trefwoorden: 1. Werking in de tijd - Regel van strafprocesrecht - Internering - Voorafgaand psychiatrisch deskundigenonderzoek - Deskundige is houder van een beroepstitel van forensisch psychiater - Deskundige aangewezen vóór de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014 - Deskundige beschikt niet over de vereiste titel - Regelmatigheid van het deskundigenonderzoek

2. Wet van 5 mei 2014 - Voorafgaand psychiatrisch deskundigenonderzoek - Actualisering van het deskundigenonderzoek - Begrip - Deskundige aangewezen vóór de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014 - Deskundige beschikt niet over de vereiste titel - Actualisering van het deskundigenonderzoek toevertrouwd aan dezelfde deskundige - Regelmatigheid

Samenvatting: 1. Wanneer een procedureregeling wordt gewijzigd, worden de handelingen die onder gelding van en overeenkomstig de vorige wet zijn verricht, nog steeds als regelmatig gestelde handelingen beschouwd; aangezien de onderzoeksrechter de deskundige-psychiater regelmatig heeft aangewezen vóór de inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014, is de omstandigheid dat het deskundigenonderzoek wordt voortgezet zonder dat die deskundige houder is van de bij de nieuwe wet vereiste titel niet van dien aard dat dit het deskundigenonderzoek onregelmatig zou maken.

2. In tegenstelling tot een nieuw deskundigenonderzoek is de actualisering van een deskundigenonderzoek een voortzetting van het reeds neergelegde verslag en moet ze daarom aan dezelfde deskundige worden gevraagd; daaruit volgt dat de rechter die vóór 1

oktober 2016, datum van inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2014, de aanstelling van een deskundige regelmatig heeft gevorderd, na die datum een aanvullende informatieopdracht kan toevertrouwen aan dezelfde deskundige, ook al voldoet deze niet aan de bij wet bepaalde aanwijzingsvoorwaarden.

Cass. 9 augustus 2017 (P.17.0879.N) , NC 2017, afl. 6, 569-570

Hyperlink:

Trefwoorden: Recht van verdediging – Geen tolk – Geen bijstand advocaat

Samenvatting: Het recht van verdediging wordt miskend door het arrest dat niet vaststelt dat de beklaagde in een voor hem begrijpelijke taal het debat heeft kunnen volgen noch dat hij zijn verweer heeft kunnen voeren, en ook niet vaststelt dat het onmogelijk was de beklaagde met bijstand van een tolk het debat te laten volgen en hem in zijn verweer te horen.

Cass. 5 december 2017 (P.17.1167.N) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20171205-4

Trefwoorden: Uitlevering – Vreemdeling – Verzoek voorlopige invrijheidstelling – Toepasselijke regels

Samenvatting: Artikel 5, vierde lid, Uitleveringswet van 15 maart 1874 (hierna Uitleveringswet) bepaalt dat de vreemdeling die met toepassing van artikel 3 Uitleveringswet is opgesloten met het oog op uitlevering, zijn voorlopige invrijheidstelling kan verzoeken in de gevallen waar een Belg hetzelfde voorrecht geniet en dit onder dezelfde voorwaarden en dat zijn verzoek aan de raadkamer wordt voorgelegd.

Dit rechtsmiddel is ook gegrond op artikel 5.4 EVRM dat waarborgt dat eenieder die door arrestatie of gevangenhouding van zijn vrijheid is beroofd het recht heeft voorziening te vragen bij de rechter opdat deze op korte termijn beslist over de rechtmatigheid van zijn gevangenhouding.

Bij ontstentenis van specifieke bepalingen inzake uitlevering, zijn de regels die van toepassing zijn op de rechtspleging de gemeenrechtelijke regels, in dit geval de regels van het Wetboek van Strafvordering en niet deze van de Voorlopige Hechteniswet.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Cass. 22 maart 2017 (P.16.1296.F) , www.juridat.be

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170322-3

Trefwoorden: Hof van assisen - Schuldigverklaring met zeven stemmen tegen vijf - Arrest waarbij het hof van assisen zich bij de minderheid aansluit - Vrijspraak van de beschuldigde - Motivering - Arresten gewezen met toepassing van de artikelen 334 en 335 Wetboek van Strafvordering - Motivering opgenomen in beide arresten - Wettigheid

Samenvatting: Uit de artikelen 334 en 335 Wetboek van Strafvordering volgt niet dat de voornaamste redenen van de vrijspraak van een beschuldigde slechts in het arrest kunnen worden geformuleerd dat met toepassing van artikel 334 van dat wetboek is gewezen.

Cass. 21 juni 2017 (P.17.0305.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170621-3

Trefwoorden: Hof van assisen - Beraadslaging over de schuld - Deelname van de beroepsrechters - Beginsel van een actieve deelname - Wettigheid

Samenvatting: Door te bepalen dat het college, samengesteld uit de magistraten en de gezworenen, beraadslaagt over de schuldvraag, en door het beginsel te handhaven dat enkel de gezworenen mogen stemmen op de geheime stemming over de schuld, heeft de wetgever het beginsel ingevoerd van een actieve deelname van de magistraten aan de beraadslaging, die eindigt vóór de stemming door de jury; de actieve bijstand van de magistraten aan de beraadslaging over de schuldvraag, zoals bij wet geregeld, doet geen afbreuk aan het beginsel volgens hetwelk alleen de gezworenen beslissen over de schuld of onschuld van de beschuldigde en is verenigbaar met de handhaving van de regel bedoeld in artikel 336 Wetboek van Strafvordering (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr.

Cass. 21 september 2017 (F.15.0081.N) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal met opdracht Van der Fraenen

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=N-20170921-2

Trefwoorden: Fiscale sancties – Non bis in idem – Voortzetting en beëindiging administratieve sancties

Samenvatting: Er is geen schending van de non bis in idem-regels indien onderscheiden administratieve procedures tot het opleggen van fiscale sancties worden voortgezet en beëindigd met een beslissing tot oplegging van een sanctie nadat één van die procedures definitief werd beëindigd.

Cass. 27 september 2017 (P.17.0461.F) , www.juridat.be , met conclusie van advocaat-generaal Vandermeersch

Hyperlink: http://jure.juridat.just.fgov.be/pdfapp/download_blob?idpdf=F-20170927-3

Trefwoorden: Grondwettelijk Hof - Prejudiciële vraag - Strafvuivering - Vrijheidsberovende straf - Strafvuiveringsmodaliteit - Toelaatbaarheidsvoorwaarde - Tijdsvoorwaarde - Persoon veroordeeld door de correctionele rechtbank tot een vrijheidsstraf langer dan drie jaar - Misdaad strafbaar met vijftien tot twintig jaar opsluiting - Gecorrectionaliseerde misdaad gepleegd in staat van herhaling - Verschil in behandeling met de persoon die door het hof van assisen is veroordeeld

Samenvatting: Aangezien met toepassing van artikel 25, § 2, b, Wet Strafvuivering, een persoon die door de correctionele rechtbank tot een vrijheidsstraf is veroordeeld waarvan het uitvoerbaar gedeelte meer dan drie jaar bedraagt, wegens een in staat van herhaling gepleegde misdaad waarop vijftien tot twintig jaar opsluiting staat en die werd gecorrectionaliseerd, langer van de mogelijkheid op voorwaardelijke invrijheidstelling kan worden uitgesloten dan de persoon die, wegens dezelfde misdaad die in dezelfde omstandigheid is gepleegd, door het hof van assisen, na aanneming van verzachtende omstandigheden, tot een criminele straf is veroordeeld, is er grond om het Grondwettelijk Hof hierover een prejudiciële vraag te stellen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2017, nr

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 30 november 2017, www.const-court.be

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-137n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Politie over het wegverkeer - Verkeersmisdrijven - Verval van het recht tot sturen - Uitvoering van de straf tijdens het weekend

Samenvatting: Bij vonnis van 22 april 2016 in zake de procureur des Konings tegen F.S. en de nv « AG Insurance », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 2 mei 2016, heeft de Franstalige Correctionele Rechtbank te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 38, § 2bis, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer in zijn huidige vorm de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het aan de rechter de mogelijkheid biedt te bevelen dat het uitgesproken verval van het recht tot sturen enkel wordt uitgevoerd van vrijdag om 20 uur tot zondag om 20 uur en van 20 uur op de vooravond van een feestdag tot 20 uur op die feestdag, voor de personen die tijdens de week werken, terwijl niet is voorzien in de mogelijkheid van een verval van het recht tot sturen dat is beperkt tot een aantal wekdagen voor de personen die in het weekend en op feestdagen werken, en terwijl het verval van het recht tot sturen niet anders kan worden gemodaliseerd naar gelang van de werktijden van de persoon die het voorwerp van een dergelijke maatregel uitmaakt ? ».

Het Hof zegt voor recht: Artikel 38, § 2bis, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Grondwettelijk Hof 30 november 2017, www.const-court.be

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-140n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Europees aanhoudingsbevel - Borgsom - Beroep

Samenvatting: Bij arrest van 12 januari 2017 in zake het openbaar ministerie tegen J.B., waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 18 januari 2017, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 11, § 5, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel, dat geïnspireerd is op artikel 35, § 4, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre dat artikel niet voorziet in de mogelijkheid van beroep tegen de beslissing (van het onderzoeksgerecht) met betrekking tot de toewijzing van de borgsom aan de Staat, terwijl tegen de beslissingen genomen ter uitvoering van de artikelen 35 en 36 van de genoemde wet van 20 juli 1990, krachtens artikel 37 van die wet, dezelfde rechtsmiddelen openstaan als tegen de beslissingen die inzake voorlopige hechtenis worden genomen ? »

Het Hof zegt voor recht : Artikel 11, § 5, van de wet van 19 december 2003 betreffende het Europees aanhoudingsbevel schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het niet voorziet in een beroepsmogelijkheid tegen de beslissing waarbij de borgsom aan de Staat wordt toegewezen.

Grondwettelijk Hof 21 december 2017, www.const-court.be

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-148n.pdf>

en: <http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-148n-info.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hervormingen («Potpourri II-wet»)

Samenvatting: Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 11 augustus 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 12 augustus 2016, hebben Luc Lamine en Alphonsius Mariën beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 6 en de daarmee samenhangende artikelen 7, 11, 14, 1°, 15, 17, 18, 19, 2°, 36, 151, 155 en 170, 2°, van de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 februari 2016, vierde editie).

...

Het Hof

1. vernietigt in de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie :

- de artikelen 6 en 121 tot 123, alsmede de artikelen 15, 17, 1° en 2°, 18, 1° en 2°, 19, 2°, 36, 151, 155 en 170, 2°;
- artikel 63, 1°;

- de artikelen 127 en 137;
- artikel 132, 1°, in zoverre het de raadkamer, uitspraak doende in het stadium van de regeling van de rechtspleging, niet toelaat aan de in verdenking gestelde die tijdens de voorlopige hechtenis in een strafinrichting verblijft, het voordeel van de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht toe te kennen;
- de artikelen 148, 153 en 163;

2. handhaaft de gevolgen van :

- de artikelen 6, 15, 17, 1° en 2°, 18, 1° en 2°, 19, 2°, 36, 121 tot 123, 151, 155 en 170, 2°, van de wet van 5 februari 2016 ten aanzien van de beslissingen die op grond van die bepalingen zijn genomen vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad;
- artikel 63, 1°, van de wet van 5 februari 2016 ten aanzien van de huiszoeken die zijn uitgevoerd vóór de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad;
- de artikelen 127 en 137 van de wet van 5 februari 2016 tot de datum van bekendmaking van dit arrest in het Belgisch Staatsblad;

3. verwerpt de beroepen voor het overige,

- onder voorbehoud van de in B.39.2 en in B.39.3 vermelde interpretatie van artikel 187, § 6, van het Wetboek van strafvordering, zoals vervangen bij artikel 83 van de wet van 5 februari 2016;
- rekening houdend met hetgeen in B.44.4 en in B.45 is vermeld inzake artikel 204 van het Wetboek van strafvordering, zoals vervangen bij artikel 89 van de wet van 5 februari 2016.

Samenvattend:

In afwachting van een globale hervorming past de Potpourri II-wet het strafprocesrecht op diverse punten aan met het oog op een snellere en efficiëntere rechtsbedeling. Tegen elf maatregelen in die wet zijn zeven beroepen tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. Zes maatregelen doorstaan de grondwettigheidstoets. Voor vijf maatregelen is dat niet het geval. Het Hof oordeelt onder meer dat het dermate verregaand onttrekken van zaken aan het hof van assisen ongrondwettig is. Voorts vernietigt het Hof de uitbreiding van het mini-onderzoek tot de huiszoeking en de beperking van het onmiddellijk cassatieberoep tegen beslissingen over de voorlopige hechtenis. Ook wordt het a priori en zonder individueel onderzoek uitsluiten van gevangenen zonder verblijfsrecht van nagenoeg alle strafuitvoeringsmodaliteiten ongrondwettig bevonden.

Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be
--

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2018/2018-002n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Hoger beroep van correctionele vonnissen - Ontvankelijkheid van het verzoekschrift - Aanduiding van de grieven en de termijn voor

indiening - Vergelijking met de situatie van het openbaar ministerie en die van de gedetineerde of geïnterneerde

Samenvatting: De prejudiciële vragen betreffende artikel 204 van het Wetboek van strafvordering, in samenhang gelezen met de artikelen 203, 205 en 210 van hetzelfde Wetboek en met artikel 1 van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van hoger beroep van gedetineerde of geïnterneerde personen, gesteld door de beslagrechter van de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, en door de Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent.

Het Hof zegt voor recht :

1. - Artikel 204 van het Wetboek van strafvordering, in die zin geïnterpreteerd dat geen grievenverzoekschrift moet worden ingediend door het openbaar ministerie wanneer het hoger beroep instelt bij het in artikel 205 van het Wetboek van strafvordering bedoelde exploit van dagvaarding, schendt de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van mens.

- Dezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat een grievenverzoekschrift moet worden ingediend door het openbaar ministerie wanneer het hoger beroep instelt bij het in artikel 205 van het Wetboek van strafvordering bedoelde exploit van dagvaarding, schendt niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van mens.

2. Dezelfde bepaling schendt niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre zij erin voorziet dat het openbaar ministerie bij de rechtbank die of het Hof dat kennis moet nemen van het hoger beroep beschikt over een termijn van veertig dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis om zijn beroep te doen betekenen.

3. - Dezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij niet van toepassing is op de geïnterneerde of de gedetineerde die, overeenkomstig artikel 1 van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van hoger beroep van gedetineerde of geïnterneerde personen, een verklaring van hoger beroep doet aan de directeur van de instelling of aan zijn gemachtigde, schendt de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- Dezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat zij van toepassing is op de geïnterneerde of de gedetineerde die, overeenkomstig artikel 1 van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van hoger beroep van gedetineerde of geïnterneerde personen, een verklaring van hoger beroep doet aan de directeur van de instelling of aan zijn gemachtigde, schendt niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2018/2018-005n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen - Geldboeten toepasselijk op misdrijven gepleegd door rechtspersonen - Omzetting van de straffen waarin is voorzien voor natuurlijke personen, naar straffen die kunnen worden toegepast op rechtspersonen

Samenvatting: Bij vonnis van 13 januari 2017 in zake de arbeidsauditeur te Brussel tegen Shakeel Gohar en de bvba « Brada Moda », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 24 januari 2017, heeft de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« Schendt artikel 41bis van het Strafwetboek de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat het ertoe leidt dat - wanneer de geschonden strafbepaling toelaat een geldboete en/of een gevangenisstraf op te leggen - voor rechtspersonen, anders dan voor natuurlijke personen, geen volwaardige toepassing kan worden gemaakt van de door de strafbepaling geboden alternatieve bestraffingsmogelijkheden, nu de omvang van de op te leggen geldboete mede afhangt van de in de strafbepaling opgenomen gevangenisstraf ?

En, zo die vraag ontkennend wordt beantwoord, Schendt artikel 41bis van het Strafwetboek - in samenhang met een strafbepaling die noopt tot het vermenigvuldigen van de geldboete met het aantal personen die het voorwerp van het misdrijf vormden - de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat het ertoe leidt dat voor rechtspersonen, anders dan voor natuurlijke personen, een geconverteerde gevangenisstraf met dat aantal moet worden vermenigvuldigd en niet de geldboete die de betrokken strafbepaling, onafhankelijk van de gevangenisstraf, op het misdrijf stelt ? »

Het Hof zegt voor recht :

1. Artikel 41bis van het Strafwetboek schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre, in criminele en correctionele zaken, wanneer de wet op het feit een vrijheidsstraf en een geldboete stelt, of een van die straffen alleen, het de omvang van de geldboete voor rechtspersonen steeds baseert op de vrijheidsstraf, ook wanneer voor natuurlijke personen de mogelijkheid bestaat om niet de vrijheidsstraf, doch enkel een geldboete op te leggen.

2. Artikel 41bis van het Strafwetboek, juncto artikel 181, § 1, van het Sociaal Strafwetboek, schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre voor rechtspersonen een geconverteerde vrijheidsstraf moet worden vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers, terwijl voor natuurlijke personen enkel de geldboete die de betrokken strafbepaling op het misdrijf stelt, moet worden vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers, onafhankelijk van de vrijheidsstraf.

Grondwettelijk Hof 18 januari 2018, www.const-court.be

Hyperlink: <http://www.const-court.be/public/n/2018/2018-008n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Terroristische misdrijven - Verlaten van of binnenkomen op het nationale grondgebied met terroristische doeleinden

Samenvatting: Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 4 februari 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 5 februari 2016, heeft de vzw « Ligue

des Droits de l'Homme », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Daoût en Mr. B. Bovy, advocaten bij de balie te Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 2 van de wet van 20 juli 2015 tot versterking van de strijd tegen het terrorisme (invoeging van een artikel 140sexies in het Strafwetboek), bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 augustus 2015.

Het Hof verwerpt het beroep.

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Gent 8 februari 2012, *JLMB* 2017, afl. 39, 1852-1855.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrechtspleging – Verzet – Devolutieve werking – Internering – Gevolgen

Samenvatting: Les aliments jetés dans un conteneur soustrait à la vue de la clientèle et qui se trouve sur le parking à l'arrière d'un magasin ne sont pas des *res derelictae* dès lors qu'il n'apparaît pas que leur propriétaire les a ainsi laissés ou abandonnés volontairement. Le fait d'emporter des biens stockés dans un conteneur par leur propriétaire afin de les faire enlever par une société de traitement des déchets est constitutif d'une soustraction qui peut s'avérer frauduleuse selon les circonstances de la cause.

Met noot : KUTY, F., « Les aliments retirés de la vente et jetés dans un conteneur seraient susceptibles de soustraction frauduleuse : une solution contestable », *JLMB* 2017, afl. 39, 1855-1858.

Gent 15 september 2015, *T.G.R.* 2017, afl. 1, 57.

Hyperlink:

Trefwoorden: Rechten van verdediging – Telefoontap – Raadplegen gesprekken ter griffie

Samenvatting: Wanneer het Openbaar Ministerie telefoongesprekken aanwendt en de verdediging gebruik wenst te maken van de mogelijkheid deze in hun geheel te beluisteren, dienen de opgeslagen gesprekken door tussenkomst van het Openbaar Ministerie omgezet

in een beluisterbaar formaat en neergelegd middels een CD/DVD ter griffie om er door de verdediging te kunnen geraadpleegd worden.

Gent 5 februari 2016, *T.G.R.* 2017, afl. 1, 4.

Hyperlink:

Trefwoorden: Alternatieve bestuurlijke geldboete (milieubeleid, Vlaams Gewest) - Non bis in idem - Strafrechtelijke aansprakelijkheid - Rechtspersoon

Samenvatting: Wanneer bij een milieumisdrijf door de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete is opgelegd aan een beklaagde en het Openbaar Ministerie heeft beslist dat de strafvervolgning enkel aanleiding kan geven tot verval van straf, vermits de ten laste gelegde feiten reeds aanleiding gegeven hebben tot een bestraffing, vervalt de strafvordering lastens deze beklaagde (art. 16.4.34 DABM).

Het verval van strafvordering in hoofde van de derde beklaagde heeft geen invloed op de bestraffing ten overstaan van de eerste beklaagde.

Het argument dat het betalen van de administratieve boete door derde beklaagde, zijnde de vennootschap waarvan eerste beklaagde zaakvoerder is, zou doorwerken op de eerste beklaagde is niet correct. Als natuurlijke persoon heeft eerste beklaagde immers een eigen strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

Brussel 2 mei 2016, *T.Strafr.* 2017, afl. 5, 334-337.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrechtspleging – Verzet – Devolutieve werking – Internering – Gevolgen

Samenvatting: De beklaagde werd vervolgd voor feiten van opzettelijke slagen en verwondingen en belaging. In eerste aanleg sprak de correctionele rechtbank, eerst bij verstek en later op verzet, de internering van de beklaagde uit. Tegen het vonnis op tegenspraak en op verzet stelden zowel de beklaagde als het OM hoger beroep in.

Het hof van beroep oordeelt dat niet is aangetoond dat de beklaagde op het ogenblik van de feiten en ook nu verkeert in een van de in artikel 1 Wet Bescherming Maatschappij beschreven staten en doet de beslissing van de eerste rechter tot internering teniet.

Door de devolutieve werking van het verzet tegen het verstekvonnis, kan het hof enkel vaststellen dat de feiten van de tenlastelegging gepleegd zijn, zonder een straf te kunnen opleggen of (probatie)opschorting te kunnen verlenen.

Luik 7 december 2016, *JLMB* 2017, afl. 39, 1860-1861.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Procédure pénale - Appel – Appel sur grief – Indication des griefs – Dépôt d’une requête ou d’un formulaire – Jugement contradictoire – Délai.

2. Procédure pénale - Appel – Détenu – Délai de désignation d’un avocat pro deo – Force majeure – Prolongation du délai.

Samenvatting: 1. À peine de déchéance du recours, l’appel doit être motivé par l’indication précise des griefs élevés contre le jugement, y compris les griefs de procédure, par un document prenant la forme d’une requête librement rédigée ou en complétant le formulaire dont le modèle a été fixé par l’arrêté royal du 18 février 2016. Le délai légal pour déposer le formulaire est de trente jours à dater du lendemain du jugement.

2. Lorsque l’appel est signé par un détenu, à supposer que le retard pour obtenir l’assistance d’un avocat et une information plus complète quant à la façon de procéder pour exercer un recours puisse être assimilé à un empêchement relevant de la force majeure, l’effet en aurait été simplement de prolonger le délai d’appel d’un temps égal à celui pendant lequel a subsisté la force majeure mettant le pré- venu dans l’impossibilité de déposer un formulaire de griefs.

Luik 28 februari 2017, *JLMB* 2017, afl. 39, 1861-1864.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Appel - Généralités – Désistement – Contestation – Pouvoir juridictionnel.

2. Procédure pénale - Appel – Appel du ministère public – Désistement – Prescription de l’action publique – Refus de décréter le désistement.

Samenvatting: 1. Le désistement d’instance n’est pas immédiat. Il ne sort ses effets que par le jugement ou l’arrêt qui le décrète. Si le désistement est contesté, le juge garde un pouvoir juridictionnel plein et entier et tranchera la contestation en admettant ou refusant le désistement.

2. Le désistement d’appel du ministère public qui intervient postérieurement à la prescription, à le supposer légal, ne peut en aucun cas rétroagir et faire disparaître cette cause d’extinction de l’action publique.

Luik 18 oktober 2017, *JLMB* 2017, afl. 39, 1878-1881.

Hyperlink:

Trefwoorden: Terrorisme – Participation à une activité d’un groupe terroriste – Portée

Samenvatting: L’article 140, paragraphe 1er, du Code pénal incrimine la participation, sous toutes ses formes, matérielles ou intellectuelles, importantes ou modestes, aux activités

criminelles du groupe terroriste, sans exiger que cette participation soit liée à un crime ou un délit spécifique que le groupe a commis.

La propagation d'idées ou d'images visant à convaincre des personnes de rejoindre un groupe terroriste constitue en soi un acte de participation qui contribue aux activités du groupe terroriste, même si une telle participation reste éloignée des actes terroristes proprement dits, dès lors qu'ils contribuent à leur commission. Ils sont en effet de nature à convaincre de nouvelles recrues de rejoindre le groupe ou à renforcer leur détermination, ce dont le groupe a besoin pour accomplir ses buts de terreur.

Gent 19 oktober 2017, <i>NJW</i> 2017, afl. 371, 801-805.

Hyperlink:

Trefwoorden: Sociale dumping – dimona-aangifte – individuele rekening – sociale fraude – schijnzelfstandigen – vrijheid van diensten – A1-documenten – sociale documenten- sociaal strafrecht – detachering

Samenvatting: De zaak betreft een tiental Slovaakse bouwvakkers die door de sociale inspectie aan het werk werden aangetroffen op een bouwwerf. Deze mensen zouden werken als zelfstandigen, bij de bvba ICC om ruwbouwwerken uit te voeren en bij de bvba JV om renovatiewerken te verrichten. De Slowaken beschikten over (Slovaakse) A1-documenten die bepaalde dat de Slovaakse socialezekerheidsregeling van toepassing is op hen. De sociale inspectie was evenwel van mening dat het in werkelijkheid werknemers betroffen, waardoor er niet was voldaan aan de verplichting tot dimona-aangifte (het elektronische bericht waarmee de werkgever iedere indiensttreding en uitdiensttreding van een werknemer aangeeft bij de RSZ) en tot het opstellen van een individuele rekening (dat naast informatie over de uitbetaling van het loon allerhande informatie bevat) conform KB nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten. Het hof van beroep bevestigt de visie van de correctionele rechtbank dat de Slovaaken schijnzelfstandigen zijn. Ondanks de door de partijen gegeven kwalificatie werd het gezag uitgeoefend door de zaakvoerders van de bvba's, bovendien waren de criteria van artikel 337/2 van de Arbeidsrelatieswet van 27 december 2006 vervuld. Het hof concludeert uit de elementen in verband met de criteria dat de Slovaakse werknemers hun arbeidsprestaties onder gezag uitvoerden zoals gewone bouwvakkers, zonder een eigen onderneming uit te baten en zonder enige economische en financiële investering te hebben verricht of beslissingsmacht te hebben in aankoop- of verkoopbeleid van de ondernemingen van de beklagden. Zij waren verbonden door een arbeidsovereenkomst. De A1-documenten betreffen volgens het hof enkel het socialezekerheidsrecht. Zij hebben dus geen gelding voor de dimona-aangifteverplichting of de individuele rekeningen die ook arbeidsrechtelijke verplichtingen en verplichtingen inzake het sociaalhandhavingsrecht inhouden. Bovendien moeten de A1-documenten ook op het vlak van de sociale zekerheid buiten toepassing worden gelaten in geval van fraude. Het algemeen rechtsbeginsel *fraus omnia corrumpit* verbiedt elk bedrog of elke oneerlijkheid met het oogmerk om te schaden of winst te behalen.

Met noot: PECINOVSKY, P., "Sociale dumping", *NJW* 2017, afl. 371, 804-805.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Verhouding openbaar ministerie - verdachte (opsporingsonderzoek)

2. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Sociaal netwerk (Internet) - Territoriale toepassing van de strafwet

3. Opsporing telefoonoproepen (gerechtelijk onderzoek) - Sociaal netwerk (Internet) - Territoriale toepassing van de strafwet

Samenvatting: 1. De goede trouw van het openbaar ministerie wordt vermoed tot bewijs van het tegendeel. Het loutere gegeven dat het openbaar ministerie weigert (een groot aantal) stukken (met onduidelijke relevantie of waarheidsgetrouwheid) in het dossier te voegen, bewijst niet dat het openbaar ministerie deloyaal optreedt, net zomin als de insinuatie dat het OM mogelijk andere stukken zou achterhouden. Het stond Skype vrij zelf stukken te voegen en aan tegenspraak te onderwerpen en Skype heeft dat ook gedaan. De onderzoeksrechter heeft bij het vorderen van de tapmaatregel ook de vraag gesteld om in geval van weigering tot medewerking, een proces- verbaal op te maken. Dat zouden de politieagenten ook zonder dat de onderzoeksrechter die vraag had gesteld, in elk geval moeten doen hebben. Zo is de onderzoeksrechter niet zelf een opsporingsonderzoek begonnen of zijn bevoegdheid te buiten gegaan.

2. Het Hof van Cassatie heeft al eerder geoordeeld dat een verstrekker van communicatiediensten die actief deelneemt aan het economische leven in België, en die zijn economische activiteiten op consumenten in België richt, zich onderwerpt aan de Belgische strafwet. Het misdrijf weigering van een verstrekker van communicatiediensten om accountgegevens van e-mailadressen te verstrekken, wordt gepleegd op de plaats waar de gevorderde gegevens moeten worden overgemaakt maar niet worden overgemaakt. Het hof van beroep beslist samen met de eerste rechter dat het standpunt van het Hof van Cassatie in het Yahoo-arrest van 1 december 2015 evenzeer geldt voor het verlenen van technische medewerking als voor het louter overmaken van feitelijke gegevens. Ook de technische medewerking moet in België worden verleend. De rechter oordeelt dat Skype wel degelijk deelneemt aan het economische leven in België, of zij nu in België ook een maatschappelijke of een uitbatingszetel heeft of niet. Daarbij stelt het hof van beroep vast dat Skype ook betalende diensten aanbiedt aan Belgische gebruikers en aan Belgische gebruikers ook gerichte reclame toont. Dat die advertenties worden geplaatst door moedermaatschappij Microsoft, is daarbij niet relevant. Skype herhaalt dat zij het Luxemburgs recht zou schenden als zij zou ingaan op het verzoek om medewerking bij het afluisteren, en stelt opnieuw dat een rechtshulpverzoek had moeten worden gedaan. Het hof van beroep merkt op dat de gevorderde medewerking betrekking heeft op communicatie in België en dienstverlening aan inwoners van België, niet op communicatie in Luxemburg of dienstverlening aan inwoners van Luxemburg, en dat de medewerking moet worden verstrekt in België, waar Skype dus commercieel actief is.

3. Het hof van beroep stelt vast dat Skype technische middelen - gratis software - verschaft aan gebruikers die daarmee via een elektronisch netwerk (internet) met elkaar kunnen communiceren en gegevens uitwisselen, nadat ze zich hebben aangemeld bij Skype, en hun gegevens zijn geverifieerd. Skype is dus een verstreker van een telecommunicatiedienst. Skype stelt dat zij zonder ingrijpende wijzigingen aan haar software en infrastructuur geen toegang heeft tot de signalen die haar gebruikers via internet aan elkaar verzenden. Het hof van beroep begrijpt daaruit dat Skype dus, mits die aanpassingen, substantieel of niet, inderdaad toegang kan krijgen tot die signalen, en dat dan ook maar moet doen. Het is precies door zich niet zo te organiseren dat ze aan haar wettelijke verplichtingen kan voldoen, dat Skype de inbreuk pleegt waarvoor zij nu wordt veroordeeld.

Met noot: FLO, J., "Skype opnieuw veroordeeld voor belemmering strafonderzoek", *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 1-3.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

Antwerpen 29 november 2016, *Limb.Rechtsl.* 2017, afl. 4, 269-273.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafvordering – Voorlopige hechtenis – Betekening bevel tot aanhouding – Anderstalige – Geen vertaling – Overmacht

Samenvatting: De betekening van een bevel tot aanhouding aan een anderstalige verdachte vereist geen toevoeging van een vertaling van het bevel tot aanhouding. De onmogelijkheid om bijtijds een tolk te vinden maakt een geval van overmacht uit, zowel wat betreft het bevel tot aanhouding als de betekening ervan.

Met noot: STUYCK, C., "Anderstalige verdachten en het recht op vertaling of vertolking bij het bevel tot aanhouding", *Limb.Rechtsl.* 2017, afl. 4, 271-273.

Bergen 23 juni 2017 2017, *Rev.dr.Pén.* 2017, afl. 1, 90-113.

Hyperlink:

Trefwoorden: Mandat d'arrêt européen – exécution – remise – refus – présomption de respect des droits fondamentaux – renversement – preuve

Samenvatting: Le mécanisme du mandat d'arrêt européen repose sur un degré de confiance élevé entre les États membres de l'Union européenne. Ce degré de confiance élevé entre les États membres implique une présomption de respect par l'État membre d'émission des droits fondamentaux de la personne dont la remise est demandée. Compte tenu de ce principe de confiance mutuelle entre les États membres, le refus de la remise doit être justifié par des éléments circonstanciés indiquant un danger manifeste pour les droits de la

personne concernée et aptes à renverser la présomption de respect de ces droits dont l'État d'émission bénéficie. Le risque d'une violation des droits fondamentaux ne peut être démontré sur la base de simples présomptions ou spéculations¹. (L. 19 décembre 2003 relative au mandat d'arrêt européen, art. 4, 5°)

Met noot: NEVEU, S., « Mandat d'arrêt européen et confiance mutuelle : le point sur le renversement de la présomption de respect des droits fondamentaux », *Rev.dr.Pén.* 2018, afl. 1, 96-113.

Antwerpen 21 september 2017, NC 2017, afl. 6, 590-591.

Hyperlink:

Trefwoorden: Niet-correctionalisering – Burgerlijke partij – Geen belang – Afwezigheid verzachtende omstandigheden – Verwijzing hof van assisen – Motivering

Samenvatting: Het belang van de burgerlijke partijen bestaat in het herstel van de door hen geleden schade. Dat herstel zal uitmonden in dezelfde vergoedingen, of die nu worden opgelegd door de correctionele rechtbank dan wel door het hof van assisen. Aldus hebben de burgerlijke partijen geen belang om te vorderen dat de kamer van inbeschuldigingstelling niet zou overgaan tot correctionalisering.

In hoofde van de inverdenkinggestelde worden door de kamer van inbeschuldigingstelling bij zijn beoordeling over de verwijzing geen verzachtende omstandigheden weerhouden, gelet op de veelheid en de aard van de ten laste gelegde feiten, gepaard met gruwel en extreem geweld, waarbij minstens met betrekking tot de twee overleden slachtoffers kan blijken dat zij langdurig en pijnlijke vernederingen hebben ondergaan. Uit het psychiatrisch rapport kan worden afgeleid dat uit forensisch standpunt psychopathie wordt weerhouden en dat de inverdenkinggestelde zou beantwoorden aan het profiel van een georganiseerde sadistische seksuele seriemoordenaar, waarbij macht en controle over de slachtoffers een zeer belangrijke rol zou spelen. De combinatie van hem toegeschreven antisociale en narcistische persoonlijkheidsstoornis, psychopathie en seksueel sadisme maken hem bijzonder gevaarlijk voor de openbare veiligheid

Gent 31 oktober 2017, NC 2017, afl. 6, 592.

Hyperlink:

Trefwoorden: Niet-correctionalisering – Burgerlijke partij – Geen belang – Afwezigheid verzachtende omstandigheden – Verwijzing hof van assisen – Motivering

Samenvatting: Het bestaan van een blanco strafrechtelijk verleden kan in casu niet worden aangenomen als verzachtende omstandigheid, gelet op de hoeveelheid feiten, de driestheid en hardheid waarmee de feiten gepleegd zouden zijn, de psychiatrische en psychologische ingesteldheid van inverdenkinggestelde, het heimelijk karakter waarmee inverdenkinggestelde de hem ten laste gelegde feiten zou hebben gepleegd, gekoppeld aan

de dubbele vertrouwensfunctie die hij in veel gevallen kennelijk bekleedde, het manipulatief karakter van de inverdenkinggestelde en het leed voor de nabestaanden.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Corr. Oost-Vlaanderen, afdeling Gent 16 oktober 2017, *NJW* 2017, afl. 371, 805-813.

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafrecht – terrorisme – poging – deelname aan activiteiten terroristische groep – moeten weten – opzet – artikel 139 Strafwetboek – artikel 140 Strafwetboek

Samenvatting: Een terroristische groep is een gestructureerde vereniging van meer dan twee personen die sinds enige tijd bestaat en die in onderling overleg optreedt om terroristische misdrijven te plegen. I.S. maakt zich wereldwijd schuldig aan het plegen van diverse terroristische misdrijven. De aanhangers plegen in groep bomaanslagen, gijzelingen en zelfmoordaanslagen met als doel de basisstructuren van provincies in Syrië en Irak te ontwrichten en het destabiliseren en het toebrengen van ernstige schade aan derde landen. Er is een duidelijke structuur aanwezig en de leden zijn in staat om relatief snel, in onderling overleg, over te gaan tot het plegen van terreurdaden. I.S. beantwoordt dus aan het begrip 'terroristische groepering' in de zin van artikel 139 Strafwetboek. Het huwen met een I.S.-strijder, het stichten van een gezin en het verrichten van het huishouden, tegen de specifieke achtergrond van het Kalifaat, moet worden beschouwd als het verstrekken van materiële middelen/hulp aan een terroristische groep, in de wetenschap dat de groep een misdaad of een wanbedrijf voor ogen had met die hulp. Door bereid te zijn af te reizen naar de hoofdstad van het Kalifaat en er te huwen, had de beklaagde de intentie om het radicaal salafistisch Kalifaat concreet te bevolken met gelijkgezinden. Door te willen exfiltreren was zij bereid bij te dragen aan één van de kerndoelstellingen van dit Kalifaat, namelijk een dominantie van aanhangers van het extremistisch salafisme in de regio. De strafbaarstelling vereist niet dat de helpers hulp bieden met het oog op het plegen van terroristische misdrijven, maar wel dat zij in de wetenschap leefden dat de groep een misdaad of een wanbedrijf voor ogen had met die hulp. De kennis van dat risico is voldoende om strafbaar te zijn.

Met noot: YPERMAN, W., ROYER, S., "Veroordeling Jihadi-bruid", *NJW* 2017, afl. 371, 813.

Corr. Brussel 8 november 2017, *NJW* 2017, afl. 373, 900-902.

Hyperlink:

Trefwoorden: Seksismewet – smaad – weerspanning – bedreiging met een aanslag – politie

Samenvatting: Een vrouwelijke politie-inspecteur, naar aanleiding van een politiecontrole, op neerbuigende toon aanmanen om een ander beroep te zoeken dat wel gepast is voor vrouwen, verzoeken om haar mond te houden en aanspreken als ‘vuile hoer’ vormt een inbreuk op de wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte.

Met noot: BORGHS, P., “Smaad en seksisme tegenover ordehandhavers”, *NJW* 2017, afl. 373, 902.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

Antwerpen 7 december 2016, <i>NJW</i> 2017, afl. 372, 854-857.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Internering – verblijf in afdeling tot de bescherming van de maatschappij – verblijf in paviljoen De Haven in de gevangenis van Merksplas – onrechtmatige detentie – onaangepaste inrichting – artikel 5.1 e) EVRM

Samenvatting: De betrokkene werd in 2001 geïnterneerd door de correctionele rechtbank te Brussel wegens ernstige zedenfeiten ten aanzien van minderjarigen. In 2004 werd hij vrij op proef gesteld en opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Wegens het niet naleven van de voorwaarden werd hij na acht maanden opnieuw gedetineerd in een psychiatrische afdeling van de gevangenis. Sinds 2010 verblijft hij in het paviljoen De Haven in de gevangenis van Merksplas. In 2013 heeft hij de Belgische Staat en de Vlaamse Gemeenschap gedagvaard omdat hij niet de gepaste therapeutische omkadering zou krijgen in overeenstemming met de vereisten voortvloeiend uit artikel 5.1 e) van het EVRM. Het hof van beroep te Antwerpen verklaart het hoger beroep ongegrond. Volgens het hof blijkt uit het dossier van de geïnterneerde persoon dat het paviljoen De Haven wel degelijk de behandelingssetting biedt die de geïnterneerde persoon nodig heeft.

Met noot: LAMBRECHT, S., “Internering”, *NJW* 2017, afl. 372, 857.

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

Cassatie (Frankrijk) 15 december 2015, *JLMB* 2017, afl. 39, 1840-1841.

Hyperlink:

Trefwoorden: Vol – Chose d’autrui – Chose abandonnée – Aliment jeté à la poubelle dans l’attente de sa destruction – Soustraction frauduleuse (non).

Samenvatting: L’aliment périmé devenu impropre à la commercialisation, retiré de la vente et mis à la poubelle dans l’attente de sa destruction constitue une chose abandonnée, non susceptible de soustraction frauduleuse.

La cour d’appel qui, pour déclarer une salariée coupable du chef de vol d’un aliment périmé et jeté, se fonde essentiellement sur le règlement d’ordre intérieur de l’établissement interdisant au personnel de les appréhender ne justifie pas légalement sa décision.

Met noot : KUTY, F., « Les aliments périmés et retirés de la vente ne sont pas susceptibles de soustraction frauduleuse », *JLMB* 2017, afl. 39, 1841-1844.

Cassatie (Italië) 2 mei 2016, *JLMB* 2017, afl. 39, 1844-1845.

Hyperlink:

Trefwoorden: Infraction - Causes de justification et d’excuse – Vol – Vol d’aliments – Faim – État de nécessité – Justification (oui).

Samenvatting: La condition de sans-abri et de sans-emploi du prévenu et les circonstances dans lesquelles il s’est emparé des marchandises démontrent qu’il s’est approprié une petite quantité de nourriture pour répondre à un besoin immédiat et impératif de s’alimenter, de sorte qu’il a agi en état de nécessité. Du fait de cette cause de justification, la soustraction ne constitue pas une infraction.

Met noot : KUTY, F., « De Louise Ménard à Roman Ostriakov ou la reconnaissance de l’état de nécessité déduit de la faim », *JLMB* 2017, afl. 39, 1845-1852.

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- DERESTIAT, P., CARTUYVELS, Y., GUILLAIN, C., *Chronique de droit pénal*, Brussel, Larcier, 2018, 900 p.
- HANOULLE, K., *Internering en toerekeningsvatbaarheid*, Antwerpen, Intersentia, 2018, 570 p.

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- CONINGS, C., *Klassiek en digitaal speuren naar strafrechtelijk bewijs*, Mortsel, Intersentia, 2017, 861 p.
- DE SMET, B., *Verstek en verzet in strafzaken. CABG (derde herziene editie)*, Brussel, Larcier, 2017, 138 p.
- VANDENBUSSCHE, W., *Bewijs en onrechtmatige daad*, Mortsel, Intersentia, 2017, 800 p.

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- LAFFINEUR, C., NEVEU, S., « Un nouveau pas vers un Espace pénal européen: la loi du 23 mars 2017 relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle aux décisions relatives à des mesures de contrôle prononcées à titre d'alternative à la détention préventive », *JT* 2017, afl. 6709, 767-777.

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- DUINSLAEGER, P., "Het vermoeden van onschuld (deel 1)", *RW* 2017-18, afl. 17, 643-663.
- DUINSLAEGER, P., "Het vermoeden van onschuld (deel 2)", *RW* 2017-18, afl. 18, 683-697.

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- BORGHS, P., "Smaad en seksisme tegenover ordehandhavers", *NJW* 2017, afl. 373, 902. (noot bij Corr. Brussel 8 november 2017)
- COLETTE-BASECQZ, N., "Het beroepsgeheim: een steeds meer bedreigde waarde in tijden van terrorismebestrijding", *T.Gez.* 2017-2018, afl. 2, 81-83.
- DE BONDT, W., AUDENAERT, N., "Met de wielen aan de grond. De gevolgen van het Amerikaanse inreisverbod", *NC* 2017, afl. 6, 539-549.
- DE NAUW, A., "De omkopingsvariant van ongewenste beïnvloeding", *RW* 2017-18, afl. 19, 738-741. (noot bij Cass. 27 januari 2016, zie ed. 142)
- FLO, J., "Skype opnieuw veroordeeld voor belemmering strafonderzoek", *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 1-3.

- KUTY, F., « Les aliments périmés et retirés de la vente ne sont pas susceptibles de soustraction frauduleuse », *JLMB* 2017, afl. 39, 1841-1844. (noot bij Cass. (Frankrijk) 15 december 2015)
- KUTY, F., « De Louise Ménard à Roman Ostriakov ou la reconnaissance de l'état de nécessité déduit de la faim », *JLMB* 2017, afl. 39, 1845-1852. (noot bij Cass. (Italië) 2 mei 2016)
- KUTY, F., « Les aliments retirés de la vente et jetés dans un conteneur seraient susceptibles de soustraction frauduleuse : une solution contestable », *JLMB* 2017, afl. 39, 1855-1858. (noot bij Gent 8 februari 2012)
- YPERMAN, W., ROYER, S., "Veroordeling Jihadi-bruid", *NJW* 2017, afl. 371, 813. (noot bij Corr. Oost-Vlaanderen (afd. Gent) 16 oktober 2017)

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- ARNOU, L., "De andere taal in de strafprocedure en de rechten van verdediging", *NC* 2017, afl. 6, 519-538.
- BLEYAERT, B., "Hof van Cassatie verduidelijkt criteria voor beoordeling verzoek tot getuigenverhoor ter zitting", *Actua Leges* 2018, afl. 1.
- BLOCH, A., "Het horen van getuigen ter rechtszitting als voorwaarde voor een eerlijk proces", *T.Strafr.* 2017, afl. 5, 286-307.
- COLETTE, M., "Het begrip 'verhoor' en het zwijgen", *NC* 2017, afl. 6, 555-562. (noot bij Cass. 14 maart 2017)
- CONINGS, C., "De politie op het darknet. Over redelijke privacyverwachting op de online zwarte markt", *T.Strafr.* 2017, afl. 5, 331-334. (noot bij Cass. 28 maart 2017, zie ed. 144)
- DECOKER, J., "De heromschrijving van het ten laste gelegde: een greep uit de cassatierechtspraak (vanaf 2000 tot nu)", *T.Strafr.* 2017, afl. 6, 347-358.
- CLOSE, F., "Personnellement demandeur ou défendeur, un avocat, même 'attesté', ne peut se pourvoir ou se défendre lui-même devant la Cour de cassation », *JLMB* 2017, afl. 39, 1875-1877.
- DESTERBECK, F., "Verbeurdverklaring en belastingheffing mogen cumulatief", *Fisc.Act.* 2017, afl. 41, 6-8
- HOET, P., " 'Una via' of toch niet?", *Actua Leges* 2018, afl. 2.
- KONING, F., « Cela c'est passé près de chez vous », *JLMB* 2017, afl. 39, 1869-1874. (noot bij EHRM 27 april 2017)
- LIEGEOIS, Y., DE SMET, B., « Verlenging termijn van arrestatie van 24 uur naar 48 uur », *RW* 2017-18, afl. 20, 762.
- MEESE, J., "De aanvang van de redelijke termijn bij voortgezette, voortdurende en samenhangende misdrijven", *NC* 2017, afl. 6, 564-565. (noot bij Cass. 23 mei 2017)
- NEVEU, S., « Mandat d'arrêt européen et confiance mutuelle : le point sur le renversement de la présomption de respect des droits fondamentaux », *Rev.dr.Pén.* 2018, afl. 1, 96-113. (noot bij Bergen 23 juni 2017)
- RAATS, S., « De toepassing van art. 65, tweede lid Sw. en het bewijs van hoger beroep », *RW* 2017-18, afl. 15, 578-580. (noot bij Cass. 15 maart 2016, zie ed. 142)

- STERKENS, M., “Artikel 29, §4, tweede lid Wegverkeerswet: *Rubrica non fit lex?*”, *NC* 2017, afl. 6, 572-575.
- STUYCK, C., “Anderstalige verdachten en het recht op vertaling of vertolking bij het bevel tot aanhouding”, *Limb.Rechtsl.* 2017, afl. 4, 271-273. (noot bij Antwerpen 29 november 2016)
- TERSAGO, P., “Conclusiekalender in strafzaken: waakzaamheid vereist!”, *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 6. (noot bij Cass. 7 november 2017)
- VAN DE HEYNING, C., “Ernst van het misdrijf is een onvoldoende reden om procedurele garanties voor de zoeking in informaticasystemen te omzeilen”, *T.Strafr.* 2017, afl. 6, 365-367. (noot bij EHRM 30 mei 2017)
- VAN OVERBEKE, S., “Een nieuw model van grievenformulier voor het hoger beroep in strafzaken: ander en beter?”, *RW* 2017-18, afl. 21, 802.
- VANDROMME, T., “Langverwachte krakerswet treedt in werking”, *Juristenkrant* 2017, afl. 258, 3.
- VANWALLEGHEM, P., “Geen beletsels voor hoger beroep tegen beschikking raadkamer”, *Juristenkrant* 2017, afl. 360. (noot bij GwH 9 november 2017, zie ed. 146)
- VERSTRAELEN, S., “Ontbrekende beroepsmogelijkheid bij minnelijke schikking: wat na de handhaving?”, *T.Strafr.* 2017, afl. 5, 323-328. (noot bij GwH 2 juni 2016, zie ed. 139)

E. Gemengde of andere bijdragen

- BASTARD, J., “Chronique de criminologie. Les processus de l’application des peines en Belgique: temps légal et temps légitime des sorties anticipées de prison”, *Rev.dr.Pén.* 2018, afl. 1, 41-69.
- DAEMS, T., « Beveiligingsperiode heeft weinig van doen met veiligheid », *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 11.
- DE LA SERNA, I., “Quel ministère public pour le futur?”, *JT* 2017, afl. 6709, 761-767.
- DE VOCHT, D., VANDERHALLEN, M., PANZAVOLTA, M., “Kinderen in de knel: verhoorbijstand aan minderjarige verdachten in het licht van de Europese richtlijn (EU)2016/800 inzake procedurele waarborgen voor kinderen”, *TJK* 2017, afl. 4, 287-306.
- HERBOTS, K., DE SCHEPPER, T., ROM, M., “Het strafregister bij jeugddelinquentie: wie niet weg is, is gezien”, *TJK* 2017, afl. 4, 307-331.
- HOSKENS, E., “Voorrechten voor slachtoffers opzettelijke gewelddaden: onbekend is onbemind?”, *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 13.
- LAMBRECHT, S., “Internering”, *NJW* 2017, afl. 372, 857. (noot bij Antwerpen 7 december 2016)
- PECINOVSKY, P., “Sociale dumping”, *NJW* 2017, afl. 371, 804-805. (noot bij Gent 19 oktober 2017)
- VOSTERS, B., “Weg met de polygraafstest”, *Juristenkrant* 2017, afl. 359, 10.

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- BERNAERDTS, R., “Het EHRM en het Hof van Justitie: Waar waren we? Waar zijn we geworpen? Waar gaan we heen?”, *Jura Falc.* 2017, afl. 4, 848-888.
- VAN DAELE, D., “De bestuurlijke sluiting van inrichtingen in geval van terroristische activiteiten: een analyse van het nieuwe artikel 134septies van de Nieuwe Gemeentewet”, *RW* 2017-18, afl. 15, 563-574.

3.5. Varia

- Nihil